

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Šelen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. črk. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znana mesečno Din 25.—
za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor, Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje, Kocenova ul. 8. Tel. št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Dnevni red zasedanja DN

**Zasedanje bo otvorjeno v ponedeljek — Predsedoval
mu bo najbrž grški delegat Politis**

Zeneva, 22. septembra. AA. Dnevni red
trinajste redne plenarne skupščine Društva
narodov, ki s sešanje v ponedeljek 26. te-
ga meseca, bo naslednji:

1. konstituiranje skupščine, izvolitev od-
borov, sklepanje v dnevnem redu,
2. poročilo o delovanju organov Društva
narodov od lanske skupščine do danes (po-
ročilo bo podlaga za splošno razpravo o
političnem Društvu narodov, s katero se pri-
čne delo vsakeletne skupščine),
3. izvolitev treh članov v svet Društva
narodov,
4. izpembe in dopolnitve v paktu o
Društvu narodov (da se pakt prilagodi do-
ložitvam Kelloggovega pakta),
5. državljanstvo poročenih žena (nada-
njevanje razprave, ki je bila začeta že leta
1931),
6. vprašanje o uveljavljanju protokola
z dne 14. septembra 1929 o izpembah
v statutih mednarodnega razsodišča v
Haagu,
7. poročilo odbora o dosedanjih volitvah
članov sveta Društva narodov,
8. vprašanje reorganizacije glavnega taj-
ništva mednarodnega urada za delo in pi-
sane haškega mednarodnega razsodišča
9. izvolitev člana nadzornega odbora,
10. poročilo odbora za evropsko unijo,
11. sodelovanje narodov pri okrepitvi miru,
12. delo Nansenovega mednarodnega za-
voda za politične begunce,
13. borba proti suženstvu,
14. sodelovanje časopisja pri okrepitvi
miru
15. poročila o delu gospodarskih in fi-
nancijskih ustanov,
16. poročilo o delu zavoda Društva na-
rodov za promet in tranzit,
17. poročilo o delu zavoda Društva na-
rodov za hidrijo,
18. poročilo posvetovalnega odbora za
opijsko trgovino in trgovino z drugimi
opijskimi drogami.

19. poročilo posvetovalnega odbora za
zaščito otrok in mladine,

20. a) poročilo mednarodnega odbora za
intelektualno sodelovanje, b) poročilo
strokovne misije za proučitev prosvetnega
stanja na Kitajskem,

21. proračunski načrt Društva narodov
za l. 1933 s proračunom za mednarodni
urad za delo in stalno mednarodno razso-
dišče v Haagu, sklepanje računa za finančno
leto 1931, sklepanje o izpembah v pro-
računu za nove zgradbe Društva narodov

Pariz, 22. septembra. AA. Predsednik
vlade g. Herriot je prišel v Pariz davi
ob 7.10. Včeraj je imel v Ženevi še raz-
govore z belgijskim in češkoslovaškim zu-
nanjim ministrom Hymansom in dr. Bene-
šem in podpredsednikom razorožitvene
konference Politisom, ki bo po vsej pri-
loki, kakor govore v Ženevi, izvoljen za pre-
sednika skupščine DN. Skupščina bo otvor-
jena v ponedeljek in Herriot bo že prisot-
stvoval volitvam predsednika.

Prihod našega zunanjega ministra v Ženevo

Zeneva, 22. septembra. p. Sinoči je pri-
šel semkaj jugoslovanski zunanji mini-
ster Boško Jelić, ki bo zastopal Jugosla-
vijo na zasedanju sveta Društva narodov.
Na kolodvoru ga je sprejel njegov pomoč-
nik Konstantin Fotić z ostalimi člani naše
delegacije, ki so že v Ženevi. Minister Je-
lić se je nastanil v hotelu Beau Rivage.
V teku dneva se je sestal z glavnim taj-
nikom Društva narodov Ericom Drummond-
om. Prisostvoval je tudi seji predsedstva
razorožitvene konference, po kateri se je
sestal s češkoslovaškim zunanjim mini-
strom dr. Benešem. Zunanji minister Bo-
ško Jelić bo na zasedanju sveta Društva
narodov poročal o vprašanju cpija in Ira-
ka.

AMERIŠKA PRIZADEVANJA ZA USTA- NOVITEV PROTIJAPONSKEGA BLOKA

**Ako se Anglija in Francija pridružita ameriškemu stališču, bodo
Zedinjene države v Evropi podprle obrambo proti nemškemu im-
perializmu in militarizmu**

London, 22. septembra. r. Postopanje
Japonske v Mandžuriji je izzvalo ne samo
v ameriških političnih in diplomatskih
krogih, marveč tudi v gospodarskih kro-
gih veliko razburjenje. Posebno nepo-
voljno je vplivala izjava japonskega zu-
nanjega ministra Ušide, da bo prizna-
vala Japonska v bodoče politiko odpr-
ti vrat samo onim državam, ki bodo
priznale Mandžurijo. V tem vidimo v
ameriških krogih grožnjo Japonske, da
bo zaprla japonski in s tem tudi kitaj-
ski trg za Ameriko, ki odločno odkla-
nja japonski protektorat nad Mandžu-
rijo in smatra ustanovitev samostojne
mandžurske države za kršenje medna-
rodnih pogoib in suverenosti Kitajske.

Amerika že nekaj let sem ljubosum-
no gleda na Japonsko, ki si je pridobila
s svojim sodelovanjem v Društvu na-
rodov vedno večji vpliv ter si ustvarila
na Daljnem vzhodu položaj, ki ga sma-
tra Amerika za vedno večje ogrožanje
svojih interesov. Že japonska akcija pri
Sanghaju je izzvala v Ameriki silno
vzmetenje, ki je doseglo sedaj z man-
džursko akcijo Japonske očitno vrhu-
nec. Ameriška diplomacija je mrzlično
na delu, da bi paralizirala japonsko
akcijo, ker smatra, da je v nasprotnem
primeru odkrit konflikt med Ameriko
in Japonsko neizogiben.

Kako zelo se čuti Amerika ogrožena
v svojih življenjskih interesih s strani
Japonske, najbolj dokazuje dejstvo, da
baš ista diplomacija, ki je dosedaj ved-
no odklanjala vsako tesnejše sodelova-
nje z Evropo, sedaj išče pomoči od prav
iste Evrope. Zunanji minister Stimson
je v razgovoru z novinarji potrdil, da
je odšel senator Reed v Evropo s po-
sebno misijo. Njegova naloga je, da pri-
dobi Pariz in London za skupno akcijo
proti Japonski. Kakor se doznava v do-
bro poučenih diplomatskih krogih, je
senator Reed pobilščan, dati v imenu
Zedinjenih držav Franciji in Angliji za-
gotovilo, da bo Amerika z vso odloč-
nostjo podpirala politiko nedotakljivosti
versailleske mirovne pogodbe in se so-
lidarizirala s Francijo in Anglijo v po-
gledu nemških oboroževalnih zahtev, če
se Pariz in London solidarizirata z Wa-
shingtonom glede politike na Daljnem
vzhodu. Amerika je za to ceno priprav-
ljena tesneje sodelovati z Društvom
narodov in se zavzeti za uvedbo med-
narodne kontrole, ki jo zahteva Fran-
cija v svrhu zagotovanja mednarodne
varnosti.

Senator Reed je imel minile dni več
sestankov s francoskim ministrskim
predsednikom Herriotom in z angleškim
zunanjim ministrom Simonom. Prihod-
nje dni bo odgovoril v Ženevo, kjer se
bodo ti razgovori nadaljevali.

Za enkrat se še ne da reči, v koliko
je ta akcija uspešna, vsekakor pa pred-
stavlja docela nove perspektive v med-
narodni politiki, če se vrhu tega upo-
števa tudi še akcija Zedinjenih držav za
tesnejše sodelovanje s Sovjetsko Rusi-
jo. Če bosta Francija in Anglija pristali
na ameriški predlog, potem se tudi la-
hko reče, da je uspeh razorožitvene
konference, pa tudi uspeh bodoče sve-
tovne gospodarske konference več ali
manj zagotovljen, ker je baš okolnost, da
se je dosedaj Amerika odtegovala sode-
lovanju v Društvu narodov, zelo otež-
kočala delo na polju mednarodne paci-
fikacije in reševanja svetovne gospo-
darske krize.

Novo japonske grožnje z izstopom iz DN

Zeneva, 22. septembra. AA. Davi je pri-
šel v Ženevo dr. Jouvet, ki se je mudil z
Lyttonovo komisijo na Daljnem vzhodu.
S seboj je prinesel poročilo komisije, ki
obsega okoli 400 tipkanih strani in je na-
pisano v angleščini. Francoski prevod je
že precej dozorle; oskrbelo ga je tajni-
štvo komisije. Davi so začeli pregledovati
in redigirati prevod. Poročilo bo v najkraj-
šem času gotovo, nato pa pride v tisk.

Dva člana komisije, general Claudel in
dr. Schnee, sta že prej prispela domov.
Ostale člane komisije, to je grofa Aldo-
brandija, Zevala in Maccoya pričakujejo
za 30. t. m.

Newyork, 22. septembra. AA. Reuter
poroča: Hieroši Saito, japonski odpravnik
poslov v Washingtonu, je izjavil, da se
Japonska ne bi niti trenutke pomišljala iz-
stopiti iz DN, če bi jo Lyttonovo poročilo
k temu prisililo. Saito je dodal, da se Ja-
ponska boji, da Lyttonova komisija ni vi-
dela dogodkov v Mandžuriji v pravi luči.
— Saito je bil prej poslanski svetnik v
Londonu in zastopa sedaj poslanika Kat-
sujija Debuchija, ki je na dopustu.

„Temps“ o nemški abstinenci

Pariz, 22. sept. AA. »Temps« piše v član-
ku pod naslovom »Nemčija in Ženeva«
glede na vprašanje nemške enakopravnosti,
ki naj bi se dosegla z ukinitvijo V.
poglavja versailleske pogodbe, naslednje:

To vprašanje se po rednem potu ne mo-
re predložiti v rešitev nikomur drugemu
kakor svetu DN, ker odreja tako že člen
164. mirovne pogodbe, kar je tudi franco-
ski odgovor naveden v notni nemški vladi
dne 29. avgusta. Tja se bo morala berlinska
vlada obrniti, če bo hotela vztrajati
na svojih zahtevah. Toda domljivo je, če
se bo nemška vlada za to odločila, ker
mora pričakovati, da se ji od tega ne obeta
nikak uspeh. Ker njen sklep, napovedan
z bučnim hrupom, da se ne udeležijo se
predsedstva razorožitvene konference, ni
obrodil pričakovanega učinka, kar tudi ni
čudno, ko ni upoštevala mednarodnih re-

alnosti. Nemčiji ne bo preostalo drugega,
kakor da poišče nova pota za povratek na
konferenco. Trajna odsotnost pri razpra-
vah razorožitvene konference bi mogla ško-
dovati samo Nemčiji. Zato je pričakovati,
da se bo zunanji minister Neurath, ki se
v svojih konceptih in diplomatskih meto-
dah razlikuje od Papena in Schleicherja,
tako po svojem prihodu v Ženevo preori-
ental v tem smislu.

Preokret v italijanski sodbi o Nemčiji

AA. 22. sept. AA. Italija spremlja z vi-
dnjo bojaznijo politični razvoj dogodkov v
Nemčiji. Že sama misel na povratek pred-
vojnega Nemčije je povzročila nekatere iz-
pembe v odgovoru italijanske vlade na
demašo nemškega poslanika pri Mussolini-
ju.

»Stampa« vidi v današnji Nemčiji mo-
narhijo brez monarha in opozarja v tej
zvezi na monarhistične izpovedi Papna in
Gayla. »Lavoro Fascista« vidi v novi ma-
dinski organizaciji ustanovo, ki naj mate-
rialno pripravi nemško mladino, da bo
znala ravnati z orožjem.

Zanimivo je, da opozarjajo italijanski
listi v zadnjem času na gospodarsko stan-
je v Nemčiji, kakor da so njene finance
med najmočnejšimi na svetu. Vse to do-
kazuje, da se tudi Italija prav tako kakor
druge evropske države boji nemške poli-
tične, vojaške in gospodarske ekspanzije.

Razprava o kontroli nad razorožitvijo

Zeneva, 22. septembra. g. Danes dopol-
dne je predsedstvo razorožitvene kon-
ference nadaljevalo razpravo o kontroli
razorožitve. Paul Boncour je bil mnenja,
naj dobi kontrolna komisija pooblastilo, da
izvede na licu mesta preiskavo v raznih
državah. Ruski delegat Litvinov je zahteva-
val, da ne sme noben član kontrolne ko-
misije imeti odnošajev do vojne industrije.
Tudi nekaj drugih govornikov je for-
mularno razne pridržke. Končno je bil bel-
gijski delegat Bouquin pooblaščen, da iz-
dela poročilo o nameravani kontrolni
misli in v začetku oktobra predloži uradni
v končnojavno sklepajze.

Zakaj je Herriot potoval v Ženevo

Pariz, 22. septembra. č. Nenadni povra-
tek ministrskega predsednika Herriota iz
Ženeve, kamor je odpotoval predvčeraj-
šnjim, da se bi udeležil sestanka predse-
dstva razorožitvene konference, je izzval
splošno presenečenje, tem bolj, ker se He-
riot te seje ni udeležil. Dopisnik lista
»ECHO de Paris« doznava sedaj, da je šel
Herriot samo zaradi tega v Ženevo, ker se
je zadrževalo, da pripravljata Italija in Ru-
sija na prvi seji predsedstva razorožitve-
ne konference presenečenje glede na nem-
ško zahtevo po enakopravnosti. Zaradi te-
ga je hotel biti Herriot osebno navzoč v
Ženevi, da bi vsak tak manevar v kalni o-
mogočil in pravočasno nastopil v obrambo
francoskih interesov. Ker je prva seja pre-
sedstva razorožitvene konference potekla
popolnoma v redu in brez presenečenj, se
je Herriot zopet vrnil v Pariz.

Bethlen je neomejen gospodar Madžarske

**Vladna kriza se more rešiti le v sporazumu z njim —
Zakaj je moral iti grof Karolyi**

Budimpešta, 22. septembra. g. Reševanje
vladne krize na Madžarskem bo trajalo
najbrže dalje časa. V političnih krogih
menijo, da se bo nova vlada sestavila šele
ob koncu prihodnjega tedna. Državni
upravnik Horthy bo šele v začetku pri-
hodnjega tedna pričel politične razgovore
ter sprejel vse osebnosti, ki prihajajo v
poštev pri reševanju vladne krize. Že danes
se jasno vidi, da je središče krize v
rokah grofa Bethlena. Vladna kriza je na-
stala predvsem zaradi tega, ker je enotna
stranka odrekla podporo ministrskemu
predsedniku Karolyiju, voditelj te stranke
je pa grof Bethlen. Kdor bo torej hotel
sestaviti bodočo vlado, se bo moral v prvi
vrsti pogajati z Bethlenom.

Zanimivo je, da je grof Bethlen že sto-
pil v akcijo. Bil je prvi, ki je bil od
Horthyja vsaj neoficijelno pozvan na raz-
govor. Bethlen je namreč danes odpotoval
iz Lilaforida, toda ne v Budimpešto, tem-
več o Višegrad, kjer se nahaja državni
upravnik na lovu. Državni upravnik bo
najprej razpravljal z Bethlenom in šele

nato sestavljal listo osebnosti, ki jih bo od
ponedeljka dalje sprejel v avdienco.

V razgovoru z novinarji je grof Karolyi
sporočil, zakaj je moral odstopiti. Vladna
stranka mu je odrekla podporo in zato ni
mogel več delati dalje. Madžarska stoji
pred težkimi zunanje-političnimi pogajanj
in zaradi tega mora imeti vlado, ki ima v
parlamentu trdno večino. Grof Karolyi je
izjavil, da v prihodnji vladi ne bo imel
nobenega portfelja in da ne bo sodeloval
pri sestavi nove vlade.

Budimpešta, 22. septembra. s. O rešitvi
vladne krize so v listih razširjene razne
verzije. Obe največji opozicijski stranki,
neodvisna stranka malih poljedelcev in so-
cialni demokrati, zahtevata obširno izore-
membo režima ter takojšnjo uvedbo sploš-
ne in tajne volilne pravice. Po poročilih iz
krogov enotne stranke grof Bethlen vsaj
za sedaj še ne namerava osebno prevzeti
vodstva vlade. Kot kandidat ki ima naj-
več upanja za uspeh, se še vedno imenuje
notranji minister Keresztes-Fischer.

Indski voditelji se ne morejo sporazumeti

**Brezuspešne konference pri Gandhiju v zaporu — Kasta
»nedotakljivih« vztraja pri svojih zahtevah — Gandhi je
zelo slab**

Poona, 22. septembra. AA. Danes je ob
5.30 Gandhi v ječi otvoril konferenco — ki
bo najbrže poslednja — o vprašanju volilne
pravice »nedotakljivih«. Navzoči so bili vsi
zastopniki Indov in »nedotakljivih«.

Gandhi se je razgovarjal dve uri s Pa-
telom in voditelji »nedotakljivih«. Po razgo-
voru je izjavil, da bo sprejel vsakega ob-
iskovalca, ki bi se hotel z njim razgovarja-
ti o tej zadevi.

Eden izmed prvih učinkov Gandhijevega
sklepa in njegovega apela, naj se kaste
združijo, je ta, da so danes odprli za nedo-
takljive dve indski svetišči.

V Poono je prišel tudi predsednik kon-
grese Pandhi Modan Lavlia. V razgovoru
z novinarji je izjavil, da bi bilo treba brez
odloga vse storiti, da se Indija reši velikih
neredov, ki ji groze. Dodal je, da kaže

Gandhi že znamenja izčrpanosti, zaradi če-
sar se boji zani, ker je že zelo star in
slabe konstitucije. Zdi se mu, da bi utegnila
njegova gladovna stavka biti mnogo uspeš-
nejša kakor post, ki se mu je podvrzel leta
1924. v Delhiju.

Tudi Gandhijeva žena je prišla v Poono.
Prihajali so jo z eskorto. Oblasti so ji do-
volile, da sme obiskati moža v ječi.

Bombay, 22. septembra. AA. Gandhi je
telesno popolnoma izčrpan zaradi mnogih
razgovorov, ki jih je imel z obiskovalci.
Kljub temu kaže še vedno velik optimizem,
čevpr še ni dosežen nikak kompromis z
voditeljem »nedotakljivih«, ki zastopa zahte-
ve svojih sotrpinov in vztraja zlasti na tem,
da se nedotakljivim zagotovi posebno zas-
topstvo v indijskem parlamentu.

Volilna borba v Grčiji

Atene, 22. septembra. AA. Vladno gla-
silo »Etnos« kategorično trdi, da so brez
vsake podlage in zlohotne vesti, da bo
Venizelos, če dobi večino pri volitvah,
izgnal Kaldarisa in neke druge prvake na-
rodne stranke, ako ne bi hoteli podpisati
izjave o brezpartijsni privrženosti k seda-
njemu režimu na Grškem.

Podobno piše tudi list »Atinaika Nea«, ki
pravi, da so opozicijski razširili to vest
zato, ker so potvrdili neki odstavek Ve-
nizelosevega volilnega govora. V tem go-
voru je Venizelos dejal, da narodna stran-
ka lahko razbije glasovanje grških voli-
cev, da pa bi se to dalo doseči tudi na
drug način. Venizelos je očividno pri tem
mislil na nastop vojaške lige, ni pa meril
na možnost lastnih represalij proti vodi-
teljem narodne stranke.

Nemški hitlerjevci se umikajo na vsej črti

**Kapitulacija v pruskem deželnem zboru se nadaljuje —
Preiskava o razpustu državnega zbora**

Berlin, 22. septembra. d. Včerajšnje raz-
prave v pruskem deželnem zboru so jasno
pokazale, da si narodni socialisti močno
prizadevajo preprečiti razpust deželnega
zbora, ker nečijo izgubiti edinega torišča,
s katerega lahko vplivajo na javnost. Na
drugi strani pa ni več nobenega dvoma, da
se na vsak način skušajo približati Papenu.
To so pokazali tudi na današnji seji pru-
skega deželnega zbora. Na današnji seji pru-
skega deželnega zbora je prišlo med govo-
rom nemško - nacionalnega poslanca Steu-
eria, ki je ostro napadal narodne socialiste,
ponovno jo burnih prizorov, ki so končno
dovedli do prekinitve seje. Spor med na-
rodnimi socialisti in državno vlado kljub
včerajšnjemu umiku narodnih socialistov
še ni rešen, ker zahteva vlada izrecen
preklic sklepa deželnega zbora glede neposluš-
nosti deželnih uradnikov. Nemški nacio-
nalsci so vložili v smislu zahtev vlade se-
stavljene predlog, o katerem bo glasovanje
najbrž šele jutri.

Berlin, 22. septembra. g. Nadzorstveni od-
bor državnega zbora je danes pričel z ob-
siliševanjem priči, da ugotovi, kako se
razvijali dogodki 12. septembra pri razpu-
stu državnega zbora, ali se je državni kan-
celar javil k besedi pred glasovanjem ali
po njegovem pričetku. Člani državne vlade
so izjavili, da so pripravljene nastopiti pred
odborom, ki se je konstituiral kot preisko-
valni odbor, kot priče, ako nri tem ne bo
šlo za politična vprašanja. Današnje zasli-
ševanje ni prineslo jasnosti. Nemško - na-
cionalni poslanec je trdil, da se je državni
kancelar pred pričetkom glasovanja javil k
besedi, dočim je predsednik državnega zbor-
a Göring dejal, da se je to zgodilo šele po
pričetku glasovanja. V torek bodo člani
državne vlade podali svoje izjave.

Berlin, 22. septembra. s. Komunistični
člani zunanjega odbora državnega zbora so

predlagali takojšnje sklicanje zunanjega od-
bora, in sicer z naslednjim dnevnim redom:
1.) Razprava o položaju, ki je nastal po
nemški notni Franciji. 2.) Poročilo o lau-
sanskim konferenci.

Ulična bitka s policijo v Angliji

London, 22. septembra. č. Demonstraci-
je brezposelnih, ki so se odigrale minule
dni v Birkenheadu, so se včeraj ponovile
v Liverpoolu. Okrog 10.000 brezposelnih
je privedlo včeraj dopoldne demonstracij-
eko povorko po mestu. Policija je skušala
demonstrante razpršiti. Pri tem pa je pri-
šlo do spopada, ki se je razvil v pravcaro
pouhišno bitko. Demonstranti so naposled
navahili na trgovine in jih začeli ropati.
Policija je morala uporabiti orožje in po-
zvati na pomoč vojsko. 30 ljudi je bilo
pri spopadih budo ranjenih. Kljub obsež-
nim varnostnim ukrepom vlada v mestu
veliko razburjenje zaradi bojznj, da se
bodo demonstracije in nemiri ponovili.

Nemške železnice proti brezposelnosti

Berlin, 22. septembra. AA. Uprava av-
tonomne družbe nemških državnih železnic
je izdala delovni program o nožitviti in-
dustrijske delavnosti v Nemčiji. Program
ima v načrtu izredne izdatke 280 milijo-
nov mark. Ta vsota naj bi se po posebnem,
podrobno izdelanem načrtu porabila
za razna naročila in dela. Računajo, da bi
izvedba tega načrta, ki naj bi se začel iz-
vajati že v oktobru, mogla zaposliti okoli
100.000 nezaposlenih delavcev.

Kraljevska rodbina na Jadranu

Novi, 22. sept. n. Včeraj popoldne je
Nj. Vel. kraljica s kraljeviči in v spre-
stvu grške princeze Marine, dvorne dame
Djundjerske, polkovnika Stojanovića in
adjutanta podpolkovnika Pogacnika napra-
vila izlet po morju s parnikom Jadranske
plovitve »Prestolonaslednik Peter«. Na
krovu so pričakovali visoke goste zas-
topni družbe. Parnik je krenil ob pol 3. iz
Novoga, objadral otok Krk in krenil dalje
vzdolž obale in se je okrog 7. zvečer vrnil
v Novi. Nj. Vel. kraljica in kraljeviči so
se zanimali za razne kraje. Ko so v bližini
otoka Krka srečali parnik »Ljubljana«, so
potniki »Ljubljane« spoznali visoke goste
in prijatelji kraljici in kraljevičem velike
ovacije. Predstavniki Jadranske plovitve
so med vožnjo izročili prestolonasledniku
Petru model parnika, ki nosi njegovo ime.
Model je bil izdelan ob enem s parnikom
in angleški ladjedelnici ter je točna kopija
parnika.

Narodni poslanec dr. Mića Anić umrl

Zagreb, 22. septembra. č. V Krasnu, svo-
jem rojstnem kraju, je davi preminil na-
rodni poslanec dr. Mića Anić. Pokojnik je
bil rojen 1889 ter se je že v zgodnji mla-
dosti odlikoval kot javen in nacionalen
delavec. Pripadal je predvojni nacionalni-
stični mladini in se je po prevratu aktiv-
no udeleževal političnega življenja. Svoje-
časno je bil pristaša demokratske stranke,
po 6. januarju pa je stopil v prve vrste
jugoslovanskih nacionalistov ter je bil pri
novembrskih volitvah izvoljen za narod-
nega poslanca. V zadnjem času je boloval
na srčni hibi in je davi podlegel srčni kapl.

Nov francoski letalski rekord

Pariz, 22. septembra. g. Francoski le-
talec Signerin je dosegel nov višinski re-
kord z obremenitvijo letala s 500 kg. Do-
segel je višino 10.550 m. Letel je na apa-
ratu Buguet francoske konstrukcije.

Madžarska vladna kriza

Madžarskim magnatom nesimpatične lastnosti grofa Karolyija — Volilni poraz aktivnega ministra — Razprtije v vladni stranki — Želja po močni roki

Budimpešta, 21. septembra. Madžarski ministri predsednik grof Karolyi, ki je po svojem predhodniku Bethlenu prevzel zavezno državno gospodarstvo, se je kljub svoji znani in podprani flegmi naveličal svoje funkcije in je danes podal ostavko celokupnega kabineta. Na stolu predsednika vlade je s Karolyjem sedel prvič človek brez velikih gest in še večjih besedi, mož, čegar izrazoslovje je preprosto in enostavno, kakor je preprosta njegova večna angleška ptičica, ki je predsednik vlade ni odložil niti na sejah ministrskega sveta. To občutno pomanjkanje spoštovanja do tradicije je madžarske mogotce sprva iznenadilo, kasneje pa so ravno v vedenju grofa Karolyija videli razlog, zakaj da sta vlada in njena stranka vidno izgubljali na uzletu.

Na zadnjem posvetovanju vodstva vladne stranke so na grofa od vseh strani le-tej očiti, da je brez temperamenta, da ne zna poročati o važnih zadevah z dolžnim poudarom globoke resnosti in da s svojo pasivnostjo daje pogum nasprotnici celokupne vlade. Ko pa so te besede izvenile, je Karolyi z nezadržano minotvjo vzel pipico iz ust in zaključil posvetovanje z naslednjim kratkim izrekom: »Vse razburjenje, gospoda, je brez razloga. Položaj v državi ni slab in vlada si ne da predpisovati, v kakšnem tempu naj vrši posle.«

Vladna kriza je bila s tem odgojena, toda le za teden dni. Flegmatični grof, ki v svoji stranki ni priljubljen, je moral ostaviti državno krmilo, videč, da se njegovi večini le preveč oči po sijažu Bethlenovih časov.

Težko si je zamisliti, zakaj je vladna večina, sestojela iz veleposelnikov, veleindustričev, aristokratov in visoke birokratije, tako zelo nasprotna svojemu doseganju šefa. Saj je vendar kljub svoji okoreli flegmi in mirnosti izvedel polagoma vse, kar si je želela ta odlična družica. Nasprotnike je zatiral vsaj tako kruto in brezobzirno kakor Bethlen, pa tudi v zunanji politiki ni niti za las opustil pravice svojega predhodnika, ki je stal na čelu države polnih deset let. Grof Karolyi pač ni mož po okusu madžarske gospode. Ni plemiškega sijaja ni na njem, nobenega pravice efekta ne napravi njegova pojava in njegovi govorji niso kar nič slučni leporečnim fanfaronadom, ki so bile doslej že ustaljen atribut predsedniškega mesta in mož, ki ga zavzemajo. Vrh tega ima grof grofo kompromitirajoče sorodstvo v znanem grofu Karolyiju, ki živi kot emigrant v inozemstvu in ki mu precej upravičeno očitajo boljševistične tendence.

Ni čuda, da so se pod njegovo vlado začeli živahnije gibanja nasprotja in celo prijeteljki so postali močno uporni. Služne izbruhe je znal Bethlen vedno potlačiti, pod Karolyjem pa so dan za dnevom pronicale v javnost razne nepriljetnosti, ki so bile prav za prav že davno likvidirane. Skoro pozabljeno afero pomarejalec frankov je posevil sam princ Windischgraetz, ki je po zelo udobno prebitem zaporu zahteval svojo popolno rehabilitacijo v družbi in državi, grozeč, da sicer iznese v javnost čisto resnico, ki bo bolno zadela daleko više osebnosti. Še prej je velikodušni zaščitnik madžarske svete krone lord Rothermere prav nediskretno izdal tajnost, da so mu vplivni in odlični krogi

iz Madžarske ponujali staroslavno krono sv. Štefana. Lord je ponudbo odklonil, izjavil pa je svojo pripravljenost, da Madžarom svojega sina, da zasede osirotelet prestol Madžarske legitimisti habsburške smeri so se prestrašili, pa tudi madžarski javnosti kandidatura lordovega sina ni bila baš povšeči. Rothermere je sicer zaslužen za Matžare, ali on je potomec Abrahamovega rodu in njegov sin gotovo ne sodi na apostolski prestol aljenu na glavo pa takisto ne svetniška krona s križem.

Pri tej priliki je prišlo dalje na dan, da so zopet druge skupine legitimistov jemale v poštev možnost personalne unije z Rumunijo, pretehtavale, kako bi bilo s kakim princem iz angleške ali pa celo iz savojске hiše. Povsod pa so dobili nezadovoljiv odgovor in izgledu Habsburžana Otona, ki je med tem postal polnoleten, so postali zopet boljši, dasi je Rothermere obljubil, da bo kralja iz rodu Davidovega opremil s denarnimi sredstvi, kakršnih Oton niti z daleka ne zmore. Madžari so tedaj s svojo krono prav pridno krošnjarili, kar v notranjosti gotovo ni naziralo dobrega dojma.

Neposredni povod za Karolyjevo ostavko pa so dali nedvomno razločni znaki, da se vladna večina krha; tega Bethlenovci niso mogli mirno gledati. Pri nadomestnih volitvah v Mezőcsatu je proti ministru vodilnega zmaga kandidata stranke malih kmetov, ki je načeljuje opozicijski poslanec Easton Gaal. Pod Bethlenom se kaj sličnega ni moglo dogoditi, Karolyi pa je tako popustil vajeti, da je v Mezőcsatu propadel aktiven minister proti malemu kmetu, pristahu izredno marljivega Gaala. Enotna stranka, Bethlenova tvorba, je doživela občuten poraz, ki ga pripisujejo vladni mogotčini nezasiščenemu terorju kmetov, kakor da je Gaal imel na svoji strani ves uradni aparat. Agrarno krilo vladne večine je moralo čuti brleče očitke od industričev in plemiških latifundistov, naposled pa je bila vsa krivda pripisana grofu Karolyiju, češ da nima dovolj energije, da bi stranko obvaroval pred razpadom in pred sramotnimi porazi. Vse je prevzel strah za vladno večino, ki jo je ustrahil Bethlen, in združenim zahtevam se predsednik vlade ni mogel in ni hotel več ustavljati.

Vorašanja, kdo bo Karolyjev naslednik, ne bo težko rešiti. Že Karolyi ni bil nič drugega nego Bethlenov začasni namestnik, ki se je tudi vestno držal metode in pravice svojega predhodnika, manjkalo mu je le zunanje leska in osebne efektnosti. Za njim bo prišel na krmilo države zopet kak Bethlenovec, pravilo celo, da bo to pot Bethlen sam zopet zgrabil za vajeti, da reši stranko preteče pogoje. Madžarska plemiška oligarhija ima morda možnost izbora osebe, prav gotovo pa nima možnosti izpremembe vladnega kurza, kajti vsaka izprememba te vrste bi odprla opozicijo in potisnila današnje gospodarje popolnoma ob stran. Zato si vladna večina želi zopet vodstva krepke roke, ki bo ne samo v stanu, da silno pritiska na nasprotnike, marveč tudi z večjo roko zatre neslogo v stranki sami ter pokrije nevedne škandale, ki tedaj za tednom pronicajo v javnost. Za vse to je treba resne krepke roke in spretnega človeka, kakršnega se je v desetih letih izkazal samo Bethlen.

Nov trgovinski sporazum z Grčijo

Omogočenje trgovinskega prometa kljub deviznim omejitvam — Sporazum stopi v veljavo v soboto — Nov način kompenziranja

Beograd, 22. septembra. p. Danes je bil podpisan dopolnilni trgovinski dogovor z grško republiko v Atenah. S tem dogovorom se izpopolnjuje pogodba o trgovini in plovi z dne 21. novembra 1927. Dopolnilni dogovor stopi v veljavo 24. septembra t. l.

Minister za trgovino in industrijo gospod Ivan Mohorič je dal o tem vašemu poročevalcu naslednjo izjavo:

Od tistih dob, ko se je sklenila prvotna pogodba z Grčijo, to je pred 5 leti, so se razmere v mednarodnih trgovinskih odnosih temeljito izpremenile. Skoraj z vsemi državami so nastale motnje na gospodarskem in finančnem polju; te motnje so se izražale v izrednih zaščitnih ukrepih. Teh ukrepov se je morala končno poslužiti spomladi tega leta tudi Grčija. Uvedla je sistem kontingentiranja uvoza in omejitve deviznega prometa. Vse te upravne odredbe so tudi za naš izvoz ustvarile nov položaj, ki je nujno zahteval nove sporazume ureditve obojestranskih gospodarskih odnosov.

Upošteval vse to, posebno pa hudo gospodarsko situacijo na našem jugu, ki jo je krizanje kupne sile grškega kupca in izprememba trgovinskega režima posebno prikladno, je naša vlada gledala na to, da s pogajanjimi doseže kar najugodnejše pogoje za izvoz z našega juga. Ta stremilja je obrodila popoln uspeh.

Kako potrebna so bila nova pogajanja se vidi iz tega, da je naš izvoz v Grčijo, ki je leta 1930 znašal okoli 410 milijonov dinarjev, lani padel na 256,8 milijona Din. v prvem polletju tega leta pa na 52,17 milijona Din. to je skoraj za četrtino izvoza leta 1931. Rezen tega ta izvoz niti od daleč ne ustreza izvoznim potrebam našega juga.

Glavno vprašanje, ki ga je bilo treba urediti v pogajanjih z grško vlado, se je nanašalo na devizne ureditve v pogajanjih se je skušalo, da se z Grčijo zagotovi svobodni transfer deviz, ki izvirajo iz izvoza naših proizvodov v Grčijo. V teh prizadevanjih smo našli na razne težave, ker stremi danes Grčija, kakor mnoge druge države, zaradi pomanjkanja tujih plačilnih sredstev za tem, da bi plačevala uvoz tujeje blaga z izvoznim svojih proizvodov. S sporazumom, ki ga je grška vlada sklenila z našo državo, je bilo določeno plačevanje na načelu kompenzacije. Priznati je treba, da je v pogajanjih z našo državo grška vlada pokazala neoblikovno voljo in da je v okviru stvarnih možnosti ustrežala našim zahtevam. Sklenjeni sporazum predstavlja kompromis med našim in

grškim stališčem, po katerem se v trgovinskih odnosih uveljavlja načelo delnih kompenzacij na ta način, da bo grška banka za dol vrednosti naših proizvodov, uvoženih v Grčijo, izdajala devize, dočim bo ostanele služile za plačilo naših nakupov v Grčijo.

Da bi se omogočilo našim izvoznikom čim prejšnje realiziranje onega ostanka njihovih terjatev, ki je namenjen kot kompenzacija za grško blago, je dogovorjen v sporazumu poseben sistem plačevanja, s katerim se bo moglo izogniti nepriljetnosti kompenzacijskih in kliničnih sporazumov. Določeno je namreč, da bo grška banka izplačevala proti vrednosti tega ostanka naših terjatev v blaginjskih bonih, ki bodo služili za plačilo grških proizvodov, namenjenih za izvoz v Jugoslavijo. Ti boni bodo prenosni, kar pomeni, da jih bodo naši izvozniki mogli prodati uvoznikom grškega blaga, v kolikor jim bodo potrebni, da pridejo na ta način do popolnega izplačila svojih terjatev. Grška banka bo izplačala bone, čim se ji predloži dokaz, da je bilo odgovarjajoče blago metovirjeno za Jugoslavijo. Ta originalni sistem kompenziranja se bo izvedel v najkrajšem času med Grško in našo Narodno banko ter se more pričakovati, da bo rodil dobre rezultate v praksi. Kar se tiče režima uvoza v Grčijo, smo eksualsi v prvi vrsti zagotoviti potrebne olajšave za planiranje živine, perutnine in žita ter poljedelskih proizvodov, ki jih more grški trg absorbirati v večji meri.

Z uporabo respektivnih mer, ki so uza konjene, se je grška vlada ne samo obvezala, da ne bo vršila diskriminacije na škodo našega izvoza, nego da bo v okviru obstoječega režima dala vse potrebne olajšave za uvoz predmetov, ki interesirajo naše gospodarstvo, kakor so uvozom našteti. Posebne olajšave so stavljen v izplač za drobnico, perutnino, filoz. itd.; poleg tega je grška vlada pristala na ukinitve kemikalne analize pri uvozu našega žita, kar je doslej zelo oviralo naš uvoz v Grčijo.

Na ta način je s tem sporazumom zagotovljena zaščita naših življenjskih interesov v trgovini z Grčijo, zlasti za Južno Srbijo, ki je na tem najbolj zainteresirana. V naknadu za te ugodnosti smo mi pristali na razne olajšave pri uvozu iz Grčije. Tako smo v mejah določenih carinskih kontingentov znatno znižali svoje carine za tipično grške proizvode, kakor suho grozdje, smokve, masline itd. Sistem bonov bo omogočil povečanje našega nakupovanja v Grčijo. Grčija je naš kon-

sument naših proizvodov in nam za to naš lastni interes narekuje, da kupujemo čim več grškega blaga, ker bomo na ta način obenem zasigurali tudi čim večji izvoz našega blaga v Grčijo.

V to svrhu se predvideva tudi revizija direktnih železniških tarif med obema državama in osnovevanje mešanih trgovskih zbornic v Atenah in Beogradu z nalogo, da proučujejo možnost razširjanja trgovinskih odnosov med Grčijo in Jugoslavijo. Sporazum ustvarja torej mnogo tesnejšo solidarnost na gospodarskem polju, ki je prej ni bilo. Prinašajoč v naše trgovinske odnose element dela kompenzacije, je sporazum podpiral povezanost naših gospodarskih interesov. Sporazum je zasnovan na zdravih osnovah in smemo zaradi tega pričakovati ugoden vpliv na bodoči razvoj naših trgovinskih odnosov z Grčijo.

Lojalnost za lojalnost

(Dopis z meje)

Ugleden nacionalni delavec, strokovnjak v narodnoobrambenih vprašanjih, nam je poslal naslednji, razmišljanja in uvaževanja vredni članek:

Naša država in naša uprava gotovo izkazuje naši nemški manjšini vso lojalnost. Prav za prav več kakor to. Mnogo je naših ljudi, ki ne morejo sprčo koroskih razmer doumevati, zakaj se pri nas ne vrača šilo za ognjilo. Toda naša država v svoji upravi vrši napram nemški manjšini vse in še mnogo več, kakor predvidevajo mirovne pogodbe. Le pomislimo na toleranco, ki vlada pri nas napram nemškemu zasebnemu učiteljsku! Država je manjšini na ljubo prekinila svoj princip, da mora biti vzgoja naroda in tudi vzgoja učiteljsva v državnih rokah. Tudi ves jugoslovanski tisk ravna po vladnih smernicah in z vso lojalnostjo priznava manjšinam njihove pravice, in to celo takrat, kadar ne gre več samo za toleranco, ampak celo za skrajno izvajanje potrebnosti. Morali bi misliti, da se bo na strani »manjšin« to vsaj upoštevalo in priznavalo dobroto državo politiko v tej meri.

Provincijalnemu tisku se sicer običajno ne priznava posebnega pomena. Imamo pa pri nas provincijalni list, danes privatno podjetje, ki si brez vsakega ugovora od katerekoli strani tiska na čelo, da je glasilo nemške manjšine v dravski banovini. Pričakovati bi smeli z vso upravičenostjo, da tak list lojalno vrača širokogrudno lojalnost naše javnosti. Na žalost ni tako.

V »Jutru« je objavil g. Lajovic serijo dobro premišljenih in skozni skozni stvarnih člankov o potrebi obligatnega pouka nemščine na srednjih šolah. Naj se misli o pisateljevih izjavljanih karkoli se hoče, nikdo jim ne more odrekati stvarnosti, logike in vseskozi resnega, nežaljivega tona. Pa prihaja imenovani list in ne polemizira stvarno, kakor bi mu bilo pripušeno, temveč prihaja z vso aroganco. Z visokega prestola tolerirane nemške močnosti izjavlja, da je nemška manjšina še vedno večja po številu, kakor polovica slovenskega naroda. Kako list to število izračunava, nam iz prevodnosti ne pove. Za svoje številke pa bo že moral vzeti veliko posojilo v Banatu in sosednjih krajih. Če prihaja nemstvo dravske banovine s takimi številčnimi argumenti, nas bo pač prišlo, da mi tudi nekoliko preiskujemo.

Morali bomo pred vsem raziskovati vprašanje, ali v dravski banovini sploh eksistira nemška manjšina. Izvzemamo kočevski jezikovni otok, ki je poglavje za sebe in se nanj ta razmotrivanja ne nanašajo. Kje se je pa vzel druga nemška manjšina? Imamo pač nekaj priseljenih nemških rodbin v dravski banovini, nemstva pa nimamo. Če se je sin slovenskega očeta v naših trgih in mestih zaradi boljše socialne pozicije in večjih ekonomskih možnosti proti svojemu boljšemu prepričanju oglašal za nemški »občevalni« jezik, to vendar ne znači, da je res Nemec, ki se ima pravico po priimku samoodločbe narodov priglašati kot član neke nemške »manjšine«.

Morali se bomo tudi, ako ravno neradi, pečati z vprašanjem upravičenosti nemških šolskih zahtev v dravski banovini. Molčali smo do zdaj in končno dopustili možnost, da »nemški otroci«, ako njih ali njihovih oblastnikov volja to zahteva, to vendar ne znači, da je res Nemec, ki se ima pravico po priimku samoodločbe narodov priglašati kot član neke nemške »manjšine«.

Molče smo dopuščali, da se otvarjajo razredi, za katere ni zakonitih predpogojev. Ali končno ima vse svoje meje. Naša širokogrudnost predpostavlja vsaj dobro voljo na nasprotni strani. Ako jo bomo trajno pogrešali, jena tudi naša toleranca. Saj imamo vendar možnost, na merodajnem mestu prositi, da se na primer kontrolira tista »volja staršev«, ki je baje merodajna za osnovnošolski pouk. Imamo možnost, da dokažemo, da je tista slavna volja v resnici volja tujerodnih kapitalistov, ki staršem dajejo kruha. Za kruh, ki si ga bedni ljudje itak zaslužijo s trdim, malo plačanim delom, ne bodo prisiljeni še prodajati svojih in svojih otrok duš, tega tudi državna oblast ne bo mogla trpeti.

Želimo živeti s svojimi sodržavljani v trajnem miru. Mnogo, največ interesov nam je skupnih. Trudimo se in se bomo, razumevati drugodone težnje, zahtevamo pa lojalnost za lojalnost. Ako je ne bomo doživeli, bomo morali iskati drugih potoč, da ostanemo gospodarji v svoji domaji zgrajeni hiši.

Zagoreni umor v Nišu

Beograd, 22. sept. p. Iz Niša poročajo, da je bil tamkaj v pretekli noči izvršen grozen umor. V parku so našli hudo ranjeno 19letno tovarniško delavko Stano Nikoličević. Nekaj trenutkov pred tem so silili iz parka več obupnih klincev. Ko so ljudje približali v bližino železniške delavnice, so našli v parku deklo, ki je bilo že v agoniji. Policija je takoj uvedla preiskavo ter aretirala nekoga moža, o katerem se ugotovilo, da je bil v intimnih odnosih z dekletom in o katerem sumijo, da jo je umoril iz ljubosumnosti. V njegovem stanovanju so našli tudi krvav robec.

Zasliševanje obtožencev v beograjskem procesu

Včera je bilo zaslišanje obtožencev korčano — Danes bodo prečitani razni sodni spisi

Beograd, 22. septembra. p. Pred državnim sodiščem za zaščito države se je danes nadaljevala razprava o procesu proti univerzitetnemu profesorju dr. Dragoljubu Jovanoviću in tovarišem.

Prvi je bil danes zaslišan upravnik zemljoradniške nabavljalne zadruge v Beogradu Bojislav Lukić, ki je priznal, da je prejel inkriminirane letake 5., 12., 19. in 26. aprila, zanikal pa je, da bi te letake razmnoževal obtoženi Miletić. Trdil je, da ni ničesar storil, kar bi bilo v nasprotju z zakonom za zaščito države. Zagovarjal se je, da je bil po svojem poklicu prisiljen baviti se z zadevami zemljoradnikov.

Za njim je bil zaslišan obtožen direktor ogleadne in kontrolne postaje na Topčideru dr. Dragomir Tošić, ki je prav tako trdil, da v vsem njegovem delu ni bilo ničesar protizakonitega, ker je pripravljel samo teren za osnovevanje Jugoslovanske zemljoradniške stranke. Priznal je, da je na veliki petek ekspediral več izvodov neke karikature, ki jo je prejel od dr. Dragoljuba Jovanovića. Istega večera je tudi ekspediral inkriminirano brošuro, sicer pa ni prisostvoval nobenim sestankom.

Nato je bil zaslišan obtoženi novinar Vasilij Sržentić, ki mu očita obtožnica, da je sodeloval pri sestavljanju brošure, ki se zavzema za federativno državno ureditev, da je dal 3000 Din dr. Simi Miloševiću za tiskanje brošure v inozemstvu. Obtoženi Sržentić priznava dejanja, ki mu jih

očita obtožnica, tudi pa, da jih ne smatra za nezakonite. Njegov namen je bil, da se izogne preventivni cenzuri, zaradi česar je dal tiskati svojo brošuro v inozemstvu. V ostalem je hotel v svoji brošuri samo obrazložiti, kako naj bi se rešilo hrvaško-srbsko vprašanje.

Obtoženi dr. Sima Milošević je priznal, da je prejel od novinarja Sržentića rokopiis inkriminirane brošure in 3000 Din, nadalje da je poskrbel, da se je vse odposlalo v Pariz na naslov dr. Nikolaja Lalica, ki je poskrbel, da se je brošura tamkaj natisnila. V početku maja mu je neka neznana oseba prinesla več izvodov tiskane brošure. Dr. Milošević smatra, da s svojimi dejanji ni storil ničesar, kar bi bilo v nasprotju z zakonom.

Za njim je bila zaslišana obtožena Nada Benić, sestra glavnega obtoženca dr. Dragutina Jovanovića, ki je vršila ekspedicijsko brošuro. Izpovedala je, da je svoje delo vršila povsem mehanično in da ni vedela, o čem razpravljala brošura.

Zadnja je bila zaslišana gospa Ljubica Kovačević, pri kateri je stanoval obtoženi Miletić. Njo dolži obtožnica, da je prejel od nekega neznanca brošuro v Ratarski ulici in jih izročila obtoženi Benićevi, da jih razširi. Izpovedala je, da je to storila na prošnjo svojega nametnika Miletića, ki je znan letalec, zaradi česar je mislila, da gre za kako letalsko literaturo. S tem je bilo končano zasliševanje obtožencev. Jutri pa se bo pričelo čitanje raznih spisov.

Lep shod posl. Ureka

Brežice, 21. septembra.

Pod okriljem tukajšnjega sreskega odbora JRKD se je včeraj v nedeljo v občini Zabukovje nad Suvico velik shod narodnega poslanca g. Ureka. Shoda so se udeležili tudi član banovinskega sveta g. Krulje, zastopnik sreskega odbora JRKD g. Drnovšek in predsednik sevnjske krajevnice organizacije g. Trupej. Zabukovljani so tudi pri tej priliki — kakor doslej vedno — pokazali, da stoje vsi trdno v taboru jugoslovanske vsedržavne stranke. To je pokazal že lep sprejem g. poslanca in gostov. Cela vas je bila v zastavi in tudi s cerkvenega zvonika je ponosno plapolala državna trobojnica. Shoda, ki mu je predsedoval g. Jože Božić st., se je udeležil celotni občinski odbor z županom g. Jožetom Senico na čelu. Drugih domačinov se je zbralo okrog 200.

G. poslanec Urek je v uvodu izrazil zborovalcem svoje obžalovanje nad nesrečo, ki jih je zadela pred par tedni, ko jim je strašna toča povsem uničila pridelek. Sporočil jim je o podpori, ki jo je kr. banska uprava za oškodovane kraje že dovolila, ter je obenem obljubil, da bo v tem pogledu še storil primere korake. V nadaljnjem, nad uro trajajočem govoru se je izčrpano bavil z dosedanjimi uspehi skupščinskega dela, govoril o vseh gospodarskih vprašanjih, ki danes zanimajo predvsem kmetijski stan ter se je posebno podrobno bavil z zakonom o razdelitvi kmetov in s tozadevnimi zakonskimi osnutki. Ko je podal pregledno poročilo tudi v političnem oziru, je toplo pozdravil posebej tudi zbrane žene in dekleta, ki so s svojim zanimanjem, s katerim so poslušale poročila, dokazale, da so in hočejo biti zveste sodelavke svojih mož pri njihovem političnem delu in stremjenju.

O nekaterih gospodarskih problemih, ki zadevajo predvsem naš srez, je govoril g. Krulje, ki je podal pregled dosedanjega dela na polju elektrifikacije Posavja. Poročil je o naporih posavskih občin za dvig tulskega prometa in v zvezi s tem tudi o ukrepih, ki so bili predlagani od občin na merodajnem mestu, da se reši vprašanje očiščenja Save. Obrežnim posestnikom ip. celenu Posavju se povzroča vsako leto občutna škoda, ker prihaja iz rudnikov TPD zaradi nezadostnih očiščevalnih naprav tolika množina premogovih drobocev v Savo, da je onemogočeno ribogojstvo in kopanje v reki, zaradi česar zelo trpi tudi turski promet.

O organizacijskem delu je govoril g. dr. Drnovšek, ki se je zahvalil Zabukovljanom predvsem za njihovo strankarsko disciplino in izrazil željo, da bi tudi drugod bili narodno zavedni volilci tako dobro organizirani pri delu za narod in državo.

Ob zaključku shoda je bila poslanca g. Ureku ob velikem odobravanju vseh zborovalcev izrečena zaupnica.

V nedeljo, 25. t. m. se bo vršil javen shod g. poslanca Ureka po rani maši v Pišecah pred rano cerkvijo.

Iz srednješolske službe

Beograd, 22. sept. p. Z odlokom ministrstva prosvete sta imenovana za profesorja v VIII. položajni skupini Leon Detela, suplent realne gimnazije v Mariboru, in Ladišlav Zimbek, suplent klasične gimnazije v Mariboru. V VI. položajno skupino sta napredovala Stefan Plut, profesor realne gimnazije v Kranju, in Tomaž Canikar, profesor klasične gimnazije v Mariboru. V VII. skupino pa Pavel Živornik, profesor učiteljske v Mariboru. Sonja Ferjančič, absolvirana filozofka, je imenovana za suplentinjo na I. realni gimnaziji v Ljubljani. Peter Zmitrek, profesor I. realne gimnazije v Ljubljani, je upokojen.

Iz prometne službe

Beograd, 22. septembra p. S kraljevim ukazom je na predlog ministra za promet napredoval za eno skupino svetnik dravske direkcije pošte in telegrafa g. Tilen Epiph. Pri strojem oddeku direkcije državnih železnic v Ljubljani je imenovan za kontrolorja g. Edmund Sila, doslej kontrolor v Mariboru na glavnem kolodvoru. Za eno skupino je napredoval inž. Rafael Eržen pri gradbeni sekciji direkcije za pošto in brzojav.

Nazadovanje rojstev v Nemčiji

Berlin, 22. septembra. A. A. Nemčija postaja, kakor vse zapadne, južne in severne evropske dežele razen Italije in Holandije, polagoma »dežela starcev«, ker katesstrofalno pada število rojstev. Do tega zaključka so prišli nemški statistiki. Če poide demografski razvoj Nemčije še naprej po dosedanjem tiru, bo štela Nemčija leta 1980 10 milijonov prebivalcev, starih nad 65 let, in bo imela več starcev kakor otrok izpod 15 let. Vele mesta stopajo sveda na čelu tega gibanja. V prvi vrsti Berlin. Če bo število rojstev padlo v sedanjem razmerju, ne bo imel Berlin več 150 let več ko 100.000 prebivalcev. Nesprotno pa slovanski narodi stalno naraščajo. Danes tvorijo še eno tretjino vsega evropskega prebivalstva, ob koncu stoletja pa bodo imeli, če pojde tako dalje, že polovico vse Evrope v svojih rokah.

Naraščanje brezposelnosti v Nemčiji

Berlin, 22. septembra. A. A. Število nezaposlenih je doseglo 15. septembra 5 milijonov 261.000, za 38.000 več kakor 31. avgusta t. l.

Dviganje zlata iz morja

Plymouth, 22. septembra. A. A. Semkaj je v četrti prpluša italijanska potapljaška ladja »Artiglio«, ki je pripeljala za okrog 90.000 funtov sterlingov zlata s potopljene ladje »Egipet«. Doslej so italijanski potapljači dvignili vsakega skupaj za 650.000 funtov sterlingov (okrog 150 milijonov dinarjev) zlata s te ladje. »Egipet« je bil potopljen med svetovno vojno.

Justifikacija vohuna v Varšavi

Varšava, 22. septembra. a. V varšavski trdnjavi je bil sredi 22. letni vojak poljskega brzojavnega polka, ki je bil po dvanajstih razpravah zaradi vohunstva obsojen na smrt. Obsodba je bila takoj izvršena.

Drzen roparski napad v zagrebški okolici

Zagreb, 22. sept. n. Sličen roparski napad, kakor nedavno v Zapeškju, kjer so roparji najprej izropali trgovino trgovca Cvetkovića in mu nato zažgali hišo, je bil v pretekli noči izvršen v Gornjem Trgovljištu. Doslej še neznan roparji so splezali skozi okno v trgovino trgovca Stjepana Vognrišćaka, jo izropali, nato pa zažgali. Trgovca in njegova družina, ki so jo roparji zaklenili v sobo, so se komaj rešili. Trgovina je pogorela do tal, tako da se ne da ugotoviti, kakšno blago in koliko so odnesli roparji. Škodo cenijo nad 100.000 Din. Zandarmerija je uvedla preiskavo, ki pa je zaenkrat še brez uspeha. Zdi se pa, da so morali biti na poslu ljudje, ki so dobro poznali lokalne prilike.

Samomor zagrebškega trgovca

Zagreb, 22. septembra. n. V svoji trgovini v Vlaški ulici 69 se je davi obesil splošno znani zagrebški trgovec Feliks Hirschler. Preden so ga našli, je bil že mrtav. V pisnu, ki ga je zapustil, pravi, da so ga pogнали v smrt dolгови. Svojitim upnikom je bil dolžan 30.000 Din. Ker so ga neprestano tirjali, a on dolga ni mogel plačati, dasi je bila njegova trgovina visoko aktivna, si je vzel to tako k srcu, da je šel rajši v smrt. Svojega sina roti v pisnu, naj čim prej poravnava vse te dolge, ker sicer njegova duša ne bo imela miru. Pokojni Hirschler je bil trgovec starega kova, vseskozi pošten in tenkočuten. Zadnje čase je bil zelo postr zaradi dolgov, ki pa so bili v primeri z njegovim premoženjem prav malenkostni.

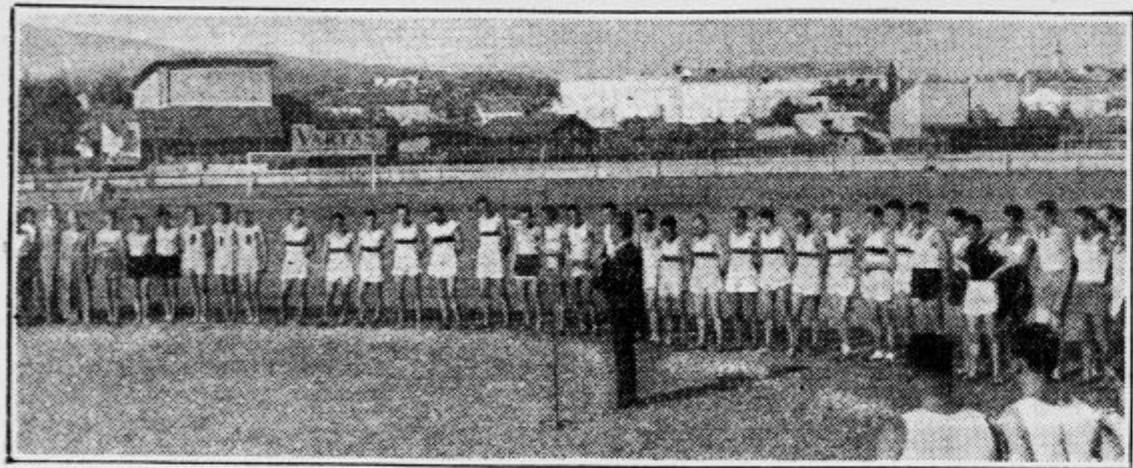
Vremenska nanoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Oblačno, postopna razjasnitev, zmerno hladno. — Situacija včerajšnjega dne: Velika barometrična depresija leži nad severovzhodnim delom kontinenta Nad Islandom in severnim Atlantikom leži višji pritisk. Mala ciklona je včeraj prekrila Južno Evropo in povzročila poslabšanje vremena z deževjem in padcem temperature. Pritisk je v ozadiju in v gornjem Primorju padel za 0,1 do 2,5 mm. Temperature so samo lokalno malo narasle, sicer na znatno padle, in sicer za 1 do 10 stopinj, najbolj v Gorskem Kotaru.

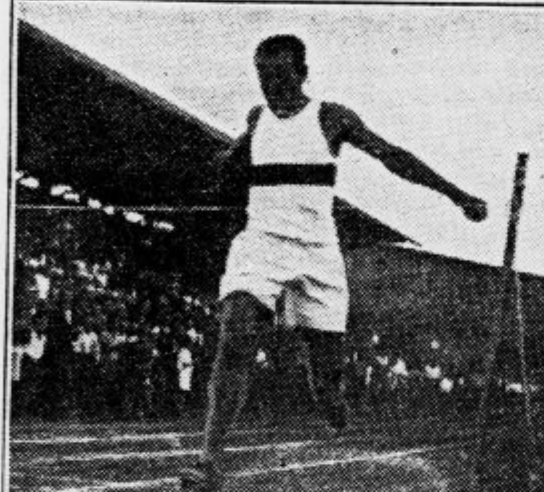
Dunajska vremenska napoved za petek: Večinoma južen veter, oblačno, kasneje deževno, temperatura se bo dvignila.

Naši kraji in ljudje

Z državnega lahkoatletskega prvenstva v Zagrebu

Predsednik JLAS g. Ugrinić, obkoljen od sodelujočih atletov, pozdravlja zastopnika Nj. Vel. kralja Aleksandra

Levo zgoraj: Zmagovalec Slapar in Kovačič (oba Primorje). Slapar je v metu kopja z 49.84 zasedel I. mesto in je določen v državno reprezentanco za Atene, Kovačič pa je v novem rekordnem času 35.04.2 postal državni prvak na 10.000 m.

Desno zgoraj: Kovačič (Primorje) prispe v lepem finishu na 10.000 m kot prvi na cilj

Desno spodaj: S teka na 10.000 m. Podpečan (Železnikar, Maribor), vztrajen in pri ljubljen teka na dolge proge, je zasedel II. mesto. Za njim Koren (Maraton, Zagreb), zmagovalec na 5000 m.

Čitate tedensko revijo ŽIVLJENJE IN SVET

Planine v jeseni

Med prijatelji planin je precej razširjeno mnenje, da se planinarjenje v višini nad 1500 m neha nekako z Malim Šmaranom. To je popolnoma zmotno. Prav v septembru in oktobru je turizem tudi v višini nad 2000 m, celo prijetnejši kakor v vročem poletju. Že to je velika prednost, da te ne tlačijo huda zagnata vročina z naravnih virov v tlo. Zrak je veliko bolj čist in svež, pogled je daljši in bolj jasn, kakor ob katerikoli julijevem ali avgustovem jutru. Kdor hodi rad sam, ga jeseni nič ne bo moril z gospodarsko krizo in z drugimi dnevnimi vprašanji, katerim je ušel v gore. Tudi mu ni treba dirkati, da si zagotovijo prostor v koči. Pod gostoljubno streho mu je zagotovljeno ležišče po njegovih mili volji, in prav nič se mu ni treba bati, da bi ga zbudilo iz sladkega spanja hurosko kričanje, s katerim nekateri nezgobjeni prijatelji planin naznanjajo svoj prihod ob vsakem dnevnem in nočnem času. Tako najde planince v jesenskih mesecih v gorah največ lepote, svežega zraka in miru. Marsikoga plaše kratki dnevi. Ta ovira pri nas ne pride več v poštev. Brez luči imamo najmanj dvajset svetlih ur na razpolago. V tem času pa že lahko prideš do strehe. SPD je vse to upoštevalo, zato je odredilo, da ostanje do nadaljnjega odprte še te le kočice.

V Triglavskem pogorju: Erjavčeva koča na Vršiču do 26. t. m., od tega dne dalje pa le ob sobotah in nedeljah, dnevom pred praznikom in na praznik do vstega 1. novembra. Kdor želi kočico posestiti med tednom, naj se oglasi zaradi ključev pri ge. Julki Pečarjevi v Kranjski gori. Za

Aljažev dom v Vratih velja isto. Glede ključa se je zglasiti pri Gregorju Lahu, vodniku v Mojstrani. Triglavski dom na Kredarici bo odprt do 26. t. m., od tega dne dalje pa ob sobotah in nedeljah do vstega 16. oktobra. Za poset doma med tednom se je oglasi pri oskrbniku Francu Sestu v Srednji vasi v Bohinju. Koča pri Triglavskih jezerih bo odprta do 1. oktobra, kdor jo potem želi posetiti, naj se zgasi pri oskrbniku Ivanki Zvanovi v Srednji vasi v Bohinju. Staničeva koča, Aleksandrova dom in Vodnikova koča so zaprte.

V Karavankah: Kadilnikova koča bo odprta do 26. t. m., od tega dne dalje pa le ob sobotah in nedeljah, kakor koča na Vršiču. Glede poseta med tednom se je zglasiti zaradi ključev pri Heleni Medja, Sv. Križ - Planina nad Jesenicami. Glede Spodnje koče na Golici velja isto kakor za kočo na Vršiču.

V Kamniških planinah: Dom v Kamniški Bistrici, koča na Veliki Planini, Dom na Kravcu so vse leto oskrbovani. Colzova koča na Koprskem sedlu in Kamniška koča na Kamniškem sedlu le ob sobotah in nedeljah do vstega 16. oktobra. Glede poseta med tednom se je zglasiti zaradi ključev pri oskrbniku Doma v Kamniški Bistrici g. Petru Uršiču. Češko koča na Ravneh je zaprta. Malnarjeva in Orožnova koča na Črni prsti sta do nadaljnjega odprti in oskrbovani. Krekova koča na Ratitovu je zaprta. Vse leto sta odprta in oskrbovana hotel Zlatorog in Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru.

Kdor se pozimi zadovolji s Šmarno goro ali Sv. Joštom, naj porabi še lepe jesenske dni, dokler jih bo še kaj, in naj stopi neko-

Premiera sijajne veseligr

NOČ V RAJU

Film obilga smeja, zabave in razvedrila. Ljubzen, petje in novi podžigajoči šlagerji

ANI ONDRA

Herman Thimig
Ralph Artur
Roberts

Ob 4., 1/8 in 1/10.

Elitni kino Matica

Telefon 2124

liko višje. Spoznal bo iz lastne skušnje, da ima jesenska turistika marsikatero prednost pred poletno. Opozorjamo, da gre tu le za koče Osrednjega društva in so naprošene tudi podružnice SPD, da istotako pravočasno obvestijo planince glede svojih koč.

Smrt otroka v mlaki

Murska Sobota, 22. septembra.

Pred dnevi se je napotil svak posestnika Skaperja iz Dolca proti večeru po sodeček žganja k nekim sorodnikom in je petletna Skaperjeva hčerka hotela na vsak način za njim. Ker je že nastopal mrak, so jo domači pridržali doma, a otrok je kljub temu neopazno smuknil iz hiše in šel za strickom. Ko se je kako uro za tem svak vrnil brez otroka, so domači prestrašeni začeli iskati malo begunko.

Ko je šel oče skozi sadonosnik nedaleč od doma, je pogledal tudi v tamošnje mliako in na grozo je opazil na površini vode otroško trupelce. Potegnil ga je h kraju in spoznal v njem hčerko Miciko. Na obupne klice nesrečnega očeta so prihiti ljudje, ki so skušali z umetnim dihanjem zopet spraviti deklico k življenju. A ves trud je bil zaman. Vest o tragični nesreči je vzbudila iskreno sočutje za nesrečno družino, kateri je smrt v kratkem času ugrabila že tretjega otroka.

Drzen vlom v samotni vasi

Stari trg pri Ložu, 22. septembra.

V noči na ponedeljek je bilo vmljeno v samotni vasi Vrhniki pod Rarno goro, uro hoda iz Starega trga, pri zasebnici 90-letni vdovi Frančiški Pirčevi. Zvenilo je bilo v poslednjem času strah snati samo, ker je nedavno umrla v hiši neka ženska. Vsako jutro je pripovedovala vaščanom, da prihaja k njej pokojnica iz groba, trka na njena okna in se ji prikazuje. Zato se je dogovorila s sosedomi in prenočevala pri njih.

Ko je v ponedeljek zjutraj spet šla od sosedomih v svoje stanovanje, je vsa preplašena opazila, da so bila vrata odprta. Zlikovci so svoj posel opravili najbrž s sekuro, ker so bili vsi tečaji odločeni in vrata razklana. V sobi je bila skrinja, v kateri je žena hranila denar in druge vrednosti, razbita in po sobi vse razmetano. Tatovi so ji odnesli 8000 Din gotovine, mnogo obleke, perila, obutve in drugega.

Zanimivo je, da so vmlotici pustili starico obloko, uro, par čevljev in nekaj denarja, ki so ga pustili na mizi, iz česar se da sklepati, da so bili o njenih razmerah dobro poučeni, kajti naslednjega dne bi

moral biti žena v Ljubljano po opravih. Hoteli so se pač s tem pokazati velikodušne.

Splošno prevladuje mnenje, da sta vlom izvršila dva nepridiprava, ki sta se še dalje časa klatila po vasi in pri vdovi poizvedovala, če je sama, če ima kaj denarja in kje spi. Zlikovca sta po izvršenem dejanju izgubila brez vsakega sledu. Naše vrlo orožništvo jih marljivo zasleduje.

Ogenj v občinskem uradu na Suhoru

Metlika, 22. septembra.

Včeraj okrog 4. ure zjutraj je nastal požar v občinskem uradu na Suhoru pri Metliki, ki je uničil precejšnji del arhiva in banovinskih taksnih mark v vrednosti nad 200 dinarjev. Ogenj je bil kmalu udušen. Kako je začelo goreti, ni znano, vendar po vseh okoliščinah sodijo, da je nastal ogenj od kakega zavrženega cigaretnega ogorka. V zvezi s tem požarom so se začele širiti razne govorice, zlasti ker je bila za ta dan napovedana revizija. Ugotovilo pa se je, da so vse take govorice brez podlage. Občinski denar in blaginjske knjige z vsemi prilagami in obveznicami so ostali skoro nepoškodovani in so omogočili potrditev, da o malverzaciji ni govora.

Požar v Starošincih

Cirkovce, 22. septembra.

Pred dnevi je posestnika Peharjeva Neža v Starošincih v peči zadnje sobe močno zakurila z namenom, da posuši nekaj sadja. Nato pa se je napotila na bližnjo njivo na delo. V tem času je njen mož ostal v hiši ter čital neke knjige. Ko je čez nekaj časa zavohal dim in se ozrl okrog, je videl, da je hiša v plamenih. Ogenj se je hitro širil in poleg hiše uničil še kolarnico in svinjak. Zgorelo je tudi nekaj pohištva in obleke.

Zakonca sta si hitro kupila šele 1. 1928, in je za njo nesreča tem večja, ker nimata drugega premoženja. Kakor je posestnika izpovedala, v tisti peči še ni nikdar kurila, odkar sta kupila hišo. Zato sodijo, da je bila peč pokvarjena in da se je zaradi tega morda užgal dimnik.

Dve hudi nesreči

Ljubljana, 22. septembra.

V sredo in četrtek sta se pripetili zopet dve hudi nesreči, katerih žrtvi so morali prepeljati z reševalnim avtomobilom v ljubljansko bolnico. V sredo popoldne je na Šmartinski cesti Pečnikarjev avtomobil podrl 74-letno staro Amalijo Gogalo. Starca je hotela iti pred avtomobilom čez cesto, ker pa je menda naglušna, je pa prešla signale in je prišla naravnost pod kolesa. Pri padcu si je zlomila desno nogo, nalomila pa tudi več reber. Potrebno pomoč ji je nudil najprej pozvani zdravnik, nato pa so jo prepeljali v bolnico.

V Škofljici se je večeraj popoldne precej hudo ponesrečil 15-letni mizarski vajenec Jože Bizjak, zaposlen pri mizarskem mojstru Andovčevu. Zašel je z desno roko pod cirkularko, ki mu je štiri prste popolnoma odrezala. Fant je bil šele 7 dni v službi.

Velika vas v praznovremem strahu

Novi Sad, 22. septembra.

Dandanes pač ne bo dosti primerov, da bi praznovreje zbudilo toliko strahu, kakor se to že več tednov dogaja v vasi Trkovec blizu Petrovca. Mlada vaščanka Zivana Mihajlovičeva je že več tednov v čudnem duševnem stanju. Več dni zaporedoma je popolnoma normalna. Opravlja svoje dela ter ji ne bi nihče prisodil kakih duševnih motenj, kar naenkrat pa začne hysterično vpiti in se smejeti ter begati skozi vas, dokler tak napad kar naenkrat spet ne mine. Sprva se je zaradi takih napadov vznemirjala samo rodbina, kmalu pa se je začela za revo zanimati tudi vsa vas, kajti žena je med svojimi histeričnimi napadi vsem razlagala, da jo obiskuje nekakšen duh iz potoka Mlave. Ta nadnaravni posestnik je lep, svetel se kakor luč in ima velika krila, da se dvigne iz vode, popne najprej visoko nad hišo, potem pa se spusti k njej.

Vaščani so sprva pomalovalno poslušali tako zmudeno besedjenje, kmalu pa so se začeli oglašati tudi drugi, češ, da so sami videli »krilatega zmajca«, ki obiskuje Zivano. Živana je »krilatega zmajca« začela imenovati Jovo in pripovedovala je po vasi, da se je v njo strašno zaljubil ter da jo hoče po vsej sili vzeti s seboj v prekrasni dvor, ki ga ima nekje na dnu vode. Med svojimi napadi je nesrečna žena vedno tudi

HOTEL MILINOV

Zagreb

NA JELACICEVEM TRGU

Tekoča topla in hladna voda v vseh sobah. Telefon v sobah in vseh ostalih prostorih. — ZMERNE CENE. 219

RESTAVRACIJA BURZI

Plastnik i Bršner, Zagreb

Draškovićeva ulica 28, priporoča prvorazredno hrano, kavo in ostale pijače po najnižjih cenah. 243

HOTEL IN RESTAVRACIJA KOVAČ, ZAGREB, GAJEVA ULICA ST. 31. TELEFON 73-35.

Zajamčene čiste sobe po 25—35 Din. Prvorazredna gostinska kuhinja. Izbrana naravna vina. Velik in hladan vrt. Pri bivanju preko 24 ur 15 % popusta. — Priporoča se lastnik DJURO PAJIC. 261/a

HOTEL „ASTORIA“

ZAGREB, Petrinjska

Najmodernejši hotel Zagreba. Eno minuto od glavnega kolodvora. Najmoderneje z vsem komfortom opremljene sobe. Najcenejše in najzibornejše bivanje v Zagrebu. 315

Vsaka modra in odlična dama uporablja za vsakodnevno intimno toaletto in zanesljivo nego čistosti v salini kopališča Ischi proizvajano milodisno sol za izpiranje ISLA-IZPLAKOVALNO SOL (ISLA SPULSALZ). Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Za Jugoslavijo: »Paracelsus« Zagreb 3. 311

„Impregno“ ščetke so najbolj priporočljive in jih priporoča ministr. nar. zdravlj. 9 krat odlikovane.

„Impregno“ tovarna higijenskih ščetk, Zagreb, Langov trg 4.

Zahtevajte samo

Pechovo Antracen črnilo, ki je izvrstne kvalitete. 317

KULTURNI PREGLED

Oton Župančič o slovenstvu

V pravkar izišlem septembrskem zvezku »Ljubljanskega Zvonca« je objavljen na uvodnem mestu mojstrski esej Otona Župančiča »Adamič in slovenstvo«. Značilen primer ameriškega pisatelja slovenske krvi Louisa Adamiča je vzbudil našega pesnika-pravkar, da izpregovori k mnogim vprašanjem, ki so se mu zastavila v zvezi z Adamičem: o problemu naših izseljencev sploh, o Adamičevi usodi, o njegovem književnem razvoju, o njegovem slovenstvu in amerištvu, pa tudi o marsikem drugem: o prvih Amerikancih iz Bele Krajine, o spominih na svojo mladost, o vprašanju slovenstva in njegove zornice. Slednje je posebno zanimivo. G. Oton Župančič piše med drugim tole:

Pri nas so vstali zadnje čase budni strazari, ki so v silnih skrbah za to notranje slovenstvo, ki je sploh neizgubljivo. In v imenu te skrbi in tega strahu so preganjali Putjato, preganjajo Gavellu, Kaikavca, torej nekakega vsaj po pol Slovenca. Za tisti veliki strah pa, ki je šel skozi vsako zavedno slovensko srce, ki je mučil vse naše velike ljudi, ker niso mogli zapreti oči pred dejstvom, kako se slovenstvo od zunaj krui, kako se zožuje območje slovenskega jezika, za ta opravičeni strah so privlekli in nerazumljivih traktatov, tolažbo, češ, število ni nič, vse da je duh. Kakor da živimo v nekakem mističnem kraljestvu duhov. Toda naš jezik živi na tem in tem tesnem in raskavem materialnem prostoru, na oglišču in

terišču treh, starih raznih kultur, in tu trpimo kakor opešniki. Tu pogled, tu pomisel, tu navdaj! Tam pa, kjer se ni bati, se ne boji. In ne omejuje možnosti, ne ovirajo bodočnosti. Kako radi to ubogo slovenstvo utesnjujemo! Vsakdo ga hoče prikrojiti po svoje in mu določiti pravi, prislilni slovenski tir. Nekaterim je slovenstvo katolicizem, drugim napredništvo, onemu ožnost, lirčnost in ne vem, kaj še. Tako nas hočejo opredeliti in utesniti za vse večne čase. Ali niso ti naši opredeljevalci prav tako kratkega vida kakor tihi nemški poslanec, ki se je norčeval iz Slovencev: Kaj boste vi, ki povežemo vso vašo literaturo v eno samo ruto! Ti ljudje bi bili trdili pred Prešernom, da Slovenci nimajo daru za liriko, pred Aškercem, da niso za epiko, pred Cankarjem, da ne vedo ničesar o podzavesti. Pred tisoč leti bi bili rekli, da je bistvo vsakega Slovenca paganstvo in bi mu bili branili v imenu slovenstva vstop v krščanstvo, ker je pomenilo takrat evropsko kulturno enoto. Kakor da je narodnost srednjeveški ceh. V večnem strahu za slovenstvo ga ože in ože in potiska na tisto deščico, na kateri sami stojijo. Resnično slovenstvo pa živi po svoje in uha na vse strani iz umetno postavljenih pregrad. Od nekaj so tekle vse svetovne struje skozi in mu pušale svoje sledove. In teko danes in bodo tekle jutri. Slovenstvo reagira na vse te vplive po svoji vitalnosti, jih sprejema ali odbija, si jih privaja in asimilira, se z njimi kuži, boleha od njih — a to je življenje. In tako je slovenski človek vsepovsod, kjer se orje in žanje in kosi, kjer se kopije rude iz zemlje, pri stro-

jih v tovarnah, pri stavbah, na vseh frontah človeške borbe, telesne in duševne, navdušen ali potrt ali top v avstrijskih polkih, zaveden v četi Petra Mrkonjića, pod Tarabom in v Dobruži, na tej in oni polti sveta molli in kolne, medli in veseljači, dela in lenari, pomaga in slepari — živi. In ne izprašuje modrijanov, kaj je pravo slovenstvo. O baron Jurij Vega, iz Moravč doma, ali si sestavi svoje logaritme za svet ali za Slovence? Sam Bog, da se svojega slovenstva nisi zavedal, zakaj svet bi ti bil preljut jetra in obisti, našel v tvojem jaju slovensko dlako in s stališča budnih strazarjev zavrgel svoje tablice in te ne bi bil v zvezde vkoval. Res, v tem budnem stražarstvu vidim jaz nevarnost za našo miselnost, da naj se družijo in spajajo in plode naše ideje po nekakem duševnem incestu, ki nas utegne dovesti v osamelost in ozkostranost, da se bomo smatrali kakor Izraelci za izvoljeno ljudstvo in vse, kar ni prebilo preizkušnje pred strazarji, za nečisto in zavrženo. Svet bi nam moral vračati in nas izločiti iz vseobčnosti. Jaz vsaj čutim, kako je to pojmovanje slovenstva nestrpnost in megalomansko, in tako jalovo. Daleč od prešerne samozavesti, rojeno iz strahopetstva in precejevanja samega sebe.

V duhovitem eseu O. Župančiča so tudi nekatere krepke misli o naši literaturi. Na pr.: »Pri nas namreč je puščoba estetska dogma, in dolgočasno pisanje velja za modrost. In tako se toliko naših pisateljev mota in mota po nekakšni skrivnostni meži in ne vidi iz nje, in ubogi čitatelj ne vidi vanjo in ne najde vanjo — a to je pri nas globokomuje. Pesnik »Samogovorov« tudi čuti, da je iz naše literature izginil smeh in se mu naša knjiga zdi »kakor da si pri črni maši in liberi«. Nato pravi: »Mar nas je

teh borih sto let knjižno umetniške kulture tako izmučilo, da bomo proglasili emervost za naše značilno svojstvo? Propast zapadnega sveta, spenglerski sodnji dan tudi za nas, ki smo komaj zadihali in tako radi podurjamo, da smo mladi, krepak narod?«... Naš problem: urediti sedanjo državo, naj pravilno in pravično razmerje do Srbov in Hrvatov, do naših narodnih manjšin, do sedosod na severu, zapadu in vzhodu, to je naloga za mlade misleče glave, težka, a vesela, ki te utegne bodriti k smehu, saj ga je toliko raznih stopeni, da navsezadnje nadomesti tudi solze in srd, ako brez tega ni mogoče.

Mimo tega so izšli v septembrskem zvezku »Ljubljanskega Zvonca« razni drugi interesantni prispevki. Tako je pesnik Alojzij Gradnik zastopal s prevodi iz orientalske lirike (Amr Ihu Kulthum, Harum Al Rašid, Mevlana Dželaledin Rumi, kalif Vazid Ibn Moanja i. dr.) Louis Adamič je prispeval v prevodu Griše Koritnika) svojo novelo »Žena iz Dalmacije. Josip Vidmar razpravlja v kritičnem eseu »Vprašanje Cankarjevega nazora« o enem izmed poglavitnih problemov nastajajočega »Cankaroslavja«. Anton Ocvirk opisuje v daljšem članku svoje pariške večere pri ruskem pisatelju Alekseju Remizovu ter karakterizira njegovo delo in miselnost. Izvirno liriko je prispeval Vinko Košak. Nadaljuje se novela Miška Kranjca »Sreča na vasi«.

V Obzorniku označuje Fran Albrecht poezijo Alojzija Gradnika — ob petdesetletnici tega našega odličnega pesnika. Anton Ocvirk je posvetil tople vrstice spominu Petra Pajka. Med književnimi poročili je kritik Josip Vidmar krepko obdobil Prežljevo prozo »Zvodnik«, isti ocenjevalec presoja

Velikonjeve »Otroke«. O knjigah Mladinske Matice poroča Lojze Zupanec, dr. Boris Furlan pa ocenjuje Gosarjeve »Razprave«. V pregledu je I. A. G. odklonil Andrejkove prevode »Aus slovenischen Dichtungen«. Zaradi res tehtnega in pestrega gradiva je septembrski zvezek »Lj. Zvonca« eden najzanimivejših tekočega letnika.

»Naša knjiga«. V založbi agencije »Avalac« izhaja bibliografski mesečnik »Naša knjiga«, edini časopis te vrste v naši državi. Potreba takega stalnega pregleda knjižne produkcije v Jugoslaviji je tako očita, da sploh ne kaže izgubljati besed o opravičenosti tega lista. »Naša knjiga« urejata prof. Dušan Pavešič in dr. Stanislav Zupič in v glavnem uporabljata podatke Narodne biblioteke v Beogradu. Umiljivo je, da bibliografija »Naše knjige« vzlic resnemu prizadevanju obeh urednikov zaradi pomanjkljivosti virov in primitivne bibliografske organizacije v Jugoslaviji ni popolna in ne vedno točna, pa bi v tem pogledu želeli izpopolnitve. Drugo vprašanje je, kdaj bo mogoče »Našo knjigo« tako razširiti, da bo prinašala podrobno bibliografijo, razdeljeno po posameznih panogah. Koliko dragocenega gradiva izhaja po revijah in listih in kdo naj ima vse to v evidenci, kdo naj skrbi za prepotrebni pregled? »Naša knjiga« bi bilo prva poklicana za tako bibliografijo, toda kako bi ob sedanjem obsegu sploh mogli misliti na takšno razširjenost njenega programa? Za sedaj so z »Našo knjigo« storjeni prvi začetki skupne jugoslovenske bibliografije, vse drugo pa je vprašanje bodočnosti. Vsekakor bi bilo treba najti sredstva za popolnejši bibliografski časopis, ki ga kravo potrebuje vsa naša znanost in publicistika.

Beli zobje: Chlorodont

prijetno osvežujoča zobna pasta s poprovo meto, tuba Din 8.— in Din 13.—

Domače vesti

• **Kraljev dar za gradbo bolnice v Beli Palanki.** Maršal dvora je banko upravo v Nisu obvestil, da je Nj. Vel. kralj daroval 100.000 Din za gradbo bolnice v Beli Palanki.

• **Vojaške vesti.** Po Vojnem listu so prideleni na službovaje: kapetan korvete Arnold Medički kot prvi oficir na kr. brodu »Dalmacija«, kapetan korvete Ivan Kern kot prvi oficir na kr. brodu »Dubrovnik«, poročnik fregate Josip Sakadija kot prvi oficir na kr. brodu »Zrinski«, poročnik fregate Josip Sakadija kot prvi oficir na kr. brodu »Zrinski«, poročnik fregate Josip Sakadija kot prvi oficir na kr. brodu »Zrinski«, poročnik fregate Josip Sakadija kot prvi oficir na kr. brodu »Zrinski«.

• **Akademikom.** Ves čas vpisovanja so poslovali v avli ljubljanske univerze in pred kvesturo informacijska pisarna, ki bo dala potrebne informacije. Prav tam se bo pobirala članarina za Zvezo slušateljev Aleksandrove univerze, ki je najvišja akademika organizacija na ljubljanski univerzi in ki nudi akademikom številne ugodnosti (otajšave pri nakupovanju knjig in fotografskih potrebščin, posredovanje pri instruktiranjih, podpora v bolezni itd.). Vsak akademik pa uživa ugodnosti le, če je plačal članarino.

• **Duhovniške vesti.** Za duhovna svetnika ljubljanske škofije sta ob priliki svojega 25-letnega delovanja imenovana g. Matevž Sušnik, župnik v Rovtahu, in Ivan Mihelič, župnik v Zaplani. Installirani pa so bili: Mihael Barbič za župnika v Guštinju, Alojzij Zdošek za župnika pri Sv. Martinu na Pohorju in Andrej Benčen za župnika v Martincih v Prekmurju.

• **Učiteljski.** ki želi na Jakičevu slavje. Kr. brenška uprava objavlja: Prosvetni minister je na podlagi § 87 zakona o uradnih in na predlog Matice Srbske v Novem Sadu dovolil vsem učiteljem (učiteljicam) osnovnih in meščanskih šol, ki žele v nedeljo prisostvovati proslavi stoletnice rojstva pesnika Djure Jakšića, odsotnost od 24. do 26. septembra vključno.

Of, slamičeve ribice so slatne in brez hibice, če jih dobim na mizo, pozabim na uso krizo.

• **Natečaj za agronome.** Pri kmetijskem odeliku banske uprave v Ljubljani je vnovič razpisano službeno mesto državnega kmetijskega strokovnjaka uradnika 4. ali nižje položajne skupine. Za to mesto se bodo upoštevale prošnje iz agronomsko fakultetno ali njej enako izobrazbo in z ustreznim številom let državne ali samoupravne službe. Če bi takih ne bilo, se bo mesto oddalo tudi prošnji iz dovršene agronomsko fakultetno, ki je najmanj dve leti praktično deloval v ekonomiji. Prošnje sprejema banska uprava do 25. t. m.

• **Natečaj za elektrotehnične inženjerje.** Komanda vojne zrakoplovstva je razpisala natečaj za sprejem diplomiranih elektrotehničnih ali elektrostrojnega inženjerja kot uradniškega pripravnika v 8. skupini. Kandidati, ki bo sprejeti in bo pokazal uspeh v dobi prakse v zrakoplovstvu vojske, oddajo v inozemstvo na specializacijo za radiotelegrafijo. Natečaja se lahko udeležijo samo oni kandidati, ki so že oddali vojaško obveznost in stopijo sedaj prvič v državno službo. Interesente opozarjamo na razpis natečaja v 33. letošnji številki »Vojnega listca«.

• **Prošnje se pevska društva v dravski banovini,** da bi zaradi sestave programa nemudoma naznanila, ako se udeležijo proslave 50-letnice obstoja najstarejšega slovenskega pevskega društva »Lirica« v Kamniku 15. in 16. oktobra letos.

• **Zadruga hotelirjev, gostilničarjev in kavarnarjev v Ljubljani** otvorila v Gostilničarskem domu v Ljubljani, Privoz 11, kuharske in servirne tečaje s posebno pažnjo na stan gostilničarjev, njih hčera in tudi poklicnih kuharic ali deklet, ki se želijo v tem poklicu izboljšati. Današnji dan prikaže, da se pod nadzorstvom strokovnjakov izučijo teoretično in praktično. Po učevali bodo v tečajih teoretično in praktično kuhanje, serviranje, kalkulacijo, knjigovodstvo, kletarstvo in higijeno v gostilniškem obratu. V primeru zadostnega odziva se otvorijo tudi večerni kuharski tečaji. Podrobne informacije se dobijo pri zadrugi.

• **Odprte planinske kočje.** Savinjska podružnica SPD v Celju sporoča, da so odprte naslednje kočje: Piskernikova in Tillerjeva kočja v Logarski dolini, Mozirski kočja na Mozirski planini in Celjska kočja v Celjskem posestvu. Kočkovci doma na Ko. ročici in Frischauer dom na Okrešlju sta zaprta. • Podružnica SPD v Radovljici sporoča, da je Vilfanova kočja na Begun-

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani dne 22. septembra 1932.

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 1-10, 7. vrsta padavin, 8. padavine v mm. • Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo. Ljubljana 7, 764,3, 15,0, 70, 84, 10, 77, dež; Ljubljana 13, 765,3, 14,0, 60, EN2, 10, —, —; Maribor 7, 765,1, 12,0, 70, S2, 10, 30, dež; Zagreb 7, 765,3, 12,0, 70, EN2, 10, 0,6, dež; Beograd 7, 762,9, 15,0, 80, NNW1, 8, 4,0, dež; Sarajevo 7, 763,3, 15,0, 70, NNE4, 10, —, —; Skopje 7, 760,0, 17,0, 60, SE1, 1, —, —; Split 7, 759,0, 19,0, 80, NE3, 10, 0,6, dež; Kumbor 7, 758,5, 21,0, 90, NE3, 2, —, —; Rab 7, 761,2, 18,0, 70, mirno, 6, 3,0, dež.

Temperatura je bila v Ljubljani najvišja 26,0, najnižja 14,0; v Mariboru 24,0, 12,0; v Zagrebu 29,0, 12,0; v Beogradu 31,0, 14,0; v Sarajevu 29,0, 13,0; v Skoplju 31,0, 8,0; v Splitu 29,0, 19,0; v Kumboru —, 20,0; na Rabu —, 17,0.

Sonce vzhaja ob 5,45, zahaja ob 18,3. Luna vzhaja ob 21,13, zahaja ob 13,57.

ščje odslej odprta in oskrbovana le ob nedeljah, dokler bo lepo vreme.

• **Turistovski klub »Skala« v Ljubljani** opozarja imetnike knjige »Naš alpinizem«, da je izšel k njemu popravek, katerega dobi vsakdo v knjigarni, kjer si je knjigo nabavil, odnosno v lokalu »Skalec«, Masarykova cesta, palača Grafika.

• **O zdravilišču Goliniku** so objavile zagrebške »Narodne novine« od srede več temeljnih člankov o ustroju in razvoju. Spisal jih je ljubljanski urednik »Narodnih novine«, ki se je dalje časa mudil na Goliniku.

• **Pregled napisov na trgovinah glede na pravilnost jezika.** V Brodu na Savi je tamkajšnje občinsko predstojništvo oddrlo pregled napisov na trgovinah in obrtnih delavnica glede na pravilnost jezika.

• **Danes prvi dan jeseni.** Danes ob 7.16 se prične jesen. Kakor dogovorjeno je s kolektorskim pričetkom jeseni dobilo tudi vreme jesensko barvo.

• **V Medmuru zopet cvete drevje.** Iz Čakovca poročajo, da se je na nekaterih sadnih drevih pojavila čudna igra prirode. Poleg zrelega sadja se je na drevju pojavilo pomladno cvetje. Ta nenavaden pojav je vzbudil veliko zanimanje.

• **Novi grobovi.** V zavetišču na Vidovdanskim cestah je včeraj po daljšem bolehanju umrl v 91. letu g. Ludvik Puh. Bil je med najstarejšimi ljubljancem. Pogreb blagega pokojnika bo danes ob 16. — V ljubljanski bolnici je umrla gospa Franciška Jernejčičeva, soproga železnikaškega upokojenca, s katerim obklojujejo smrt dobre matere trije sinovi in dve hčerki. Pogreb bo jutri ob 16. — Pokojnika blag spomin, žalujocim naše iskreno sožalje!

• **Smrt poneorečenega otroka.** Triletna Marija, hčerka g. Porente, najemnika mlina v Škofji Loki, ki je padla, kakor smo poročali, v škat kroga, je včeraj jutraj v ljubljanski bolnišnici v groznih mukah izdihnila.

• **Konj se je ustrašil avta in se ubil.** V sredo jutraj okrog 8. ure je vozil po državni cesti iz Novega mesta proti Metliki tovornj avto s praznimi sodi. Po cesti se je peljal istočasno s konjema Tajman Jože in Bušnje vasi prav tako proti Metliki. Ni strmini pod Bušnjo vasio je dal avto znamenje s hupo, česar sta se Tajmanova konja ustrašila, skočila vstran in tako zaprta cesta z vozom. Pri odskoku je eden konjev udaril z vratom po železnem drugu občestne ograje in si ga prerezal, da je takoj izkrcaval. Avto je zadel samo ob voz, ker se zvirati brzine ni mogel takoj ustaviti in mu je zlomil soro. Avto je last g. More Alojzija, sodavčarja iz Novega mesta.

• **Vlom v fotografsko delavnico na Bledu.** V noči na nedeljo je bilo na Bledu vlomljeno v trgovino s fotografskimi potrebščinami, odnosno delavnico, ki jo vodi Feliks Pučko, ter ukradeno več fotografskih aparatov in drugega fotografskega materiala. Orožništvo pridno zasleduje storilce. To je v treh letih že drugi vlom v to fotografsko delavnico. Pred nakupom sliknih predmetov se svarj.

• **Razbojnik pod ključem.** Ker so razbojniški napadi na cesti Zagreb-Sisak v zadnjem času postali vedno pogostejši, so orožniki priredili pogon ter se jim je posrečilo zajeti Ivana Arbanasa, Jakoba Golesa in Ivana Sučiča, ki so bili izročeni sodišču v Sisku. Aretiranci so obtoženi štirih razbojev in enega umora.

• **Zobje nikoli ne počrnijo,** če jih pravilno čistimo z dobro zobno pasto in pravo krtačico. Vseidline, ki se tvorijo iz sline (zobja kamen, razne zobne prevlake, bodisi po bakterijah, tabaku, kavi ali čaju) in tudi takšne, ki nastajajo po razkroju amalgamskih plošč, ki vsebujejo živo srebro, spremeni pogosto zelo in naglo lepo zunanost zobovrha. Le temeljita in pravilna nega z zobno pasto Odol obravnava vaše zobe stihno porbarvanj. Odolova zobna pasta odstranjuje po svoji veliki absorpcijski moči zaradi njenega obnovega zdravlja koloidnih delov vse nosažnosti, neprijetne duhove in barvila, ki bi mogli ostati na zobeh.

• **Lutje pečl, kopirane, a ne dosežene!** • **Obleke in klobuke kemizno čistiti,** barva, plisira in lika tovarna Jos. Rečič.

Iz Ljubljane

• **Pomagajte primorskim brezdomcem!** Prejeli smo: Bliza se zima, čas brezposelnosti. Bliza se čas, ko bo ostal tudi primorski brezdomec brez posla in kruha. Pahnjen bo v največjo bedo in pomanjkanje, iz katerega ne bo izhoda. Brez doma in svojcev, lačen, gol in bos, bolehal ob prestane ječe bo taval okrog, ne vedoč kam. Izkušnje prejšnje zime so nam pokazale, da bo tudi letos njegovo trpljenje silno, še večje od lanskega, ker je njegova duša razbolela že za eno leto silnega hrepnenja po domu — po svobodi. Rodaki, pomagajte tem nesrečnim, tepenim od usode, ne odrecite jim svoje pomoči, ako je to v vaših močeh. Ne dopustite, da krenejo, prisljeni od bede in trpljenja, s poti poštenosti in jugoslovenstva na krivno. Ne odlašajte več in pregledajte doma, ali nimate morda obnošenih oblek, perila, odmet, obutve, na kar ste sami pozabili in je za vas odvisno. Podpisano društvo zbira vse ono, s čimer lahko lajšamo na zimo bedo primorskih brezdomcev. Sprejema z iskreno hvaležnostjo še tako skromen prispevek, ker se zaveda, da pomaga onim, ki so najbolj stremeli po svobodi, ki pa jih je usoda pahnila od nje. — Delavsko prosvetno in podporno društvo »Tabore« svojega mesta.

• **Danes nov film »Noč v rajcu« v Elitnem kinu Matici.** Za ljubitelje smeha in zabavnih filmov je danes v kinu Matici velik dan. Družestna in temperamentna Ani Ondra, pravi jo tudi ženski Chaplin, nastopi v veseloljni »Noč v rajcu«. Njen družabnik je Herman Thimig, za smeh in zabavo pa skrbi stari in popularni komik Ralph Artur Roberts. Dvotipov in smeha bo torej dovolj.

• **Danes mladinski film ZKD »Emil«** v detektivki. V največje vsejle in zabavo starih in mladih bo predvajala danes ZKD ob pol 3. popoldne v Elitnem kinu Matici film po romanu »Emil« v detektivki. Film nam predstavlja današnje mladino, ki se samozavestno strme v močno detektivsko organizacijo, razkrinka nekega noravnega žeparja in ga privede v roke policije. Tristo otrok nastopa v filmu, nobeden ni star

nad 12 let in vendar s kolikim zanosom in samozavestjo igrajo ti mladi umetniki. Le oglejte si jih in videli boste, da prav nič ne prebivamo, če trdimo, da je »Emil« in detektivski najlepši mladinski film, kar smo jih doslej sploh videli. Zato priporočamo staršem, naj privedejo svojo dečo, ki bo z velikim veseljem in užtkom gledala ta film.

• **V plozbi Tiskovne zadruge v Šelenburgovi ulici** je razstavljena največja slika Ivana Vavpotiča, ki predstavlja znano kolporterko »Jutrovin« listov Kosovo. Raznašalka je naslikana, ko prodaja »Jutrovin«, in se vidi podobna z velikimi izlozki in avtoritativno v ozadju prav ko žanj iz vlemesta. Vavpotič je s to sliko upodobil enega naših mladih ljudi, ki do sedaj v naši upodabljalci umetnosti še niso dobili

u. Najlepša s cveticami okrašena okna in balkone bo tudi letos oecnila strokovnjaka komisija Odbora za olepšanje Ljubljane s cveticami. Nato pa bo podružnica Sadržarskega in vrtnarskega društva, ki v njenem okrilju deluje imenovani odbor, razdelila lastnikom najkusejšje okrašene okna in balkonov ter celih hišnih pročel diplom in nagrade v izpodbudno prebivalstvu, da bi čim rajši krasilo hiše s cveticami. S pomočjo mestne občine je namreč lani se premajhna vsota za diplome letos toliko narasla, da bo zadostovala vsaj za nekaj odlikovanj. Razsodišče si že te dni ogleda vso Ljubljano.

• **Sokolski zvočni kln v šiški,** ki je bil, kakor smo že javili, odprt v soboto 17. t. m. v dvorani Sokolskega doma v Šiški, je spremenil red svojih predstav. Ob sobotah bodo predstave od jutri naprej namesto ob 17. ob 18. in ob 20., ob nedeljah pa ob 15.30, 18. in 20.30. Cene so bile navedene že zadnjič.

Epidemija pri otrocih
Solske otroke varujejo
nalezljivih bolezni,
ki nastajajo s uhanjem klic
skoz dupline
ust in grla,
priljubljen

Dobljavajo se
v vseh lekarnah. — Cena malemu zavojčku Din 8,
velikemu zavojčku Din 15

• **Učni tečaji Trgovskega društva »Merkur«** Trgovsko društvo »Merkur« namerava prirediti večerne učne tečaje, ki se bodo vršili ob delavnikih v času od 7. do 9. zvečer. Ti tečaji so namenjeni za teje predmete: knjigovodstvo, stenografija slovenska in nemška, laški in nemški jezik. Tečaje se otvorijo pod pogojem, da se prijavijo za posamezne predmete zadostno število udeležencev. Kdor želi obiskovati take tečaje, naj se prijavi v društveni pisarni v času od 10. do 12. popoldne in od pol 3. do 5. popoldne, Gregorčičeva ul. 27, pritličje, Trgovskega doma.

• **Pouk jezikov: francosčine, angleščine, nemščine, španščine** in skupnih in za posameznike. Prijave se sprejema vsak dan od 24. t. m. od 6. do 7. zvečer Beethovnova ulica 7, pritličje. — Prof. S. Jeras Guinot.

• **Tečaj za kuho na plin za gospodinjke pomočnice.** Zveza gospodinjstkih pomočnic otvori s pomočjo mestne planarne in pod vodstvom g. Ratavce tečaje za kuho na plin. Pouk se prične takoj, ko bo prijavljeno zadostno število učenk. Prednost imajo one, ki že znajo malo kuhati.

• **Črešnja se je razcvetela pri Čučkovih v Bolgarski ulici 25.** Prinesli so tudi nam v uredniško večico s krasnim cvetjem. Deževje, ki je nastopilo s hladom, je seveda tudi to jesensko cvetje zapisalo na glj smrti.

• **Birma v Jotnišnici.** Danes jutraj ob 7. bo v ljubljanski Jotnišnici silno redka svečanost, kakršne do zdaj v Jugoslaviji še ni bilo. Štirje kazenci bodo namreč prešli zakrament sv. birme. Obred se bo vršil v kapelici svetništva, obredne svečanosti pa bo opravil knezoofkat dr. Rožman. Birmanec bosta toba advokata dr. Krek in dr. Loreto.

• **Vpisovanje v gospodinjstvo nadaljevalno šolo v Mostah pri Ljubljani** bo v nedeljo 25. t. m. od 10. do 12. na osnovni šoli v Mostah.

• **Občni zbor skavtov Zmajevke stega v Ljubljani** bo jutri ob 18. v belih dvorani hotela »Union«. Udeležba je za vse v krojih strogo obvezna.

• **Mandolinistični odsek društva Tabor** ima drev ob 20. skupno vajo v društvenih prostorih (hotel Tivoli, H.). Vabljeni novi mandolinisti in kitaristi.

• **Razprodajo raznega blaga v trgovini** Ciril Dular po nizkih cenah se bo pričela danes.

Iz Celja

• **Žalostne razmere na delovnem trgu.** Pri celjski ekspozituri javne borze dela se je od 11. do 20. t. m. na novo prijavilo 70 brezposelnih moških in 31 žensk. Delo je bilo ponujeno 67 osebam. Uspešnih posredovanj je bilo 38, in sicer za 19 moških in 19 žensk. Dne 20. t. m. je ostalo v evidenci 673 brezposelnih, in to 615 moških in 58 žensk. Število brezposelnih v Celju in okolici raste neprestano. Stalež brezposelnih sedaj znatno pomnožuje sezonski in drugi delavci, ki so si čez poletje našli priložnostnega dela. Število na novo se prijavljajočih brezposelnih je za Celje in okolico zelo visoko. Nujno potrebno je, da se pristojni čimhitelji v polni meri zainteresirajo za stvar, ker že stopamo v jesen in morda v hudo zimo, ki bo kađer brezposelnih skoro gotovo še povečala. Dve tretjini brezposelnih delavcev tvorijo družinski očetje z veččlanskimi družinami in število kruha lačnih je znatno. Mod njim je mnogo družin (zlasti repatiranih rudarjev), ki nimajo nič kaj neta strehe nad glavo. Trenutno ni izgledov za zaposlitev, ker vlada na delovnem trgu splošen zastoj. Zaradi tega pozdravljamo ankele, ki jo je za danes ob 17. sklicala mestna občina, da se za brezposelne v Celju in okolici pokrene skupna pomožna akcija, ki bo tem revežem pomagala prebiti kritične dni.

• **Nesreča.** Ko je 12-letni delavček sin Alojz Germ na Sp Hudinji pri Celju v torek 20. t. m. sekai drva, mu je spodletela sekira in mu odsekala desni kazalec. — 42-letnemu drvarju Janezu Kalkru od Sv. Primoža pri Ljubnem je padlo v sredo zvečer

pri spravljanju lesa težko bruno na desno nogo in jo zlomilo. — 26-letni dlnar Matija Tajnšek iz Gornjega grada je padel 18. t. m. z neke jablane in si zlomil desno nadlehtnico. — Vsi ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

• **V celjski bolnici** je umrla v sredo 75-letna občinska reva Marija Filjavževa iz Topenja pri Končicah, v četrtek 22. t. m. pa 31-letna Terezija Ogrižkova, žena mizararskega pomočnika od Sv. Eme pri Pristavi.

• **Nevarna pustolovka** se je potikala te dni po Celju. Stara je okrog 30 let in se je izdajala za Ivanko Primožičevo. Pred dnevi je prenočila v nekem celjskem hotelu, jutraj pa izginila, ne da bi bila plačala prenočnino. Drugi dan je najela v neki hiši na Bregu sobo s hrano. Ko so tam zahtevali od nje dokumente zaradi prijave, se je neznanka izgovorila, da jih ima še pri neki celjski tvdiki. Ko je šel lastnik stanovanja k omenjeni tvdiki po dokumente, je neznanka izginila. Nato je hotela najeti sobo v nekem hotelu, a ji ni uspelo, ker so zahtevali takojšnjo plačilo. V sredo 21. t. m. je najela sobo pri neki gospe v Kersnikovi ulici in navedla neko drugo tvdiko, pri kateri ima baje dokumente v ugodnem trenutku je ukradla gospe 400 Din vredno svileno obleko in nogavice ter izginila. Okrog 16. se je pojavila v stanovanju ge. Matilde S. na Teharju in jo prosila za šivanko in nit, češ da se ji je odtrgal gumt na perilu. Gospa jo je odvedla v sobo. Ko je bila neznanka sama, je vzela iz ročne torbice, ki je ležala na postelji, 40 Din Potem se je še zahvalila za uslugo in odšla proti Storam. Gospa S. je opazila tatvino šele po neznankinem odhodu. Prebrisane pustolovke doslej še niso izsledili.

• **Mestni kln predvaja danes ob 20.30** slovito zvočno opereto »Eden dan brez lažje. V glavnih vlogah Jenny Jugo, Tibor v. Halmay, Oskar Kariwels in Cefan Harry Hardt.

Iz Maribora

• **Mariborske mestne osnovne šole** imajo letos rekorden obisk, tako da postajajo učnice skoro premajhne. Vpisalo se je 2.312 otrok, in sicer 1.257 dečkov in 1.056 deklic. Na posamezne šole odpade: I. deska 180, II. deska 137, III. deska 501 in IV. deska 324 učencev; I. dekliška 228, II. dekliška 477, III. dekliška 148 in IV. dekliška 203 učenke. Na vadnici je vpisanih 115 učencev in učenk.

• **Tudi po prvem oktobru** lahko poravnajo prvi obrok abonmaja abonenti mariborskega Narodnega gledališča, kakor sporoča gledališka uprava. Na razpolago je še precej boljših sedežev, katerih cene pa so v abonmaju zelo nizke. Prijave se sprejemajo le še danes in jutri, ker bo jutri zvečer ob 20. že otvoritvena predstava, Cankarjeva kmedija »Za narodov blagort«.

• **Ob priliki godzine teka,** ki ga bo stala priredila Mariborski smučarski klub in SK Maraton v nedeljo 25. t. m. dopoldne na progi Ruška kočja—Pohorski dom, bo preskrbela uprava Pohorskega doma za vse tekače in udeležence te zanimive svojevrstne prireditve za najudobnejše in najprijetnejše bivanje sredi zelenih pohorskih gozdov.

• **Gozdovniki** bodo imeli v nedeljo 25. t. m. ob 10. dopoldne v deški meščanski šoli VII. občni zbor rodu Severnih Wigwamov. Udeležba je za člane obvezna, prijatelji dobrodošli.

• **Velika razstava perutnine.** V času od 5. do 7. novembra bo priredila selekcijska zadruga za rejo perutnine v Mariboru pod pokroviteljstvom župana dr. Lipolda in v okviru drugih jubilejnih prireditev na verandah tukajšnjih pivovarne Union velika razstava kokoši štajerske pasme, rac, gos in puranov. Z razstavo bo združen tudi posebni oddelek s predmeti, ki se uporabljajo pri reji perutnine, tako kontrolna gnezda, napajalniki, umetne koke, valilni aparati, tehnice za jajca itd. Vabijo se vsi rejci navedenih živali kakor tudi trgovci, obrtniki in tovarnarji, da se s svojimi živalmi oziroma izdelki udeležijo razstave, katere se morajo udeležiti tudi kmediški rejci, ki ne vodijo nobene kontrole. Za najboljšje živali so določene nagrade od 500 do 100 Din. V času razstave bo v nedeljo 6. novembra poseben perutninarški tečaj, na katerem se bo predavalo o najvažnejših vprašanjih perutninarstva. Vse podrobnosti glede udeležbe bodo zainteresenti pri zadrugi za rejo perutnine v Mariboru, Slomškov trg 1.

• **Tlakovanje mariborskih cest** in ulic je že v polnem razmahu. Trenutno se tlakujejo z drobnimi granitnimi kockami Einspillerjeva ulica in Dovozna cesta na tovrni kolodvor. Kanalizacijska dela severnega kosa Aleksandrove ceste bodo v kratkem končana in se bo takoj tudi tam pričelo tlakovati. Traktorji mestnega gradbenega urada so v zadnjih treh tednih navozili na Trg svobode in v Marijino ulico velike kupe kock in robnikov, s katerimi bodo uredili in tlakovali v bližnji bodočnosti še Grajski trg, severni del Vetrinjske ulice in Sodno ulico.

• **Obšuten padec temperature.** Zaradi predvečernjega dežja, ki je trajal z nezmanjšano silo tudi vso večernjo noč, je temperatura v Mariboru padla od 26 na 10 stopinj Celzija nad ničlo. Včeraj jutraj so se ljudje pojavili že v površnih in celo v suknjah na ulicah.

• **Nesreča pri delu.** S pripraviljanjem crodja in ostalega potrebnega za blizajočo se trgatve je bil predvečernjim zaposlen vinčar Anton Newirth v Kamnici pri Mariboru. Ko je ravno popravljal vrata, vodeča v shrambo s stiskalnico, so se vrata snela s tečajev in padla vinčarju na glavo s tako silo, da so mu povzročila veliko rano. Tudi Newirtha so morali prepeljati na zdravilišče v mariborsko bolnico.

• **Poskusen samomor.** V sredo popoldne okrog 15. je prišel v Plavčevce gostilno v Splanarski ulici 26-letni delavec Anton V., stanujoč na Koroški cesti, in naročil nekaj pijače, takoj nato pa odšel v gostilniško stranišče, kjer je v samomorilnem namenu izpil znatno množino lizola. S prazno steklenico se je vrnil v gostilniški lokal, vrgel steklenico skoz okno na cesto, da se je razbila in se zgrudil v silnih bolečinah na tla. Ker je močno smr. delo po lizolu, je bilo jasno, da gre za po-

• **Grenčica Hunyadi Janos** je najzanesljivejše in najidealnejše odvajalno sredstvo. Za gostilne in restavracije specialne TESTENINE

Šturm, Šiška, Celovška 34 11585

skus samomora. Mladega kandidata smrti so prenesli nemudoma na bližnjo reševalno postajo, odkoder ga je avtomobil prepeljal v bolnico, kjer so mu izprali želodec. Upati je, da bo okrevl. Vzrok obupnega dejanja je baje nesrečna ljubezen.

• **Nesrečen padec z drevesa.** Predvečernjim popoldne je padel na Pobrežju med obrabljenim sadja z jablane 59-letni upokojeni železničar Henrik Prater tako nesrečno, da se je nevarno poškodoval na desni strani telesa. Nalomijena oziroma deloma zlomljena ima nekatera rebra. Zdravje se v javni bolnici.

• **Skrajno neokusni in prav vaški** izgledajo stoteri lepki vseh mogočih velikosti in oblik, od skromnih listov o od daj sob, sprejemu dijakov na stanovanje in hrano ter prodaji kakega malenkostnega predmeta pa do velikih sportskih in drugih prireditev, ki so nalepljeni ali nabiti po vsem mestu na hišnih zidovih, ograjah, plotovih in drevju. Saj vendar že dolgo velja tozadevna prepoved mestnega načelstva, pa je očitvno nihče ne spoštuje. Gotovo bo mesto izgledalo brez teh »okrasov« lepše kakor pa z njimi.

• **Tatvine koles** se nadaljujejo. Predvečernjim popoldne je bilo ukradeno mersarkemu pomočniku iz veže njegovega stanovanja v Tattenbachovi ulici št. 2. 2000 Din vredno možko kolo znamke »Puche« s tovarniško številko 528.086. Kolo je bilo zavarovano pri tukajšnji specialni zavarovalnici »Kllozschitz«, ki bo oškodovancu krila vso škodo.

• **Kaznovan vlom.** Pred malim kazenskim senatom okrožnega sodišča je bil včeraj obsojen 40-letni mizar Ferdinand Razboršek iz Slovenske Bistrice na 16 mesecev robije in triletno izgubo častnih državljanških pravic, ker je »sto 7. junija vlomil v vinčarjvo Karla Kukoviča v Kovačevi vasi in odnesel vse, kar se je sploh dalo odnesti. Skušal je krivdo tajiti iduh tenau, da so bili gotovi ukradeni predmeti pri hšni preiskavi najdeni v njegovem stanovanju. Trdil je, da jih je kupil od nekega neznanca, kar pa mu sodniki niso verjeli, ker je bil zaradi slinih deliktov že večkrat kaznovan.

• **Nabavite si čim prej** sredke novega I. razreda 25. kola državne razredne loterije, ki jih dobite, dokler še traja zaloga, v podružnici »Jutra« v Mariboru, Aleksandrova cesta.

Iz Litije

• **Velik gasilski manever litijske župe.** V nedeljo 25. t. m. ob 14.30 bo v Kostrev. nidi velika okrožna gasilska vaja litijske župe pod vodstvom 78-letnega župnega načelnika Lajovica in tajnika Peterce. Udeležijo se društva Litija, Smartno, Zavrtnik, Stanga, Poljane, Breg, Jablanska

Sledovi za vlomilci v mestno zastavljalnico

Plen iznaša okrog 35.000 Din — V Celju aretiran osumljenec

Ljubljana, 22. septembra.

Probalci rdeče hiše na Poljanski cesti so doživeli davi sovjestno senzacijo. Ze na vse zgodaj se je raznesla vest, da je bilo vlomljeno v uradno prostoro mestne zastavljalnice in da so vlomilci odnesli precej bogat plen. Res so predzorni svetovalci navrtali jokleno »Wertheimerico« in pobrali iz nje okrog 35.000 Din.

Vlom je opazil zjutraj sluga Janez Krt, ki je prišel kakor običajno okrog pol 8. v urad, istčasno je pa prišla tudi uradnica gđ. Jerebova. Takoj je bila obveščena policija, ki je poslala tja več svojih uradnikov. Vlomilec — najbrž pa jih je bilo več — je prišel v urad ob zadaj čez dvorišče. Tam se je vzel na ozek parobek, odtod pa stredo skladišča in tam prepilil železno omrežje okna nad vrati lokala v zastavljalnici. Skozi nastalo odprtino se je splazil v urad in tam navrtal s »svinjsko nogov« železno blaginjo. Izrejal je trkot v premeru kakih 15x15 cm in prezel tudi notranjo ploščo tresorja, iz katerega je nato pobral 34.747 Din. Dva bankovca sta bila po 1000 Din, 185 jih je bilo po 100 Din, 1262 po 10 Din in nekaj komadov srebrnega drobiža. Vse drugo v uradu je ostalo nedotaknjeno.

Ze dopoldne se je po mestu raznesla novica o vladu in nekateri ljudje so bili v hudem strahu za svoje zastavljene efekte, predvsem za zlatino in srebrnino. V po-

mirjenje teh pa naj navedemo, da vlomilec v skladišču, ki je itak dobro zavarovano, sploh ni bil in ni tam ničesar odnesel. Vsekakor je imel lopov srečo, da je odnesel pete s tem bogatim plenom in da ga ni nihče opazil. V hiši stanuje namreč nad 100 strank. Temna in deževna noč mu je pač olajšala posel.

Policija je uvedla obširno preiskavo in upa, da bo vlomilcu in pomagačem, kmalu na sledu.

★

V Celju aretiran sumljiv Tržačan

Celje, 22. septembra.

Danes ob pol 2. zjutraj se je pripeljal neki 24-letni Tržačan kot »slepi potnik« s tovornim vlakom iz Ljubljane v Celje. Ko je v Celju izstopil, so ga opazili železniški uslužbenci in izročili policiji. Zjutraj so našli na mestu, kjer je bil mladi možki aretiran, med tračnicami zavitek z različnimi vitrihi, ki jih je zasačeni vrzel osumljeni pri aretaciji pod vlak. Policija sumi, da je aretiranec v zvezi z vladom v mestno zastavljalnico v Ljubljani, ki je bil izvršen v noči na četrtek. Aretiranca, ki je videti zelo nevaren, so seveda pridržali v zaporu.

Gospodarstvo

Stresa k problemu zunanjih dolgov

Konferenca v Stresi, na kateri je sodelovalo 20 držav in ki je trajala 14 dni, je prinesla malo konkretnih rezultatov. Če izvažamo naštati za valorizacijo žitnih cen, čigar uresničenje še nikakor ni zagotovljeno, nam je tudi ta konferenca, kakor večina prejšnjih sličnih konferenc, dala le priporočila in dobre nauke. V teh priporočilih je sicer precej zdrave gospodarske pameti, toda vprašanje je, ali bodo pomagala in kdo se jih bo držal? Ze dobrih pet let fužemo z velikih mednarodnih gospodarskih konferenc priporočilo, da naj države znižajo carinske ovire v mednarodni trgovini: protekcionistična politika pa je šla navzlic temu svojo pot, in je v zadnjih 12 mesecih zavzela take oblike, o kakršnih se največjim protekcionistom prej še sanjalo ni.

Agrarni problem Vzhodne in Srednje Evrope je bil v središču posvetovanj. Vprašanje vnovčenja žitnih presežkov teh držav, ki predstavlja le del agrarnega problema Srednje in Vzhodne Evrope, je zahteval veliko razprav in podrobnega dela, da konferenca v pogledu drugih skoro enako važnih vprašanj sploh ni mogla priti do konkretnih načrtov. Zato se je morala glede vseh teh vprašanj zadovoljiti le s »priporočili«, s katerimi pa ni mnogo pomagano. Konferenca ima praktično pomen le kot generalna preizkušnja za bodočo svetovno gospodarsko konferenco, ki naj postavi med drugim osnovne smernice za novo organizacijo Srednje Evrope.

Vzhodno evropske agrarne države so na konferenci držale še precej enotno fronto. Njihove zahteve, postavljene na varšavski skupni konferenci agrarnih držav v drugi polovici avgusta, pa navzlic temu ni so bile upoštevane. Kakor znano so se agrarne države na tej konferenci postavile na stališče, da morajo upniške države odobriti zadolženim agrarnim državam dodatne uvozne kontingente, tako da bodo z izkupičkom od izvoza na podlagi teh dodatnih kontingentov lahko plačale anuitete za svoje inozemske dolgeve. Glede teh dolgov pa se je konferenca povzpela le do »priporočila«, da naj države dosežejo spoznanje z upniki.

Prav na kratko so torej odpravili problem, ki je eden najbolj perečih. Počlašja je danes tak, da morajo agrarne države plačevati za svoje dolgeve nadalje izredno visoke obresti, kakršne se v upniških državah smatrajo kot oderuske. Te obresti pa so dejansko še neprimerno večje, za kaj agrarne države jih lahko plačajo le z izvozom agrarnih proizvodov po tako sramotnih cenah, da morajo od itak skrajno skrajnega izvoza porabiti za kritje trikrat več, kakor pred leti, kajti, če hočemo danes kriti isti denarni znesek, morajo izvoziti trikrat toliko žita ali živine, kakor v času pred svetovno krizo. Obresti so se torej za gospodarstvo agrarnih držav potrojile. Teh v blagu neprimerno večjih plačil pa ni deležni inozemski imetniki obligacij, torej pravi upniki, s katerim naj bi se agrarne države pogajale zaradi olajšav; vsa ta večplačila gredo v korist raznim državam, predvsem v obliki velikih carinskih dohodkov. Zato vprašanje dolgov ni samo privatno-pravno vprašanje, kakor to menijo finančni strokovnjaki upniških držav, temveč eminentno mednarodno finančno vprašanje.

Stvar lahko obrnemo tudi drugače. Agrarne države morajo danes, če hočejo kriti anuitete za dolgeve, praznati v inozemstvo svoje agrarne presečke v očitno izgubo, pogosto morajo še doplačati v obliki izvoznih premij. Za večino industrijskih izdelkov, ki jih agrarne države uvažajo, pa morajo plačati skorne nepravilne cene. Kar pa se je v večji meri pomenilo je le ono blago, ki ga industrijske države izdelujejo iz cenejših prekomorskih sirovin. V cenah uvoznega blaga pa so vključena velika davčna bremena, ki v industrijskih državah obremenjujejo izdelke, tako da agrarne države v cenah za uvoženo blago plačajo tudi znatne davke za tuje države, dočim same ne morejo odvaliti na svoje izvozno blago prav nobene davčne bremena, temveč morajo tudi pogosto še kriti del izgube (pri raznih žitnih režimih, izvoznih premijah itd.). Tu ne gre za malenkostne zneske, kajti upravičeno lahko računamo, da predstavlja ena četrtina cene uvoženih industrijskih izdelkov odvračeno fiskalno breme izvozne države. V Jugoslaviji smo letos na primer uvozili v prvem letošnjem polletju za eno milijardo gotovih izdelkov (skupni uvoz je znašal 1390 milijonov) in gre torej samo pri tem uvozu za kakih 250 milijonov dinarjev prevažnih fiskalnih bremen onih držav, od katerih uvažamo.

Ce bi cene uvoznih predmetov v enaki meri padle kakor so padle cene izvoznih predmetov, bi bile agrarne države mnogo na boljšem. Naš indeks cen glavnih izvoznih predmetov je od leta 1929 nazadoval za 50%, dočim se je indeks cen glavnih

uvoznih predmetov znižal le za 27%, kar je razvidno iz naslednje primerjave:

popr. 1929 avg. 1932

Indeks gl. uvo. predm. 91,4 66,1 —27%
Indeks gl. izv. predm. 114,3 57,0 —50%

Ce bi bile naše glavne uvozne predmete v enaki meri nazadovali, kakor so nazadovali cene naših izvoznih predmetov, bi samo v prvem letošnjem polletju izdali skoro 400 milijonov dinarjev manj za naš uvoz. Od izkupička za izvoženo blago bi nam torej po plačilu uvoza ostalo 400 milijonov dinarjev več. Na vse leto prečunano bi znašal torej prihranek 800 milijonov, to pa je manj, kakor znašajo izdatki naše države za vso anuitetsko službo zunanjih dolgov.

Kakor že ta problem razmotiramo, povsod moramo spoznati, da ne gre tu za vprašanje, ki se tiče samo dolžnika (države) in upnikov, temveč za velik mednarodni finančni problem, ki ga bo treba navzlic odporu vendar rešiti, sicer bodo agrarne države primorane, da si same poiščejo rešitev.

Nova produkcijska panoga Kranjske industrijske družbe

Z Jesenic nam poročajo:

Kakor znano, je Kranjska industrijska družba že lani pričela delati na tem, da se obstoječa valjarne za pločevino preuredi in izpopolni, tako da bo lahko izdelovala tudi fino pločevino v debelosti izpod 1 mm, ki se v naši državi nikjer ne proizvaja. Tako bi se obstoječe naprave lahko racionalneje izkoristile, na drugi strani pa bi se ustvarila možnost za zaposlenje večjega števila delavcev. Družba je v zadnjem času že pričela z deli za preureditev valjarne, tako da v kratkem času ne bomo več navezani na uvoz te pločevine iz inozemstva.

Glede na znatno potrebo po fine železne pločevine v naši državi, ki smo jo morali dočim kriti z uvozom, ni ta preureditev valjarne za pločevino samo v interesu delavstva, temveč je važna posebno tudi v narodno gospodarskem pogledu, saj bo fina pločevina z Jesenic 100-odstotno domače blago, ki se bo izdelovalo iz domačega sirovega železa iz Vrešca, pa tudi s pomočjo domačih produkcijskih pripomočkov in z domačim premogom. Koristi bodo imele državne železnice, s prevozom železa in premoga na Jesenice, kjer se bo za prevoz nakladala pločevina. Tudi Narodna banka bo imela koristi, ker ji v bodoče za fino pločevino, izdelano na Jesenicah, ne bo treba dajati na razpolago deviz. Pri znatni potrošnji fine železne pločevine v naši državi bo torej uresničenje tega načrta precejšnjo pomoč za naše narodno gospodarstvo.

Poslovni davek na moko iz kmečkih mlinov

Finančni minister je na podlagi zakona o skupnem davku na poslovni promet od 12. VIII. 1930 izdal novo uredbu (št. 65941 od 1. IX. t. l.) ki določa da znaša odselek poslovni davek kmečkih vodnih mlinov na izdani žitni zrnalek (pšenico, rženo moko in otrobo) 6 Din, na koruzo pa 2 Din na vsakih 100 kg. Vse druge kmečke mline, torej one s kakršnikoli motornim pogonom pa zadene ta davek z 8 Din na vsakih 100 kg konsumentu izdane žitne moke in otrobov odnosno 3 Din na 100 kg koruzne moke. Te obremenitve ne spreminja okolnost, da se ta promet vrši v obliki mlitve za mero ali proti zamenjavi gotovih izdelkov za v mlin pripeljan kmečki žito.

Kakor se zdi ta nova obremenitev kmečkega kruha na prvi pogled nedolžna, tako huda in celo nevzdržna je v resnici. Huda gospodarska kriza kmečkega ljudstva in nizke tržne cene žita na eni strani, na drugi pa propadanje naše mlinske obrti v Sloveniji, ne prenašajo novih in povečanih davkov.

Ce si stvar ogledamo s praktičnega stališča, predstavlja ta novi davek za našega kmeta, ki nima niti denarja za najnujnejše hišne potrebe, pri sedanjih tržnih cenah okrog 6—7 kg žita odnosno 4 kg koruze za vsakih 100 kg v mlin oddanega žita. Ce se bo cena žita še poslabšala, bomo kmalu bili za desetine, ki nas nehotne spominja na nekdanje faze stare kmečke tlake.

Letina je bila slaba, kmetje so pridela li komaj za lastno potrebo. Redki so oni, ki bodo mogli kaj odprodati, saj ob pomanjkanju krme in pri nizkih cenah živine pri nas ni misliti na kak prevešek krme. Kmetu se je že sedaj mnogokrat zdelo krivo, če je moral dati mlinarju kosmatil zaslužek v obliki 10% merice v vrednosti 8—12 Din od 100 kg žita odnosno koruze. Merica (mlevnina) povečana z novo davčno dajavo na 6 kg znašala odselek 16—20 kg žita, torej celo petino v mlin pripeljane žnja. Razumljivo je, da mlinar iz svoje ko-

maj 8—12 Din znašajoče mlevnine tega po višanega pavšalnega davka ne more vzeti na se, saj mu mlevnina pri obstoječih razmerah glede na režije, davke, vzdrževalno in neštete druge stroške niti pri vodnem kamoli pri motornem pogonu ne krije vseh teh stroškov. Po izkušnjah iz časov žitnega monopola bo kmet zopet segel po samopomoči. Na vrsto bodo prišli zopet hišni mlinci, po domače »žrnjile«, kmet bo užival slabo, zdravju škodljivo moko, mlinar bo propadal, država pa ne bo dobila dohodkov, zaradi katerih je obremenila kmečki kruh. Naše poslance nujno prosimo za odpomoč.

Gospodarske vesti

= Okrajna kmetijska razstava v Kranju. V Kranju se bo vršila od 22. do 24. oktobra okrajna kmetijska razstava, ki bo obsegala poljedelstvo, povrtništvo, sadjarstvo, mlekarstvo, planšarstvo in kmetoko-nadljevno šolstvo. Prireditelj bo večje obsega in ima namen, pokazati vse vrste kmetijskih proizvodov, kakor tudi orodja, stroje in druge priprave domačega izvora, s ciljem, da se kmetijska produkcija izboljša in da se ukrepi propaganda za napredek. Razstava bo počutna omogočila pa bo tudi spoznavanje in primerjanje pridelkov in orodja. Končno je njen namen ožviti kupčijo. Za najboljša razstavljena predmeta bo razdeljenih okrog 300 nagrad v obliki najboljšega kmetijskega orodja v vrednosti 15.000 Din. K nagradam pripeva kmetijsko ministvo 10.000 Din, sreski kmetijski odbor pa 5.000 Din. Razstavo organizira sresko načelstvo s pomočjo razstavnega odbora s petimi odseki. Ob pri liki razstave bo cela vrsta aktualnih strokovnih predavanj. Razstava je velikega gospodarskega pomena še posebej glede na vladajočo krizo. Vabijo se vse zanimave v kranjskem srezu, da razstavijo primerna predmeta in s tem pomagajo pokazati, kaj kranjski srez proizvaja in premore. Interesanti naj se nemudoma lotijo dela, proučijo naj razstaven program, ki je na razpolago pri županstvih, kmetijskih in sadiarskih podružnicah ter pri školskih vodstvih in se po njem ravna. Naravnost dolžnost vseh posejalskih žiniteljev pa je, da pomagajo kmetovalcem z nasveti in z delom.

= Dobave. Direkcija državnega rudnika v Mostarju sprejema do 4. oktobra ponudbe za dobavo železne pločevine. Pri glavnem sanitetnem skladišču v Zemunu se bodo vršile naslednje ofertne licitacije: 18. oktobra glede dobave volnenih odev, 22. oktobra glede dobave platnenih riuh in vreč za bolnišniške obleke, 25. oktobra glede dobave mrež za okna in košar za kruh, 29. oktobra glede dobave emailirane posode, 3. novembra glede dobave gumirane platna in kalikoplasta, 5. novembra glede dobave čiste vode in 10. novembra glede dobave hidrofilne in jodoformne gaze. Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI.

Hmelj

Zalec, 22. septembra. Mirno nakupovanje. Pri čvrstih cenah je doseglo slabše blego 16 do 17, boljše 17 do 18, redke primarje pa 19 do 20 Din. Prodanih je sedaj preko 60 odst. Naročila vedno prihajajo in postaja trgovina prijaznejša.

Borze

22. sept.

Na ljubljanski borzi so danes vse devize več ali manj popustile (zlasti London in New York), edino devizi Praga in Curih sta ostali nespremenjeni. Na zagrebškem efektm tržišču je vojna škoda ponovno nekoliko nazadovala. Trgovala se je po kasno po 187 in 188. Promet je bil samo še v 7% Blirovem posojilu, ki se je v teku prometa okrepilo. Najprej je bil zabeležen zaključek po 41,50, potem pa po 42,50.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2308.18—2319.54, Berlin 1366.25—1374.05, Bruselj 796.35—800.29, Curih 1108.35—1118.85, London 198.31 do 199.91, New York ček 5722.19—5750.45, Pariz 225.21—226.33, Praga 170.01—170.87, Triest 294.35—296.75.

Zagreb. Amsterdam 2308.18—2319.54, Berlin 1366.25—1377.05, Bruselj 796.35—800.29, London 198.31—199.91, Milan 294.35—296.75, New York kabe 5744.19—5772.45, New York ček 5722.19—5750.45, Pariz 225.10 do 226.22, Praga 170.010170.87, Curih 1108.35 do 1118.85.

Curih. Pariz 20.3225, London 17.92, New York 518.25, Bruselj 72, Milan 26.61, Madrid 42.60, Amsterdam 208.30, Berlin 123.45, Stockholm 91.90, Oslo 90.20, Kobenhavn 92.95, Sofija 3.74, Praga 15.34, Varšava 58.05, Bukarešta 3.06.

Elekti

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 187—189, za okt. 185—189, za dec. 182 do 188, 7% investicijsko 49 den., 4% agrarne 26—28, 6% beguške 33.50—34.25, 7% Blair 42.25—42.75, 8% Blair 46—48; bančne vrednote: Narodna banka 4200 den., Priv. agrarna banka 218—224.

Beograd. Vojna škoda 187 zakli., 7% investicijsko 50 zakli., 4% agrarne 24.25 den., 6% beguške 34.75, 34.50 zakli., 7% Drž. hip. banka 46 den., Narodna banka 4000 den., Priv. agrarna banka 228, 227 zakli.

Dunaj. Staatseisenbahngesell. 18.85, Trboveljska 22.80, Alpina — Montan 13.25.

Blagovna tržišča

LES.

+ Ljubljanska borza (22. t. m.) Tendence za žito slaba. Zaključkov ni bilo. — V spremembi leso se situacija zadnji čas ni spremenila, prodajo se le deske III. in IV. kakovosti. Kupčija v tramih je nekoliko živahnjša. Povpraševanje je precej, cene pa še vedno nizke. V bukovini se prodaja le parjena bukovina I. II. vrste. Kupčija v testonih, ki se kupujejo le po dolgoročnej terminu, ne more oživeti, predvsem zaradi nesigurnosti na denarnem trgu. V hrastovini se iščejo podnice za Francijo. Kupčija v drvah se je nekoliko zboljšala, izvoz oclja pa je v Italijo zaradi visoke carine onemogočen.

ŽITO.

+ Ljubljanska borza (22. t. m.) Tendence za žito čvrsta. Zaključkov ni bilo. Nudi se pšenica (slov. postaja, po mlevski tarifi, plačljivo v 30 dneih): sremška, nova, 76 kg po 187.50—190, baška nova, 76 kg 190 do 192.50, sremška stara, 78 kg 192.50—195, baška stara, 79-80 kg 197.50—200; koruza: baška, stara, slov. postaja, po mlevski tarifi, plačljivo v 30 dneih po 145—147.50, moka: baška »0«. franko Ljubljana, plačljivo v 30 dneih po 310—315, banatska po 320 do 325.

+ Novosadska blagovna borza (22. t. m.) Tendence nespremenjena, le za pšenico čvrsta. Promet 117 vagonov. Pšenica (nova, 76 kg): baška, okol. Novi Sad, okol. Som-

bor, srednjebaška in gornjebaška 140 do 142.50; baška potiska 142.50—145; baška ladja Tisa 145—147.50; gornjebanatska 135 do 137.50; banatska, pariteta Vršac 132.50 do 135. Jčmen: baški in sremški, 64/65 kg 90—95. Koruza: baška 91—93; okol. Sombor 92—94; banatska 89—91, sremška 92 do 94; sremška, okol. šid 94—96. Moka: baška in banatska »0« in »0gg« 222.50—232.50; »2« 202.50—212.50; »5« 182.50—192.50; »8« 155—165; »7« 135—145; »8« 75—85. Otrobi: baški in sremški, v jutastih vrečah, 57.50 do 60; banatski, v jutastih vrečah, novi 52.50—55. Fitol: baški in sremški, novi, beli, 102.50—107.50.

+ Budimpeštanska terminska borza (22. t. m.). Tendence živahna. Pšenica: za oktober 12.74 do 12.75, za marc 14.04 do 14.08; rž: za oktober 8.02 do 8.04, za marc 9.30 do 9.32; koruza: za maj 9.05 do 9.06.

Zborovanje žalske gasilske župe

Celje, 22. septembra.

V nedeljo dopoldne se je vršil v mali cvorani Celjskega doma izredni občni zbor žalske gasilske župe. Udeležilo se je od 62 gasilskih društev 56, po 98 delegatih župni načelnik Konrad Golgranc je po otvoritvi pozdravil sreskega podnačelnika Klobčiča, tajnika Jugoslovenske gasilske zveze Pristovška, vse delegate in zastopnike tiska.

Predsedstvo je nato prevzel prvi podnačelnik JGZ Vengust. Sreski podnačelnik Klobčič je po kratkem nagovoru, ki ga je zaključil z vzklikom Nj. Vel. kralju, izročil službenim gasikom odlikovanja. Dva gasilca sta bila odlikovana z redom sv. Save V. stopnje, dva z zlato, 20 pa s srebrno kolajno za državljanske zasluge. Lenina odlikovancev smo obavili že v nedeljski številki. Poveljnik celjskega gasilnega društva in župni tehnični referent g. Koschier se je v imenu odlikovancev zahvalil sreskemu podnačelniku za nagovor in ga naprosil, naj sporoči izraze vdanosti in zahvale na najvišje mesto. Nato so prevzeli župni načelnik g. Golgranc kot častni član praškega društva hišnih posestnikov »Baranštva« častni znak, gg. dr. Cerin, Jankovič in Vrant na kolajne tega društva, dočim je pot župnih odbornikov in 15 društvenih načelnikov prelo srebrne kolajne, s katerimi jih je odlikovala gasilska zajednica za sarko banovino. Po vzpodbujajočih besedah g. Vengusta je prevzel predsedstvo zopet župni načelnik g. Golgranc, ki je po odobritvi zapisnika rednega župnega obnega zbora z dne 29. maja t. l. poročal, da je žalska gasilska župa letos gojila praktične vaje in se udeležila večjih gasilskih slavnosti. Navedel je tudi važnejše sklepe letošnje skupščine JGZ.

Župni poslovodja g. Vengust je pozval društva, naj točneje sestavljajo potrebne statistike. Tehnično delo bo jeseni namenjal pouk v teoriji. Jeseni se bo vršil v Celju gasilski tečaj za drutvene načelnike in druge funkcionarje. Tehnični referent g. Koschier je poročal, da ima od 62 v župi včlanjenih gasilskih društev celjsko društvo 4. gabrsko 2 in 38 po eno motorno brigadno; samo ročne brigadne ima 19 društev, tri društva so pa še brez brigad. Dolej se je »rilo po župnih gasilskih vaj: 7. avgusta v Vojniku, 21. avgusta na Lonači, 28. avgusta v St. Petru v Savinjski dolini, 8. septembra v St. Vidu pri Grobelnem in 11. septembra na Pernovem pri Veliki Pirešici. V nedeljo 25. t. m. bo župna gasilska vaja v St. Juriju ob južni železnici, 2. oktobra pa v Rogaski Slatini. Poročilo župnega sanitetnega referenta g. dr. Čerina je podal g. Vengust. Gasilska župa bo dala v najkrajšem času potrebna navodila za sanitetno službo. Vsa gasilna društva bi morala imeti vsaj sanitetno patroljo. Sanitetna akcija mora biti izvedena do prihodnje pomladi. Župni načelnik g. Golgranc je poročal, da ima gasilska »Samopomoč« sedaj okrog 3200 članov; to število pa bo treba še znatno povečati. Pri slučajnostih so bile obravnavane razne manjše organizacijske zadeve. Občni zbor je potekel v najlepši slogi in disciplini.

Ob 10.42 je dal župni načelnik g. Golgranc v dvorani naslednji alarm za gasilsko vajo: V sredini podstržja na kolo-dvorskem poslopju je nastal požar, veter voje od severovzhoda. Poveljstvo vaje je bilo poverjeno celjskemu društvu enemu poveljniku g. Koschierju. Celjski gasilci so bili alarmirani takoj, gabrski pa z zamudo treh minut, ker ni bilo mogoče prej dobiti telefonske zveze. Celjski gasilci so prispeji na Krekov trg s tremi motornimi brigadami. Prva brigada, ki je držala z 240 m oddaljenega Glavnega trga, je dobila vodo že ob 10.48, druga brigada s 135 m oddaljene Razlagove ulice ob 10.49, tretja brigada pa iz hidranta pred poslopjem Mestne hranilnice v eni cevi ob 10.50 in v drugi cevi ob 10.51. Gabrsko gasilno društvo je prislopo z motorno brigado ob 10.48 in dobilo vodo iz 400 m oddaljene Voglajne ob 10.57, po dveh minutah pa je moralo ustaviti brigazije, ker je počila cev in je bila vaja končana prej, nego je bil defekt popravljen. Gabrski gasilci so pripravili vse potrebno za očuvanje sosednjega skladišča trvdke »Union«. Na streho kolodvorja je brigalo 5, nekaj časa 6 močnih curkov, z visoke zložljive lestve pa so škropili stolp Celjskega doma vodo do vrha, ker bi bilo to poslopje v primeru požara na kolodvoru zaradi severovzhodnega vetra v nevarnosti. Zanimivi, mirno in eksaktno izvedeni vaji so prisostvovali številni gasilski delegati in mnogo občinstva.

Prestolnica se zabava

»Plaže je še polna. — Ljubljanski »zabavni velesojem« v Beogradu. — Cirkus prihaja

Beograd, 21. septembra

Tamle oni teden je malo porosilo in se je nekaj nekoliko ohladilo po im pravcati saharški vročini, s katero je navadno že prav pristno jesenski klimovec letos obdaroval našo prestolnico. Lani smo ob tem času že kurili peči, letos pa je sedaj zopet tako lepo poletno vroče, da so se sarkve in dunavske »plaže« zopet začele polniti z ljubitelji in ljubiteljicami mokrega in nečnega sporta. V nedeljo je bilo na Savi in na Dunavu zopet toliko kopalcev kakor v najbolj vročih poletnih dneih. In pravijo, da se sedaj celo še prijetneje kakor pa tamle v juliju. Seveda »plaže« drugače stane precej več, kakor pa sedaj, ko se slovek za nemoten denar lahko založi na beograjskem trgu z vs silo one božje milosti, ki je bližajoča se jesen blagoslovila z njo beograjsko okolico. Po dva dni narja in še ceneje dobis kilogram najslajšega grozjda, breskev, jabolč, hrušk, pa so

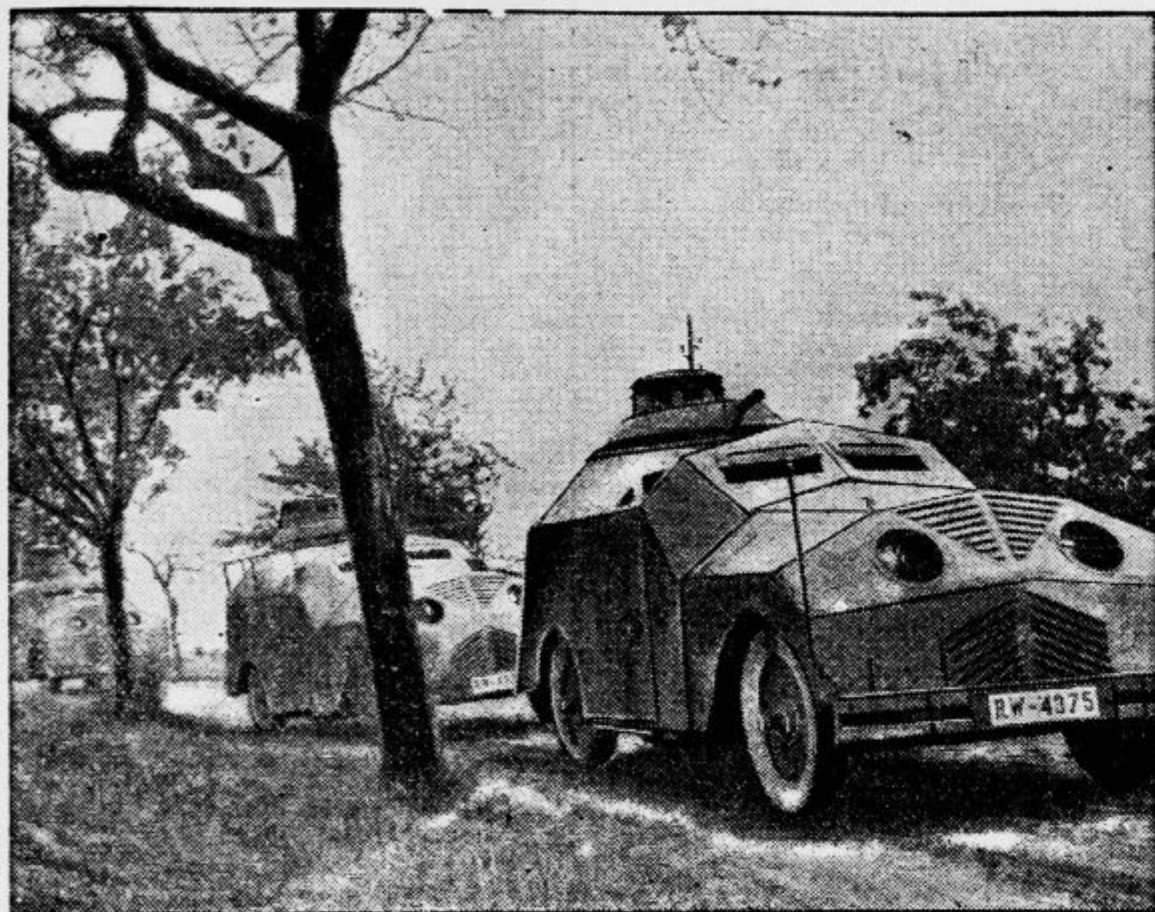
prepelješ s čolnom ali parnikom tja na pesek na oni strani in zlobieš, dokler te ne zabole čeljusti. In voda in pesek sta tako lepo gorka, a razne Milice, Dragice in Ljubice še vedno tako lepo indijanski rjave in beograjsko tople, kakor so bile o Ognjeni Mariji in na lindan.

Ko si se tako lepo zabaval na »plaži«, te pa po povratku v mesto čaka imenitna zabava na bivšem sokolskem zletišču za tehnično fakulteto. Tu se je naselilo sedaj menda prav vse, kar navadno zabava vas Ljubljance ob velesojemskih dneih — se pravi, večerih — »onstani linije« dva vrtljaka, tobogan, električno avtomobilsko dirkališče, »smrtna stena« s svojim motokiklistom, čudežno kolo, strelišča, nihalka, da, celo oni »cilindriček« so tu, ki se pomaljšajo izza ograje, in izostalo ni niti »največje čudo sveta« pol žeska pol ribar. Ce še dodate obvezne beograjske »lectarje«, ki drugače polnijo razne »vašarje«, je tako novi beograjski »Wurstelprater« popoln. Za ljubljanskim velesojem zaozstaja le toliko, da ni tu ne Bona ne Dolničarja, da ni ne čevika ne kranjskih klobas in celo tudi ne — čevabdzij. Nikakor pa ne mislite, da v tem pogledu ni poskrbljeno za vse želje in potrebe: ob vsej ulici Kraljice Marije vam je skoraj vsaka hiša gostilna, od »Zagubice« pa do »Zanatlijske kazine«, in tako je bilo v nedeljo ves dan do poznega večera tako življenje, da so se od silnega hrupa, piska in vraska plašile menda celo »buba svabec« po onih starih palihških kolibah. In kako je bilo ljudstvo zadovoljno! Vse ta »vašarje« je bil namreč prejšnji teden na Savinju, ob stari cerkvi sv. Save, toda tam ji bilo mnogo dražje, ker je bila vsa prireditelj v rokah »Materinskega udruženja« ter je bilo treba plačati po 5 dinarjev vstopnine. Pa tudi vse cene so bile dražje. Tu pa sedaj nič vstopnine na »vašarje« in vse ceneje. Lahko si potem mislite, kak naval, da se je vse trlo in so se skoraj pretepali za prostore na vrtljaku. Vse gostilne v ulici Kraljice Marije pa tudi nabito pome, ko drugače precej samevajo. Kafedžije ne morejo prehvaliti srečne misli, da se je »vašar« nastanil tu.

Toda kaj šele, ko je prišel sedaj tudi še Gleichov cirkus! Seveda, zletiš

Iz življenja in sveta

Nemški oklopni avtomobili

V območju reke Odre na Nemškem se vrše veliki jesenski manevri nemške Reichswehr. Nemci manevrirajo tudi z oklopnimi avtomobili, ki so jih pripeljali na vaje v dolgih kolonah.

Naše črevesje

Če bi zastavili komu nalogo, naj sestavi elastično cev s premerom kakšnih 5 cm in v dolžini kakšnih 8 m ter jo v zavojih položi v prostor, velik kakor srednje vedro, ne da bi se mečkala, te naloge ne bi rešil, čeprav jo ima vsak človek rešeno v svoji trebušni votlini, namreč v črevesju.

Naše črevesje pa je tudi v drugem pogledu pravo čudo. Eno njegovih glavnih del je to, da v svoji prvi polovici, v tako zvanem tankem črevesu, prebavi in predrobi hrano, ki prihaja iz želodca ter jo potem vsrka in spravi v krvno in limfatsko žilje. V drugi polovici, v debelem črevesu, mu je naloga izločiti neprebavljene ostanki in razkrojnine iz telesa. Da poveča svojo zmogljivost, razširja črevesje svojo površino s celo množino prečnih gub, ki se imenujejo po svojem odkritelju Kekringove gube. Vsi vretenčarji razen škrgounic imajo te gube. Človek jih ima kakšnih 800 do 900 in eazredena hrana mora na svojem potu torej premagati 800 do 900

ovir, kar ji daje dovolj časa, da se v redu prebavi.

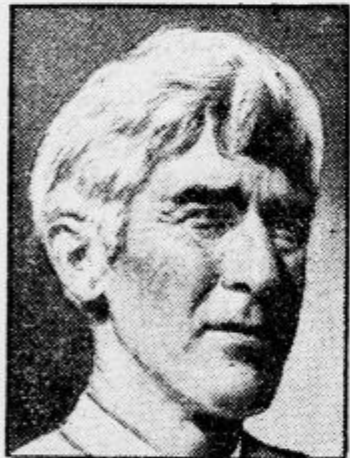
Izračunali so, da se površina črevesne stene zaradi Kekringovih gub poveča za štiri- do petkrat. Tako je dovolj prostora za priprave ki naj posrkajo hrano. To so srečne reze, 1 mm visoke srkalnice, ki jih je na kvadratnem centimetru do 4000. Površino črevesja povečujejo spet za kakšnih petkrat, in sicer tenko črevo na 800 cm², debelo črevo, kjer jih je manj, na 4000 cm². Po Kahnju stoji na kvadratnem centimetru črevesne sluznice povprečno 3000 res, od katerih je vsaka pokrita s 3000 stanicami. To da skupaj 9 milijonov stanic. Vsaka stanica ima spet do sto srkalnih cevč, to jih je skupaj 900 milijonov.

Na enem samem kvadratnem centimetru sluznice je torej okroglo milijarda srkalnih priprav in če pomislimo, da je približno 2000 cm² črevesja pokritih z resami, tedaj dobimo skupaj okroglo 2 bilijona srkalnih cevč!

Milijoni splavali po vodi

Poročali smo, da je podedoval kaznec Sulko, ki je zaprt v bratislavski jči, 14 milijonov Kš. Nakladno pa se doznavo, da je vezana ta zapuščina na pogoj, od katerega ne bo mel Sulko nobene koristi. Oporoka namreč izrecno določa, da se sme dedščina izplačati samo upravičenemu sorodniku, ki je oženjen ter ima družino in še ni bil kaznovan po zakonu. Zadnja zahteva bo najbrže pripravila Sulka ob milijone.

200 km na uro z motornim čolnom

Američan Gar Wood

je dosegel s svojim motornim čolnom 200.98 km brzine na uro. Poskus je napravil na Michiganskem jezeru pri Detroitu.

Umetnostni sejem med nebotačniki

V Chicagu so otvorili slikarji med nebotačniki pod milim nebom sejem, na katerem ponujajo kupcem svoja dela. Podoba je, da se umetnosti v Ameriki ne godi dosti boljše kakor v Evropi.

Linolej uničuje bacile

Würzburški higienik prof. Lehmann je s poskusi ugotovil, da linolej uniči vse bacile. V 500 primerih je linolej namazal n. pr. s kulturami raznih klic, ki povzročajo gnojenje, tako da je bilo na vsakem kvadratnem centimetru 250.000 do 300.000 klic. Pri srednji in topli temperaturi je linolej pokončal te organizme v 24, pri hladni temperaturi pa v 48 urah. Celo star linolej, ki je ležal že 29 let, je kazal te dobre lastnosti, ki izvirajo od linoksina v lanenem olju in jih pospešuje še kolofonij. Uničevanje bakterij pospešuje tudi ovlažitev linoleja.

Polet čez Mount Everest

26letni lord Clydesdale, znani angleški sportnik in najmlajši član angleškega parlamenta, zaključuje priprave za polet čez Mount Everest, najvišji vrh naše zemlje. Nadeja se, da se mu bo posrečilo doseči višino 9000 m. Njegovo letalo bo posebne konstrukcije in bo imelo tudi napravo za kisik.

Smrt slikarja Slevogta

V Neukastlu na Nemškem je podlegel, kakor smo že poročali, svoji boleznj srca znani slikar, prof. Maks Slevogt, eden izmed voditeljev secesije in severnonemških impresionistov. Debutiral je l. 1894 v monakovski secesiji s podobo »Borivec« in je imel pri kritiki uspeh. Se večje priznanje

Slikar Maks Slevogt

mu je prinesel nekaj let pozneje triptih »Izgubljeni sin«, ki ga je bil razstavil v Berlinu. Slevogtova umetnost se odlikuje po krepkem koloritu, sigurnem obvladavanju tehnike in zanosu barve. Slevogt je ustvaril čisto svoj ilustrativni slog. Znan je po posebno njegove ilustracije Homerjeve »Ilijade«, zgodovine španskega zavzetja Melike, Mozartovega »Don Juana« in II. dela Goethejevega »Fausta«.

Sam se je sodil

V Rochdaleju na Angleškem je izvršil samomor krvnik Ellis, mož, ki je 23 let nepretrgoma služil državi in izvršil v tem času vse justifikacije. Ellis je potem, ko je pred časom usmrtil neko obsojeno žensko, zapadel melanholiji ter prosil za upokojitve. Strahote zadnje eksekucije mu niso dale miru ne ponoči ne podnevi. Ze prej je poskušal izvršiti samomor, pa so ga pravočasno zalotili in preprečili to namero. Poslej pa je trpel še na strašnejših sanjah, ki mu niso dale miru, dokler si ni končal življenja.

ATELJE TVRDE

DRAGO SCHWAB

kroji najelegantnejše jesenske obleke in površnike. Najmodernejše jesensko blago za obleke je dospelo. Vabim na ogled in na ugoden nakup.

Samomor zdravnika specialista

V Lipskem je izvršil samomor 38letni specialist za očne bolezni dr. Hans Waechter. Ustrelil je najprej svojo 32letno ženo in 9letno hčerko, potem pa še sebe. V pismu, ki ga je ostavil, pravi, da ga je gnalo v zločin nezadovoljstvo s položajem, ki ga je zavzemal na vseučiliški kliniki za očne bolezni v Lipskem.

Pravkar izšla številka ilustrovane tedenske revije

„ŽIVLJENJE IN SVET“

vsebuje naslednje zanimivosti:

KMETOVALEC (W. Geissler — lesorez)
POMEN RADJA ZA CLOVEŠTVO (sliko prof. dr. Stoklase)
OBLIKE VLADAVIN V ŽIVALSKIH DRŽAVAH (s slikami)
SPOR ZA GRAN CHACO (s slikami)
POGUBONOSNA ENERGIJA V CLOVEŠKEM TELESU
MODRE OČI
ROBOTI VELEMESTNEGA PODZEMLJA (s slikami)
KAKO RIBE SLIŠIJO
KREDA (s slikami)
JURČICEV PISATELJSKI VZORNIK (s sliko)
CRNOBOG IN WALTER SCOTT (I. Koštič)
SLIKE IZ ŽIVLJENJA IN SVETA

KANALIZACIJA REKE SV. LOVRENCA (s slikami)
BREZDELNIK EDVARD (Valentin Katajev — nadaljevanje)
H. FREYTAG: Vhod v pristan
O CUTU RAVNOVESJA (s slikami)
MODERNO POHISTVO (Človek in dom — s slikami)
HAAG — MESTO MIRU (Tri minute potovanja — s sliko)
ZEHAJJE IN KIHANJE
ZMUTSKI GREBEN NA MATTERHORNU (s sliko)
JUŽNI KRIZ (Znamke pripovedujejo — s sliko)
SAH
PRIJATELJI V ZAKONU
ZAGONETNO JEZERO LOPNOR
HUMOR
ADAMSON

»ŽIVLJENJE IN SVET« se naroča v Ljubljani, Knafljeva ulica 5. — Posamezne številke 2 Din po vseh trafikah

Nemiri brezposelnih v Birkenheadu

Napet gospodarski položaj v Angliji osvetljujejo posebno nemiri brezposelnih v Birkenheadu, kjer so množice razbile šipe v mnogih trgovinah

Sport in prehrana

Vsak trening postavlja izredne zahteve. Če dobi telo premalo hrane, jo mora nadomestiti iz sebe, dokler gre in dokler ne razdere prekomerni trening vseh upov v zmago.

Koliko večje zahteve postavlja sport na človeka glede hrane, nam kaže dejstvo, da porabi človek za spanje 1800 kalorij, za zmerno delo 3000 kalorij, za težko delo 5000 kalorij, za naporno sportno delo pa 9000 do 13.000 kalorij!

Nekle modne smeri v prehrani so med sportniki vzgojile paničen strah pred odebelenjem. Tako se čisto brani vsakega mesa. A to je napačno. Telo izkoristi mesno hrano bolje nego rastlinsko. Vegetarijanci običajno ne bodo dosegli sportnih rekordov. Najboljša hrana za sportnika je mešana in dobro pripravljena hrana. Če porabi telo za določeno sportno udejstvo-

vanje še posebno visoko množino kalorij, kar se ugotovi s tem, da izgubi telo na teži, je treba dodatne hrane z mesom, sirom, mlekom in jajci. Telo, ki bo moralo izvesti še posebno težko delo, mora dobiti tudi masti in sladkorja, ki ju najlažje predela. Preveč oglikovih hidratov ovira delovanje srca in gibanje trebušne mrene zaradi plinov, ki nastajajo v črevesju.

Pri treningu je važno, da omejimo uživanje tekočin na najmanjšo mero. Sadež lahko nadomesti velik del tekočin, žejo ublaži izpiranje ust z mlečno vodo in minimalne količine sadne limonade. Pri mčnem znojenju je dober čaj s citronovim sokom. Pač pa se je treba izogibati absolutno vsakršnega alkohola.

KARIKATURA

H konfliktu Bolivija — Paragvaj

Vojni dobavitelj: »Za božjo voljo, ne sklenite miru — kam pa pojdemo z materialom, ki smo ga nabavili za vas?«

ANEKDOTA

Znana angleška državnikinja marki of Reading in pokojni earl of Balfour sta se med vojno nekoč v torpednem rušiču vozila preko Rokavskega preliva. Nenadoma je nastal silen vihir. Lord Reading, ki je začel svojo kariero kot mornar, ga je dobro prenašal, lord Balfour pa se je počutil tako slabo, da je moral leči. Tam ga je našel njegov prijatelj v najbolj klavrnem razpoloženju. »Ali morem za vas kaj storiti?« je vprašal sočutno. »Da,« je zastokal Balfour, »naprosite kakšno podmornico, da nas potopi!«

Vsak dan ena

»Dober dan oprostite, jaz sem vaš so. sed in bi vas rad samo vprašal, če mi dovolite, da obesim neko svojo sliko na konec enega izmed vaših žebeljev.«

Predsednik Irske

de Valera

na poti k ženevski konferenci v Parizu. Predsedoval bo jesenskemu zasedanju Društva narodov

Michel Zévaco:

Pardaillanov sin

Zgodovinski roman.

»Stojte,« je rekel kapitan in jim odločno zastavil pot. »Pravijo, da je nevarno... Najprej moram sam pogledati!«
Stopil je v zgradbo. Nikjer žive duše!
»Aha,« je pomislil, »razumem: morišče ima podzemeljski izhod!«
Ker ni bil pozabil Jehanovega svarila, je pazljivo pogledal okoli sebe. Opazil je pokrov, ki je zakrival vhod v podzemlje; takisto tudi desko in skrinjo, ki je bila povezana na sodce s smodnikom.
»Stavim, da mora biti pod temi deskami luknja,« je rekel sam pri sebi. »Toda so nam ušli...«

Ze se je ukrenil v tisto smer. A tedaj se je odkrušil izpod oboka velik kamen in zaropotal na tla. Concinijevci so bili vendar že prekopali obok.

»Tamle so!« je zakričal nekdo. »Pod skrinjo so skriti!«

Kamen je bil zadel ob desko, ki je ležala od luknje do skrinje, in jo nekoliko premaknil. Kapitan je zagledal ognjeno kačo, kako je prasketala brzela proti kovčegu...

Uganil je zmisel Jehanovih besed! Kakor ris je odskočil nazaj in zakričal:

»Smodnik!...«

Toda nesreča je hotela, da je bilo pet ali šest vojakov iz radovednosti stopilo za njim in obstalo pred vrati. Zadel je ob to živo zapreko.

V tistem trenutku so gledalci menili, da se je zemlja odprla in izbljula svoje ognjeno drobovje. Neizmerna moč je raztrgala skri-

150

njo, vrgla kose kvišku, plamen je šinil pod obok... Strašen tresk je zagrmljal v ozračje, tla so se stresla, obok je zletel pod nebo...

Ognjen steber se je vzdignil tam, kjer je pravkar še stalo morišče... Ta steber je nesel s seboj človeška telesa, tramovje in kamenje... Še trenutek, in ploha krvi, granitnih kock in razmesarjenih, ožganih človeških udov se je usula daleč po okolici...

Neznanski hrup se je vzdignil na ploščadi. Vse je prišlo v brezumnen beg. Vse je tulilo ob groze...

Od kapitana, od vojakov, ki so bili vzlic prepovedi stopili za njim, od sedemnajstih Concinijevih pripravek, ki so bili zbrani na vrhu morišča, je ostalo samo pet ali šest nesrečnežev, ki so bili po čudežnem naključju ušli pogubi... Vsi drugi mladi, zdravi in krepki ljudje so se bili izpremenili v krvave kepe mesa brez človeške podobe... Še onkraj samostanskega obzidja, vse tja do znojna hriba, so tisti dan pobirali odtrgane ude...

Ogenj je zdaj požiral tisto, česar ni bila že razstrelba uničila. Kmalu si videl na mestu morišča samo še štiri razdejane, osmojene zidove, čakajoče, da jih porušijo prva rahla sapica ali prvi dotik človeške roke... In izmed teh štirih zidov se je kakor iz ostudnega kotla dvigal gost, zoprn dim, ki je smrdel po sežganem človeškem mesu...

14

Saetta se je klatil po hribu. Hotel je videti, kaj se bo zgodilo. Temne slutnje so ga preganjale. Vse, karkoli je bil doslej zasnoval zoper Pardaillanovega sina, mu je bilo izpodletelo. V svoji praznovestnosti se je vpraševal, ali ne varuje mladega človeka kaka nadnaravna moč in ali ne visi nad njim samim in njegovim maščevanjem skrivnostno prokletstvo.

Skrit za živo mejo je gledal boj. Kar penil se je, ko je videl ju-naško obrambo Jehana Hrabrega.

»Tako mi krvi Kriščeve!« je škrtal z zobmi. »Spet ga ne bodo dobili! Nisem ga imel za tako močnega, vse kar je res!«

Sele ko je videl, da se je Jehan umaknil v morišče, mu je nekoliko odleglo.

»To pot ga menda imajo!« si je dejal, in brezumna radost ga je obšla.

A tedaj se je oglašil nov strah.

»Ubili mi ga bodo! Ne bodo ga prijeli živega! Ali je res vse zoper mene? Dvajset let sem moral čakati — česa? Tegale! Preklete!«

In ko je morišče zletelo v zrak in so buhnila iz njega plameni, je obstal Saetta kakor okamenel. Dve vroči, grenki, opubani sobzi sta mu spolzeli po temnih licih. Jokal je nad izjalovljenjem svojega maščevanja.

Stopil je iz skrišča. Montmartski kmetje, ki so se bili med bojem poskrili v svoje izbe, so po vzbuhu trumoma drli na kup. Vojaki so odlašali ranjence; po njih se je bila raznesla med prebivalci vest, da je vse končano. Zdal se je mogel pokazati brez strahu, da ne bi koga zadela izgubljena svinčenka. Vsi so hoteli videti pozorišče.

Tudi Saetta se je pridružil množici. Priblizal se je, kolikor je bilo le mogoče. Morišče je bilo kup razvalin. Jehan Hrabri in njegovi trije tovariši so bili mrtvi; poginili so bili kot žrtve svojega obupnega odpora. Njihova raztrgana, zmečkana trupla so bila nemara med krvavimi kepani, ki so jih dobri ljudje pobirali na vseh štirih koncih ploščadi. Moral se je vdati v nepopravljivo usodo.

»Nu da,« se je tolažil, »hotel sem, da bi umrl na morišču... Zdal je poginil pod njim. Saj ni dosti razlike!«

Mračilo se je že, ko je sklenil vrniti se v mesto. Z jezimi, besnimi koraki je krenil na pot. Naj se je še tako pogovarjal, udarec je bil vendar prehud, da bi se bil mogel sprijazniti z njim.

Odkritje Pugljeve spominske plošče

Decembrski umetniški dnevi — Dan lepe knjige ob obletnici Prešernove smrti — Redne in izredne prireditve društva »Krk«

Ljubljana, 22. septembra.

Prosvetni odsek društva »Krk« je te dni sestavljal spored predavanj za sezono 1932-33. Iz razgovora s predsednikom »Krk« g. Rostanom posnemamo, da bo društveno življenje v novi sezoni zelo živahno.

V začetku oktobra priredi »Krk« Pugljevo akademijo, katere čisti dobiček je namenjen za stroške Pugljeve spominske plošče, ki jo odkrije »Krk« na Pugljev rojstni hiši v Novem mestu v nedeljo 9. oktobra. Plošča predstavlja pokojnikov portret, spodaj pa v mramornato ploščo vkle-sano besedilo: »Tu se je rodil Milan Pugelj, slovenski pisatelj, rojen 3. januarja 1853, umrl 3. februarja 1929. Ponižajmo se pred hinkami v polju.« Društvo »Krk« 1932.

Ploščo izdeluje kipar France Gorše. Vzdana bo na sedanji Gorupčevi hiši na Zagrebški cesti št. 3. Slavnostno odkritje se udeležijo pokojnikovi stanovski tovariši in gostje iz Ljubljane. Stori se, da se vsi potrebni koraki, da se dovoli udeležencem četrtinska vožnja. Tako bi bila obnem z odkritjem spominske plošče združena tudi velika manifestacija za Dolensko samo. Slavnostno odkritje bo oddajala ljubljanska radio postaja.

Ce bo le mogoče, se bo vršila Pugljeva akademija tudi v Novem mestu, in sicer na predvečer odkritja.

Odkritje se bo vršilo dopoldne, a popoldne takoj po kosilu izlet na slavno Trško goro k trgatvi. Tega izleta, kakor tudi odkritja spominske plošče dopoldne se udeležijo tudi razna društva iz Ljubljane.

Otvoritveni družabni sestanek »Krk« združen s predavanjem, se bo vršil v petek 21. oktobra. Otvoritev bo zelo slovesna, ker se je med drugimi udeležijo zastopniki vseh večjih dolenskih občin z novomeškim županom dr. Režkom na čelu. S tem naj bi se poudarila ozka vez med »Krk«, to nekakšno prostovoljno tujsko-prometno centralo za Dolensko v Ljubljani, in pa Dolencij.

Otvoritveni družabni sestanek se bo vršil v Mikličevem hotelu, kjer je tako rekoč glavni stan Dolencev. Sestanki pa bodo odsele v novi kletni dvorani pod kavarno »Metropole«, ki je ena najlepših dvoran v Ljubljani. Prostora je v njej za okoli 500 ljudi. S tem je »Krk« zaimčen potreben društveni razmah. Stara dvorana je bila mnogo pretesna ter ni mogla sprejeti med svoje štiri stene vseh številnih prijateljev Dolencev.

Otvoritveno predavanje bo imel inšpektor v p. g. Wester, in sicer o prirodnih krasotah na Dolenskem. Sledila bodo vsaki drugi petek predavanja: »Kaj pripoveduje dolenska Krka o svoji preteklosti«, »Umetnost Dolenske in njene metropole«, »Dolenska v literaturi in »Ribiška in Kovaška dolina«. Nekatera predavanja bodo pojasnjevala skulptorne slike.

Za ciklom »Dolenska« pride na vrsto cikel »Zastopniki svetovne literature«. V njegovem okviru se bodo vršila predavanja o Litajpeju, Sofokleju, Danteju, Cervantesu, Shakespearu in Goetheju. O vsakem teh mož bo predaval po trije književniki; eden kot glavni referent (dobro pol ure), dva pa kot stranska referenta (po 10 minut).

Naznanjivalci, ker tudi najsoočnejši, bo tretji cikel »Državniki in vojskovodje«. Vršila se bodo predavanja o Lincolnu, Leninu, Gandhiju, Mussoliniju in Kemal pašu. O teh ljudi bo predaval, izvenemši o Leninu, uredniki »Jutra« in »Slovenca«.

Poleg rednih se bodo vršile tudi še izredne prireditve. Največja izmed njih bo decembra t. l. pod naslovom: Decembrski umetniški dnevi 1932. Naše ilkovne umetnike opozarjamo, da se bo v ilkovne umetnike od 11. do 24. decembra reprezentativna slikarska razstava. V istem času se bodo vršile še: reprezentativni literarni večer poezije, potem proze in glasbeni večer. Vse te prireditve bo po močnosti oddajala radio postaja, zlasti pa je reportažo iz Jakopičevega paviljona.

Druga večja izredna prireditev bo Dan lepe knjige ob obletnici Prešernove smrti 8. februarja prihodnjega leta. Ta dan lepe knjige naj bi ostal stalna manifestacija našega dela na naši veličini in lenoti. Rodil naj bi sadove predvsem v idealni smeri pri tem pa kristili tudi trgovini s knjigami, umetninami in muzikalijami.

Za svojo osebo si spored — ki pa še ni natančno določen — predstavim takole: Na predvečer 7. februarja 1933 naj bi se vršilo v veliki uniojski dvorani slavnostno zborovanje, ki ga oddaja radio postaja. Po otvoritvenem muzikalnem delu bi govoril predstavnik naše oblasti, nato pa eden ali dva književnika recimo o umetniškem ustvarjanju in o knjižici kot vzgojiteljici. Zborovanje naj bi zopet zaključilo muzikalno delo.

Druga dne, t. j. 8. februarja, naj bi na vseh naših šolah s posebnimi prireditvami opozarjali na pomen knjige. Dan naj bi praznovala tudi vsa naša kulturna društva v mestih in na deželi. Vršila naj bi se predavanja, knjižarne naj bi okrasile svoje izložbe, v službo dneva pa naj bi stopili tudi tisk, cerkev, gledališki odri, kino in radio. »Krk« bo še pravčasno stopila v stike z vsemi odločilnimi činitelji, da se bo dan lepe knjige čim učinkovitejše zaključil. Upamo, da bo to akcijo z veseljem pozdravila vsa naša javnost.

Izmed drugih izrednih prireditev omenjamo še večer našega ameriškega pisatelja Alojzija Adamca in večer maloznane ga, a pomembnega pesnika, pisatelja in slikarja Josipa Cvelbarja iz Kostanjevice na Dolenskem, padlega v svetovni vojni na Tirolskem.

Sestavljanje programa za novo sezono je zahtevalo mnogo truda in časa. Kakor bo pokazala programska knjižica, ki izide za otvoritev nove sezone z natančnim sporedom predavanj, se je »Krk« posrežilo zbrati okoli sebe lep predavateljski zbor,

obstoječi iz pesnikov, pisateljev in novinarjev. Da se seznanijo s temi, jim priredi se ta mesec poseben večer, ki naj bi bil prvi intimni družabni sestanek v večjem obsegu. Na tem večeru naj bi odbor dobil pobude zlasti za organizacijo dneva lepe knjige.

Iz vsega tega je razvidno, da je »Krk« v polni meri stila vse, »kar utegne kakorkoli služiti kulturni in gospodarski povzdi Dolenjske ciz. celotne dravskega novine«, kakor se glasi 3. točka, § 2. društvenih pravil. Vstop k predavanjem bo vsakomur prost, predavanja sama pa poljudna, tako da bodo vsem razumljiva. Po predavanjih se bo vedno vršil zabaven del. Opozarjamo na naše družabne sestanke zlasti Dolence, bivajoče v Ljubljani, saj je namen našega vseskozi nepolitčnega, strogo kulturnega in gospodarskega društva tudi »gostiti vzajemno spoznavanje članov, njih zblizevanje in medsebojno podpiranje.«

Kakor znamo, je član društva »Krk« lahko vsakdo, torej tudi oni, ki niso rojeni Dolenci. Članarina znaša letno 12.— Din, ustanovna pa enkrat za vselej 200 Din. Želim, da bi se nam priključili člani in ustanovniki zlasti Dolenjci. Prijave se sprejemajo na naslov: Društvo »Krk«, Ljubljana, Hotel Metropol (Mik. 18.).

S P O R T

Pričetek jesenske prvenstva LNP

V nedeljo se bo pričelo jesensko prvenstvo tekmovalcev LNP. Naši klubi, za katere se je državno prvenstvo končalo tako neugodno, bodo sedaj imeli prikljo pokazati, kaj znajo. Zadnji neuspehi jim morajo služiti za vzpodbudo, da bo bodočnost boljša. Zavedati se morajo, da je tajnost uspeha v nogometu le ena, nemrež borba in delo. Brez te zavesti bomo ostali še dalje pri neuspehih. Tudi občinstvo ima pri tem veliko nalogo: bodriti mora svoje ljubljence, da bodo videli, da niso osamljeni. Dvignili bodo nivo našega nogometa in zopet bodo igrišča polna, kakor poprej.

Nedeljska tekma v Ljubljani pa predstavlja še poseben dogodek. Prvič se bo predstavil ljubljanskemu občinstvu Čakovski SK iz Čakovca, ki je bil na letošnje prošnje dodeljen LNP. Čakovski SK je eden najbolje organiziranih in najmočnejših klubov iz province. Blizina meja mu omogoča tesne stike z avstrijskimi in madžarskimi klubi. Klub ima močno in izenačeno moštvo, ki bo na svojem prvem nastopu v Ljubljani napelo vse sile, da upraviči sloves, ki ga spremlja in to tembolji, ker gre za dve važni točki.

Primorje, odpočitno od napornega državnega prvenstva, bo moralo zaigrati odločno in uspešno, ako hoče doseči uspeh. Nedeljska tekma Primorje : Čakovski SK bo gotovo ena najzanimivejših in bo privabila na igrišče mnogo občinstva.

Službene objave LNP

(S seje p. o. 21. t. m.)

Navzoči: g. Stanko, rav. Setina, Novak, Grošelj, Petrič, Brumen, Kováč, Setina R., Anko.

V nedeljo 25. t. m. so določene tekme: Ljubljana igrišče Primorja ob 15.30: Primorje : Čakovski SK. Dovolj se predtekma Primorje II. : Grafika ob 14. Službeni odbornik g. Berdaj, nadzor nad blagajno g. rav. Setina. Primorje mora postaviti šest rediteljev. — Igrišče Korotana ob 15.45. Korotana : Jadran. Službeni odbornik g. Petrič. Vsek klub mora postaviti po tri reditelje. — Igrišče Hermes ob 9: kvalifikacijska tekma Svoboda, Zalog : Svoboda III, Ljubljana; ob 10.30: Svoboda, Vič : Domžale. Službeni odbornik g. Grošelj. Svoboda, Vič mora postaviti štiri reditelje. — Celje, igrišče Celje: kvalifikacijska tekma ob 15.30: Celje : Slovan. Službeni odbornik g. Svetek. — Maribor, igrišče Rapida ob 15.30: Rapid : Svoboda, Ljubljana. Službeni odbornik g. Fischer. — Domžale, igrišče Diska ob 15. Disk : Reka. Službeni odbornik g. Schell. Disk mora postaviti 10 rediteljev. — Hrastnik: Rudar : Retje ob 15.30. — Trbovlje: Dobrna : Trbovlje ob 15.30. — Zagorje ob 15.30 Zagorje : Amater. Službene odbornike določi MO.

Opozarjajo se klubi, da veljajo za prvenstvene tekme enotne cene, in sicer za prvi razred: mladinske 5 in dijaške 8 Din, navadna stojišča 10 Din, tribuna (sedeži) 15 Din; za drugi razred: mladinske 3 Din, dijaške 5, navadna stojišča 8, sedeži 10 dinarjev. Odobri se prva poskusna tekma 2. oktobra SK Litija : SK Retje v Litiji, določi se prvenstvena tekma Javornik, Rakel : Elan, Novo mesto 2. oktobra na Rakel, prvenstvena tekma Korotana, Kranj : Bratstvo, Jesenice se bo določila, čim bo eta imela verificirano igrišče.

Pravilnik o prvenstvenem tekmovalstvu se dopolni v odstavku Finančni predpisi v toliko, da se od bruto in kasa odtegne še državna taksa na vstopnice in v Ljubljani še magistratna taksa. — Preda se upravnemu odboru Primorje, Ljubljana, ker ni oddalo postavbe moštva pri tekmi z Javornikom, 18. t. m. na Rakelu. — Na dopis Sloge, Loke št. 36 ob 19. septembra se sporoča, da ne more igrati poskusne tekme s SK Litijo, ker se ni sprejela v redno članstvo LNP, poskusne tekme pa se imajo odigrati le s saveznimi klubi. — Odobri se druga poskusna tekma: Zadruga, Ljubljana : Ilirija II. ob 9. dopoldne na igrišču Ilirije, nadalje se odobrija poskusni tekmi Svoboda, Zagorje : Zagorje 9. oktobra v Zagorju in 16. oktobra s Svobodo, Zalog v Zagorju. — Vzamejo se na znanje dopisi Rapida, Maribor in Reka, Ljubljana ob 20. t. m., dopisi Jadrana, Ljubljana, ob 20. t. m. se ne ugod. — Odobrijo se prijeteljske tekme 25. t. m. Korotana, Kranj : Sparta, Ljubljana v Kranju in proti Hermesu v Kranju. — Na dopis Korotana, Kranj, št. 221/32. ob 19. septembra se bo odgovorilo pisмено.

Verificirajo se s pravom nastopa 24. tega meseca SK Rudar, Hrastnik, Lesjak Josip; s pravom nastopa 1. oktobra za Ilirijo, Ljubljana Martelan Albin; za SK Domžale Vidmar Jožef; za Čakovski SK Krznovič Josip; za Sparta, Ljubljana Bon Viktor, Lumbard Zvone, Magister Slave, Magister Jane; za SK Zagorje, Arhar Franjo; za Javornik, Rakel Krašovec Franc, Turšar Srečko; za Grafiko, Ljubljana, Štrukelj Slavko; za Hermes, Ljubljana, Zore Ciril. Ponovno se verificira za SK Zagorje Kauka Bruno, s pravom takojšnjega nastopa za vse tekme. Iz seznama verificiranih igralcev se črta Bukšič Franjo, SK Zagorje in Cimperman Alojzij, SK Svoboda, Ljubljana.

Objavlja se vrstni red prvenstvenih tekem celjskega okrožja, ki pa se monajo prirediti 2. oktobra, nakar se opozarja MO. 1. Atletiki : Soštani, 2. Laško : Soštanj, 3. Olimp : Jugoslavija, 4. Jugoslavija : Laško, 5. Olimp : Laško 6. Jugoslavija : Atletiki, 7. Atletiki : Laško, 8. Atletiki : Olimp, 9. Jugoslavija : Soštani, 10. Olimp : Soštanj vse v Celju. Tajnik II.

Objavlja se vrstni red prvenstvenih tekem celjskega okrožja, ki pa se monajo prirediti 2. oktobra, nakar se opozarja MO. 1. Atletiki : Soštani, 2. Laško : Soštanj, 3. Olimp : Jugoslavija, 4. Jugoslavija : Laško, 5. Olimp : Laško 6. Jugoslavija : Atletiki, 7. Atletiki : Laško, 8. Atletiki : Olimp, 9. Jugoslavija : Soštani, 10. Olimp : Soštanj vse v Celju. Tajnik II.

Službene iz LNP. Službene objave se je u. o. LNP z dne 21. t. m. izšlo jutri. Tajnik I.

Službene iz sekcije ZNS. Drevi ob 18.30 v kavarni Evropa seja upravnega odbora.

Dve nočni tekmi. V torek zvečer sta se v Zagorju in v Novem Sadu vršili dve nočni tekmi. Neokompletna budimpeštanska reprezentanca je ponazila zagrebško s 7 : 0 (5 : 0) 8000 gledalcev, ki so bili zelo nezadovoljni z igrjo Zagrebčanov. V Novem Sadu je tekma med Perencvarosom in beogradske Jugoslavije ostala z 2 : 2 neodločena.

Dve važni nogometni tekmi v Celju V nedeljo ob 10. bo na igrišču pri »Skalni kleti« prvenstvena tekma med Atletiki in SK Soštanjem. S to tekmo bo otvorjena jesenska sezona za prvenstvo celjskega okrožja v II. razredu. Ob 16. se bo pričela na istem igrišču tretja, odločilna kvalifikacijska tekma za vstop v podsavezno ligo med Slovanom iz Ljubljane in SSK Celjem.

SK Svoboda v Trzinu bo priredila 24 in 25. t. m. sporni dan z naslednjim programom: V soboto: Nočna nogometna tekma SK Svoboda : SK Trzin. V nedeljo: Ob 11. stafetni tek 4 krat 100 m. Srebrni pokal prehodno dario SK Svobode; ob 14. predtekma rez. SK Svoboda : SK Zvezda. Kranj: ob 16. SK Svoboda I. : SC Austria, Celovec.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Drevo ob 16. naprej strogo obvezen trening za vse nogometaše. V nedeljo igra rezerva predtekmo s SK Grafiko. — (Lahkotletska sekcija). Danes redni trening zaradi sobotnega in nedeljskega mitinga ter olimpijskega petoboja. Atleti SKoK. Slapar, Zorja in Kovačič Leo naj redno trenirajo pod trenerjevim vodstvom.

SK Ilirija. Seja načelstva nogometne sekcije danes ob 20. v kavarni »Evropa«. Ob 16. dalje danes trening skupine I. pri vsakem vrčmenu. Gostovanje rezerve v Novem mestu 25. t. m. je odpuvedano. Nogometna sekcija SSK Celja. Danes ob 19.30 bo v klubski sobi v Zdravstvenem domu sestanek rezerve, jutri ob 19. pa sestanek prvega moštva. Udeležba je obkrajat strogo obvezna.

TSK Slovan. Drevo ob 20. pri Sokolu obvezen sestanek I. moštva zaradi nedeljske tekme v Celju: Zavri I. Marchiotti I., Gm. Siegel, Uhan. Polišak. Thuma, Ključec, Zavri II., Lumbard I., Bögel.

SK Jadran. Drevo ob 20. bo članski sestanek pri Svetlici. — Kolesarja za te- le igrače Oven I., II., III., Kocjan, Kalčič I., II., Zupančič, Kosmač, Kotar, Kranjc, L. povšek, Bracar, Benedičič, Rokavec, Plančan, Pele, Mervin, Zor. Čevlje naj pri- sejo s seboj Zor, Franc P., Logar, Bracar, Lipovšek, Ključij II., Kern, Pušič, da se zamenjajo. Novak Emil se poslednjič opozarja da vrne klubove čevlje.

SK Sparta. Danes ob 20. strogo obvezen sestanek vsega članstva v kavarni Vospersnik zaradi nedeljskega gostovanja v Kranju.

SK Svoboda (Zalog). V nedeljo 25. tega meseca bo ob 9.30 na igrišču Hermes druga kvalifikacijska tekma s Svobodo rez., Ljubljana. Danes naj dvignejo opremo na igrišču: Butana, Taurer I., Ambrož, Šebec, Kocjančič, Tomažič, Boben I., Peca, Jaka, Türk, Fatur, rez. Jože, Haus, Likovč, Mejač.

Ljubljanski zmsko-sportni podsavez ima drevo ob 20. v damski sobi kavarne Emone sestanek, katerega naj se sigurno udeležijo gg. Predalč, Tinta, Banovec, Heyne, Zemljik, Kunstelj, Skočir, Kuhar, Kersnik, Vlasak, Stergar, Burgar, Cingerli, Vučnik.

Mošavez kraljevine Jugoslavije razpisuje državno prvenstvo na 9. oktobra t. l. na dirkališču na Miramarski cesti v Zagrebu. MK Ilirija opozarja svoje člane k pravočasni prijavi potom tajništva.

MK Ilirija opozarja članstvo moto- odseka na I. mednarodno zvezdno vožnjo, ki jo priredi Steierrn. Avto- in Motoklub v Gradcu. Tonči razpisi pri tajništvu kluba, zaključek prijave dne 26. t. m. isto- tam.

MK Ilirija, sekcija Kranj priredi v soboto 24. t. m. v hotelu »Stara pošta« v Kranju sporni večer ter vabi celokupno članstvo MK Ilirije k sigurni udeležbi. Skupni odhod iz Ljubljane ob 18. izpred kavarne »Evropa«.

Iz življenja na deželi

Iz škoške Loke

Sl— Odhod komandirja orožniške postaje. Pred kratkim je zapustil naše mesto priključeni komandir orožniške postaje v škoški Loki g. Gril Ludovik, ki je bil po službeni potrebi premeščen v Arandjelovac v Srbiji. V teku svojega večletnega bivanja v škoški Loki si je pridobil g. Gril obse simpatije. V društveno delovanje si- cer ni posegal, a je bil odločno naroden moč. Brez odvečanja se je vedno postavil v službo svoje domovine. Vodniku g. Gri- lu želimo na novem mestu vse najboljše z željo, da prispeje kaj kmalu zopet med nas.

Sl— Francoski krožek prične v najkrajšem času zopet redna prdavanja v dveh oddelkih: za začetnike in one, ki franco- ščino že bolj ali manj znajo. Predavala bosta profesor Simenc in dr. Fajdiga. Pro- stor predavanja še ni določen.

BREŽICE. Pred dnevi se je mudil pri nas revizor ministrstva za trgovino in in- dustrijo, ki je imel nalogo, da ugotovi ka- paciteto in izvede razvstitev mlinov na- šega sreza v smislu zakona o likvidaciji žitnega režima. Dosedanja razvstitev ni ustrezala dejanskemu stanju in je bila v škodo mlinarjev, zaradi česar je bila na intervencijo poslanca g. Ureka odrejena revizija.

KOSTANJEVICA NA KRKI. Te dni nas je zapustil komandir orožniške postaje na- rednik Cimperman Benjmin, ki je imeno- van za kancelista pri sodišču v Murski So- boli. V teku devetletnega bivanja med nami

si je pridobil splošno simpatije vseh, saj je bil marljiv in vester v službi, dober sve- tovalec, podprejnim pa dober starešina. Že- limo mu na novem mestu mnogo sreče! Vodstvo postaje je prevzel podnarednik Gre- gorinčič Matija.

METLIKA. V soboto 17. t. m. se je v mestni dvorani vršila slavnostna seja me- stnega občinskega odbora, ki jo je otvoril mestni župan g. Golia in podal besedo sreskemu načelniku g. Karlavariu. G. sre- ski načelnik je poudaril, da ima izredno čast, da v imenu kraljevske vladarice red Jugoslovenske krone odborniku mest- nega občinskega odbora g. Ivanu Malešiču, vnetemu delavcu za povzdigo in na- predek Metlike in z njo skupaj vse Bele Kraljine. G. Malešič Ivan se je sreskemu načelniku kot predstavniku kraljevske vladarice zahvalil za odklonjanje in je za- govoril, da bo njegovo delovanje tudi v na- predu usmerjeno v blagor mesta in Bele Kraljine. Po odklonjanju se je družba, ki se je udeležila svečane seje, sestala pri g. Kopiniču na improviziranem banketu, kjer so bile izrečene številne zdravice na na- šega ljubljenskega vladarja. Svečanosti se je udeležil tudi naš narodni poslanec g. Dako Makar.

POLENSAK. V nedeljo se je vršil na Polensaku (srez Ptuj) v gostilniških pro- storih pri Lahu ustanovni občni zbor kra- jevne organizacije JRKD. Na shod je pri- šlo nepričakovano mnogo občinstva, kar kaže, da se je tudi tukaj začelo ljudstvo dramiti in se zanimati za jugoslovensko misel. Po shodu se je vpisalo lepo število novih članov. V novem odboru so poleg drugih javnih funkcionarjev zastopani vsi župani tukajšnje farnosti občine. Za pre- sednika je bil soglasno izvoljen g. J. An- tolič, župan iz Slomov.

SMARJE PRI JELŠAH. V nedeljo 11. t. m. je imela strelska družina svečano otvoritev strelišča. Ob 11. so zastopniki oblasti in društev, četa gasilcev z zasto- vo in domači strelci z godbo sprejeli na kolodvoru zastopnika vojske podpolkov- nika g. Bojčica iz Celja. Po sprejemu se je razvil prevod po trgu, ki je bil okrašen s trobojnicami. Domačini so se zbrali v velikem številu na lepem strelišču na Bo- bovem. Naš vrli predsednik g. dr. Longer je pozdravil zastopnike oblasti in društev ter domače strelce. V imenu vojske je negovni zbrane podpolkovnik g. Bojč, obrazložil pomen strelskih drušin in po- zval navzoče, da izrazijo vdanost Nj. Vel. kralju. Godba je zaigrala državno himno. V imenu trške občine je v lepem govoru pozdravil strelce podžupan g. dr. Hrašč- vec, nato pa je izročil predsednik strelšče svojemu namenu. Od 14. do mraka je ži- vahno streljanje streslo ozračje novega strelišča. Prava gneča je bila na damskem strelišču. Najboljši strelček dneva je bil g. Lojze Kovačič, ki je dobil v nagrado venec, ki naj izpodbuja ne samo njega, ampak vse člane družine, ki šteje danes že 85 članov.

Cene malim oglašom

Zemlje in dopisovanje: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pri-
rojba za tisk ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovskega
in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo
se računajo naslednje vrste oglaš, ki spadajo pod rubrike »Kam po
kamo«, »Auto-moto«, »Kupim«, »Prodam«, »Posest«, »Lokal«, »Stro-
je«, »Vrednoti«, »Informacije«, »Življati«, »Običaji« ter pod rubrikama »Trgovski potnik« in »Zaslu-
žek«, če se s oglašom nudi zasluzek, oziroma, če se išče potnika.
Kdor si pa pod temi rubrikama išče zasluzka ali službo, plača za

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

Vsako besedo 50 par. Pri vseh oglaših, ki se računajo po Din 1.—
za besedo, se računajo enkratna pristojbina Din 5.— za tisk ali
za dajanje naslova. Vsi ostali oglašni značaji se računajo
po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za tisk ali za
dajanje naslova pri oglaših, ki se računajo po 50 par za vsako
besedo, znaša Din 3.—

Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.—
pri oglaših po 1 Din za besedo po Din 15.—

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, ozi-
roma jih je vplačati v pisno obremen s naročilom.

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za tisk po 5 Din. (1)

Kuharico

Samostojno in pošteno, marljivo, srednjih let, ki bi opravljala tudi druga dela, iščem za gostinstvo na de-
leži. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 3840-1

Trg. sotrudičice

starejša, popolnoma izve-
stano v trgovini moštne
stoke, solidno in trezno
osebo s daljšimi spričev-
li, sprejme vredna. Norb.
Zav. & sin. Sv. Peter v
Sav. dolini. Strogojca in
tuenojca zmogne imajo
prednost. — Ponudbam je
priložiti spričevala in slike
38360-1

Za prevzem

veleposvestva

ob šoleznici v Južni Sibiriji
— ugodno za vrtnarstvo,
tobak in mak-opij, izjem
ekonomski ali gospodinski s
kapitalom 15-20.000 Din.
Osobne informacije dne 28.
septembra med 10. in 12.
uro dopolnite v restavraciji
»Sestica«, Vprašati pla-
čilnoga. 38360-1

Šteparico

vajeno linoga dela, sprej-
ma. Alfons Zarnik, Galica
ulica 9. 38450-1

Sklaščičnik

pošten in marljiv, sprej-
ma kavarje, dobri mesto. Po-
nude na oglašni oddelku
»Jutra« pod »Sklaščičnik«
38470-1

Kuharico

samostojno in pošteno,
vajevo rada — ter
mlajše deklet
pridno in pošteno, vajeno
stavanja — tudi začuden
sprejem. Naslov v oglaš-
nem oddelku »Jutra«. 38470-1

Trg. pomočnika

s 30.000 Din kavarje,
solidnega samostojnega in
dijal trgovino z močnim
blagom, sprejem v tre-
nem kraju Slovenije. Biti
mora soliden in asilno
prodajalec ter vajen
prosti. Ponudbe na oglaš-
nem oddelku »Jutra« pod
»Pomočnik«. 38470-1

Fotografska

pomočnika (co)
za int. fotografiranje sprej-
ma. Javiti se je
med 11. in 18. ure pri
Kadmos, Prešernova ul. 9.
38390-1

Prodajalko

zahtevno s kavarjo (tudi
vredno, brez izkušenj)
sprejem. — Ponudbe na
oglašnem oddelku »Jutra«
pod »Za takoj«. 38360-1

Vajenci (ke)

primernega za kovaško
opravo, sprejem v hrano in
stanovanju v hiši. Dopol-
nite na oglašni oddelku Jutra
pod »Vajenci«. 38360-1

Zasluzek

Kdor išče zasluzka,
plača za vsako besedo
50 par; za naslov ali
tisk 5 Din. — Kdor
uči zasluzka, pa za
vsako besedo 1 Din.
za dajanje naslova ali
za tisk po 5 Din. (3)

Zastopstvo za

mesto Zagreb
sprejem od tovarni ali
vrednih vrst. Vpisan sem
pri spedijskih, delavcih,
mih, železniških in vin-
skih trgcih, kakor tudi
pri drogerijah, apotekah,
kemikalijah, vrtnarstvih,
varnih, založniških pive in
mineralnih vod. Razpisa-
vam in preverjamim refe-
rencam. Ponudbe na oglaš-
nem oddelku »Jutra« pod
»Zastopstvo«. 38360-1

Edgar Rice Burroughs:

Tarzan, kralj džungle
DRUGI DEL

Tarzan, kralj džungle

DRUGI DEL

Zasluzek

Kdor išče zasluzka,
plača za vsako besedo
50 par; za naslov ali
tisk 5 Din. — Kdor
uči zasluzka, pa za
vsako besedo 1 Din.
za dajanje naslova ali
za tisk po 5 Din. (3)

Zasluzek

Kdor išče zasluzka,
plača za vsako besedo
50 par; za naslov ali
tisk 5 Din. — Kdor
uči zasluzka, pa za
vsako besedo 1 Din.
za dajanje naslova ali
za tisk po 5 Din. (3)

Zasluzek

Kdor išče zasluzka,
plača za vsako besedo
50 par; za naslov ali
tisk 5 Din. — Kdor
uči zasluzka, pa za
vsako besedo 1 Din.
za dajanje naslova ali
za tisk po 5 Din. (3)

Zasluzek

Kdor išče zasluzka,
plača za vsako besedo
50 par; za naslov ali
tisk 5 Din. — Kdor
uči zasluzka, pa za
vsako besedo 1 Din.
za dajanje naslova ali
za tisk po 5 Din. (3)

Zasluzek

Kdor išče zasluzka,
plača za vsako besedo
50 par; za naslov ali
tisk 5 Din. — Kdor
uči zasluzka, pa za
vsako besedo 1 Din.
za dajanje naslova ali
za tisk po 5 Din. (3)

Zasluzek

Kdor išče zasluzka,
plača za vsako besedo
50 par; za naslov ali
tisk 5 Din. — Kdor
uči zasluzka, pa za
vsako besedo 1 Din.
za dajanje naslova ali
za tisk po 5 Din. (3)

Zasluzek

Kdor išče zasluzka,
plača za vsako besedo
50 par; za naslov ali
tisk 5 Din. — Kdor
uči zasluzka, pa za
vsako besedo 1 Din.
za dajanje naslova ali
za tisk po 5 Din. (3)

Zasluzek

Kdor išče zasluzka,
plača za vsako besedo
50 par; za naslov ali
tisk 5 Din. — Kdor
uči zasluzka, pa za
vsako besedo 1 Din.
za dajanje naslova ali
za tisk po 5 Din. (3)

Zasluzek

Kdor išče zasluzka,
plača za vsako besedo
50 par; za naslov ali
tisk 5 Din. — Kdor
uči zasluzka, pa za
vsako besedo 1 Din.
za dajanje naslova ali
za tisk po 5 Din. (3)

Zasluzek

Kdor išče zasluzka,
plača za vsako besedo
50 par; za naslov ali
tisk 5 Din. — Kdor
uči zasluzka, pa za
vsako besedo 1 Din.
za dajanje naslova ali
za tisk po 5 Din. (3)

Zasluzek

Kdor išče zasluzka,
plača za vsako besedo
50 par; za naslov ali
tisk 5 Din. — Kdor
uči zasluzka, pa za
vsako besedo 1 Din.
za dajanje naslova ali
za tisk po 5 Din. (3)

Zasluzek

Kdor išče zasluzka,
plača za vsako besedo
50 par; za naslov ali
tisk 5 Din. — Kdor
uči zasluzka, pa za
vsako besedo 1 Din.
za dajanje naslova ali
za tisk po 5 Din. (3)

Zasluzek

Kdor išče zasluzka,
plača za vsako besedo
50 par; za naslov ali
tisk 5 Din. — Kdor
uči zasluzka, pa za
vsako besedo 1 Din.
za dajanje naslova ali
za tisk po 5 Din. (3)

Vsako prepisovanje

na stroj
prejemam na dom. Na-
slov pustiti v oglašnem
oddelku »Jutra«. 38400-3

Dobra šivilja

sprejme vsa dela na dom.
Ponudbe na oglaš. oddelku
»Jutra« pod »Šivilja«
38360-3

Potniki

Kdor išče mesto po-
tnika, plača za vsako
besedo 50 par; za da-
janje naslova ali za
tisk 5 Din. — Kdor
sprejme potnike, pla-
ča besedo po 1 Din
za dajanje naslova ali
za tisk po 5 Din. (6)

Potniki!

Sprejemam več zasluznih
oseb za obisk privatnih
strank. — Prednost imajo
upokojenci. Naslov v oglaš-
nem oddelku »Jutra«. 38360-3

Pouk

Beseda 1 Din; za da-
janje naslova ali za
tisk 5 Din. — Kdor
išče pouka, plača za
vsako besedo 50
par; za tisk po 5 Din.
za dajanje naslova 3 Din. (4)

Nemščina-

francoščina
Diplomirana učiteljica je
sprejme, sprejme otroke
in otroke (vseh narodov, oz.
sol) v temeljni privatni
pouk. Ponudbe na oglašni
oddelku »Jutra« pod »Šivilja«
38360-3

Pouk v harmoniki

po preiskavi najboljši
metodi. Ponudbe na oglaš-
nem oddelku »Jutra« pod
»Pouk«. 38470-1

Auto, moto

Vsaka beseda 1 Din;
za dajanje naslova ali
za tisk po 5 Din. (10)

Nove avtomobile

»Renault«
osebne in tovorne, eko-
nomične, prvotne pro-
dajamo iz zaloga s 15%
popustom. Zanimajo po-
dobno, oziroma obisk.
»Renault«, Ljubljana, Ce-
sta na Rožnik št. 19.
38360-6

Ford limuzina

s 4. in 6. vrsti, v prav
dobrem stanju, napredaj v
Pratkovni ulici št. 19.
38360-10

Službe išče

Vsaka beseda 50 par;
za dajanje naslova ali
za tisk po 5 Din. (2)

Gospodična

s 4 razredi moštne, šole
in maturo, poštena in as-
silna, lepega nastopa, ki
govori tudi hrvaško in
nekoliko nemško, želi mesto
vzgojiteljice, blaginjske
ali posredniške začudenje.
— Dobra pomoč v gospodinj-
stvu. Cenj. ponudbe prosi
z navedbo plače na oglaš-
nem oddelku »Jutra« pod
»Dobra gospodična«. 38470-2

Mehanik

ki je bil del št. v Nem-
ški, veselje in izveščen,
izoblasten, vajen vseh del
— gramofonov, avtomatov,
urarskih del etc., želi za-
poslenje pri dobrem pod-
jetju, ki bi se znanje prav
dobro uporabljal. — Naslov
tudi blaginjske poslati
na oglašni oddelku Jutra
pod »Mehanik«. 38360-2

Več gospodinskih

pomočnic
za splošna dela, kuharice,
sebarice, plačnino nataka-
rno, pripravila gospodinj-
stvom posredovalstva v Se-
lenburgovi ulici št. 71,
kjer se tudi naroča list
»Gospodinska pomočnica«.
38360-2

Filodendron

9 1/2 m visok in 3 m širok,
radi pomankanja prostora
naredaj na Mirju. Lepi
pod št. 15. 38360-6

Vinske sode

preverjene po 76 in 80 hl
povprečno proda Guro Valjak
v Mariboru, kino »Union«
38360-6

Kapital

Vsaka beseda 1 Din;
za dajanje naslova ali
za tisk po 5 Din. (16)

Vlogo 5—10.000 Din

Mestni hranilnica potrebu-
je. Pozor! po dogovoru.
Ponudbe na oglaš. oddelku
»Jutra« pod »Vloga«
38360-16

Dekle

pridno in pošteno, želi
službo — najraje v trgov-
ski ali gostilniški hiši —
da bi se naučila kuhati.
Gre samo na Gorenjsko.
Naslov v oglašnem oddelku
»Jutra«. 38360-2

Postrežnica

ki zna kuhati in druga
hišna dela, išče namoče-
nje. Naslov pove oglašni
oddelku »Jutra«. 38400-2

Mlada služkinja

pridna in zanesljiva, želi
tako nastopiti mesto pri
majhni družini. Naslov v
oglašnem oddelku »Jutra«
38460-2

Perioktina kuharica

išče službo. Gre tudi same
kuhati, event. za vsako-
vrstne pojedine. Naslov v
oglašnem oddelku »Jutra«
38460-2

Dekle

stare 18 let, z znanjem
nemškega jezika, želi me-
sto v drogeriji ali slično.
Gre tudi v delavnico, oz.
v mlekarstvo kot začudenje.
Mara Karm, Bled, Pre-
šernova 177. 38470-2

Šivilja

samostojna, išče namoče-
nje v modnem salonu za
takoj ali pozneje. Naslov
pustiti v oglašnem oddelku
»Jutra«. 38360-2

Prodajalka

zmožna vsa dela, sprej-
ma službo na delu. Proti ta-
košnemu nastopu in ga-
rančiji lahko položi 10.000
Din kavarje. Naslov pove
oglašni oddelku »Jutra«. 38360-2

Prodaj

Oglasi trg. značaja po
1 Din beseda; za da-
janje naslova ali za
tisk 5 Din. — Oglasi
socialnega značaja vsa-
ka beseda 50 par; za
dajanje naslova ali za
tisk po 5 Din. (6)

Čevlji na obroke

»Tempo«, Maribor, Sloven-
ska 18. 144

Razna oprava

pošte, omare, ogledala,
življenjski in moški dru-
gih predmetov poceni na-
prodaj. Oglasa se lahko
vadi dan med 10. in 12.
dopolnite ter 3. in 6. po-
polnite. Siet, Resljeva c.
št. 201 levo. 38360-6

Velika prodaja

po polovinskih cenah
Damenstvi nameni pri 30
Din, jedilni pribor Alpaca
34 kosov 350 Din, 100 lgal
3 Din, likerni servisi 40
Din, svileni čepice 30 Din
kuhinske tehnika 45 Din,
namizna ura 35 Din in
druga praktične novosti.
Sapira, Dunajska cesta 36
— veža. 38360-6

Otroški voziček

eleganten »Korvaz« —
malo rabljen, proda A.
Bernik, Mestni trg št. 47.
38360-6

Sadno drevje

preverjeno, nudim za je-
menje in pomladansko sa-
jenje. Zahtevajte cenik. —
Avgust Pihler, Sirova vas
— Lintomer. 38470-6

Filodendron

9 1/2 m visok in 3 m širok,
radi pomankanja prostora
naredaj na Mirju. Lepi
pod št. 15. 38360-6

Vinske sode

preverjene po 76 in 80 hl
povprečno proda Guro Valjak
v Mariboru, kino »Union«
38360-6

Kapital

Vsaka beseda 1 Din;
za dajanje naslova ali
za tisk po 5 Din. (16)

Vlogo 5—10.000 Din

Mestni hranilnica potrebu-
je. Pozor! po dogovoru.
Ponudbe na oglaš. oddelku
»Jutra« pod »Vloga«
38360-16

Dobro lahko

naložite denar
z nakupom dobro ideče
trgovine v vsem kraju
Slovenije. Potreben kap-
ital cca 3-400.000 Din. —
Cenj. ponudbe na oglašni
oddelku »Jutra« pod »Dobra
naložba«. 38360-16

V dosmrtno oskrbo

sprejme obrtniki osebo, ki
ima nekaj gotovine. Do-
pise na oglašni oddelku
»Jutra« pod »Dobra
postrežba«. 38470-16

50.000 Din posojila

izjem. Zelo sigurno nalo-
žen denar. Vključba na
prvo mesto. Vrnitev v te-
ku 3 let. Ponudbe na oglaš-
nem oddelku »Jutra« pod »Sifre
»Gotovina ni potrebna«.
38360-16

Kupim

Oglasi trg. značaja po
1 Din beseda; za da-
janje naslova ali za
tisk 5 Din. — Oglasi
socialnega značaja vsa-
ka beseda 50 par; za
dajanje naslova ali za
tisk po 5 Din. (7)

Skrinj (kovček)

okovani, srednje velikosti
kupim. Ponudbe na oglaš-
nem oddelku »Jutra« pod
»Kovček«. 38360-7

Posest

Vsaka beseda 1 Din;
za dajanje naslova ali
za tisk po 5 Din. (20)

Novozidano vilo

večstanovniško, v mestu
prodaj. Javiti se je pod-
»Brez posredovalca« na oglaš-
nem oddelku »Jutra«. 38360-20

Enonadstrop. hišo

z trgovskimi lokali, v cen-
tru Ljubljane, same na
cestah kjer je električna
železnica, kupim proti go-
tovini. Ponudbe na oglaš-
nem oddelku »Jutra« pod »Dobra
kupnja«. 38360-20

Lokal

za trgovino ali pisarno,
blizu sodne oddam. Po-
sobno primerna točka za
posredovanje in sadje na de-
leži in drobnino. Naslov v
oglašnem oddelku »Jutra«
38460-19

Lep in svetel lokal

za oddam. Najemna
točka. Naslov pove oglaš-
nem oddelku »Jutra«. 38360-19

Lokal

za trgovino ali pisarno,
blizu sodne oddam. Po-
sobno primerna točka za
posredovanje in sadje na de-
leži in drobnino. Naslov v
oglašnem oddelku »Jutra«
38460-19

Lokal

za trgovino ali pisarno,
blizu sodne oddam. Po-
sobno primerna točka za
posredovanje in sadje na de-
leži in drobnino. Naslov v
oglašnem oddelku »Jutra«
38460-19

Lokal

za trgovino ali pisarno,
blizu sodne oddam. Po-
sobno primerna točka za
posredovanje in sadje na de-
leži in drobnino. Naslov v
oglašnem oddelku »Jutra«
38460-19

Lokal

za trgovino ali pisarno,
blizu sodne oddam. Po-
sobno primerna točka za
posredovanje in sadje na de-
leži in drobnino. Naslov v
oglašnem oddelku »Jutra«
38460-19

Lokal

za trgovino ali pisarno,
blizu sodne oddam. Po-
sobno primerna točka za
posredovanje in sadje na de-
leži in drobnino. Naslov v
oglašnem oddelku »Jutra«
38460-19

Lokal

za trgovino ali pisarno,
blizu sodne oddam. Po-
sobno primerna točka za
posredovanje in sadje na de-
leži in drobnino. Naslov v
oglašnem oddelku »Jutra«
38460-19

Lokal

za trgovino ali pisarno,
blizu sodne oddam. Po-
sobno primerna točka za
posredovanje in sadje na de-
leži in drobnino. Naslov v
oglašnem oddelku »Jutra«
38460-19

Lokal

za trgovino ali pisarno,
blizu sodne oddam. Po-
sobno primerna točka za
posredovanje in sadje na de-
le